

**PROGRAMACIÓ
DIDÀCTICA
DEPARTAMENT DE
SANITAT
2024-2025**

ÍNDEX

1. COMPONENTS DEL DEPARTAMENT	3
2. PROFESSORAT QUE IMPARTEIX CADA MÒDUL I DISTRIBUCIÓ HORÀRIA	3
3. INTRODUCCIÓ I CONTEXTUALITZACIÓ DEL CENTRE	3
3.1. Contextualització del centre.	4
4. COMPETÈNCIES CLAU QUE HAN D'ESTAR ASSOLIDES.	5
5. AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'ENSENYAMENT I APRENTATGE.	6
5.1. Avaluació.	6
5.1.1. Acords entre el professorat del cicle.	6
5.1.2. Faltes d'assistència a les proves. Procediments.	6
5.1.3. Faltes d'assistència a les classes. Procediments.	6
5.1.5. FCTs.	7
5.1.6. Convalidacions	7
5.1.7. Tractaments d'alumnes d'incorporació tardana	8
6. ESPAIS, EQUIPAMENTS I MATERIALS.	8
6.1. Espais comuns.	8
6.2. Materials i equipaments reals del cicle.	8
7. ORGANITZACIÓ DELS LABORATORIS, TALLERS I AULES.	8
8. PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS.	8
9. PROJECTES INTER-INTERMÒDUL, INTERCICLE I INTERCENTRES FORMATIUS I ASSISTÈNCIA A ACTUALITZACIÓ D'FP.	9
10. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT.	9
10.1. Adaptacions no significatives.	9
10.2. Adaptacions curriculars a l'FP:	10
11. PLA D'ACCIÓ TUTORIAL.	10
12. CFGM TÈCNIC EN CURES AUXILIARS D'INFERMERIA.	11
12.1. Identificació del Cicle.	11
12.2. Contextualització de l'alumnat.	11
12.3. Descripció del cicle.	12
12.3.1. Competència general.	12
12.3.2. Capacitats professionals:	12
12.3.3. Objectius generals del cicle formatiu:	13
12.4- Mòduls transversals.	15
12.5. Activitats extraescolars i complementàries.	15
13. MÒDULS DEL CFGM DE CURES D'AUXILIAR D'INFERMERIA.	16
13.1. MÒDUL 1: OPERACIONS ADMINISTRATIVES I DOCUMENTACIÓ SANITÀRIA.	16
13.2. MÒDUL 2: TÈCNiques BÀSIQUES D'INFERMERIA	31
13.3. MÒDUL 3: HIGIENE DEL MEDI HOSPITALARI I NETEJA DEL MATERIAL	64

13.4. MÒDUL 4: PROMOCIÓ DE LA SALUT I SUPORT PSICOLÒGIC AL PACIENT.	72
13.5. MÒDUL 5: TÈCNiques D'AJUDA ODONTOLÒGICA I ESTOMATOLÒGICA	91
13.6. MÒDUL 6: FORMACIÓ I ORIENTACIÓ LABORAL.	104
13.7. MÒDUL 7: RELACIONS EN L'EQUIP DE TREBALL.	116
14. FORMACIÓ EN CENTRES DE TREBALL	130
14.1. FCTs de Cures Auxiliars d'Infermeria	130
15. ANNEXES	144

1. COMPONENTS DEL DEPARTAMENT

Durant el curs acadèmic 2024-2024, el departament de Sanitat està format per les següents persones:

- Maria Tur
- Mª Antònia Canals
- Olivia López

2. PROFESSORAT QUE IMPARTEIX CADA MÒDUL I DISTRIBUCIÓ HORÀRIA

MÒDUL	PROFESSORAT	HORES SETMANALS	CÀRREGA LECTIVA
OPERACIONS ADMINISTRATIVES I DOCUMENTACIÓ SANITÀRIA	Olivia López	2 h	65 h
TÈCNiques BÀSIQUES D'INFERMERIA	Maria Tur / Olivia López (S)	11 h	350 h
HIGIENE DEL MEDI HOSPITALARI I NETEJA DEL MATERIAL	Maria Tur / Olivia López (S)	5 h	155 h
PROMOCIÓ DE LA SALUT I SUPORT PSICOLÒGIC AL PACIENT	Olivia López	4 h	130 h
TÈCNiques D'AJUDA ODONTOLÒGICA	Maria Tur	4 h	130 h
FCT	Olivia López	6 h	440 h
FORMACIÓ I ORIENTACIÓ LABORAL	Maria Antònia Canals	2 h	65 h
RELACIONS EN L'EQUIP DE TREBALL	Maria Antònia Canals	2 h	65 h

3. INTRODUCCIÓ I CONTEXTUALITZACIÓ DEL CENTRE

El departament de la Família Professional de Sanitat de l'IES Sant Agustí es constitueix, aquest primer nou any d'impartició, com a departament responsable del Cicle Formatiu de Grau Mitjà de Cures Auxiliars d'Infermeria (LOGSE).

Aquest cicle de Cures Auxiliars d'Infermeria s'impartirà en horari de tarda, on els alumnes, després d'un curs lectiu, al setembre aniran a FCT (LOGSE).

Actualment, aquest departament disposa de 3 professores del Cos de Professorat d'Ensenyament Secundari.

Aquesta primera programació didàctica es fa en format íntegrament digital. En aquest document es presenta una part general del cicle, així com del centre i una part específica de cada mòdul del cicle, totes amb el mateix guió que s'entregarà a principi de curs per fer les programacions.

El format digital permet manipular el disseny i l'estructura amb més facilitat i aconseguir una lectura més fluida i una millor localització dels diferents apartats.

L'estructura d'aquest document es divideix en tres parts fonamentals, d'acord amb l'activitat docent del departament.

- La primera una part general del centre i el cicle.
- La segona, dedicada al CFGM de Cures Auxiliar d'Infermeria, en horari de tarda.
- La tercera, sobre les programacions de les FCTs del cicle.

L'horari del cicle compta amb 1 hora de tutoria, i per això també hem d'elaborar el programa d'acció tutorial de cada cicle.

3.1. Contextualització del centre.

L'IES Sant Agustí està situat en un indret rural a prop de la zona residencial de Cala de Bou (que es troba al costat del mar i té una gran incidència turística), al costat del CEIP Es Vedrà i a la vora de la carretera que uneix la zona de Cala de Bou amb la carretera que va a Sant Agustí i a Sant Josep.

El centre és una construcció respectuosa amb el medi ambient (es pot apreciar en aspectes com l'aprofitament de les aigües reciclades, l'elecció dels materials, vidres dobles i voladissos per estalviar energia i aprofitar la llum natural, instal·lació de plaques solars, sistema de calefacció radial, etc.) i que està estructurada en dos blocs units per la biblioteca.

L'IES Sant Agustí, inaugurat el curs 2002/03, està pensat per a 24 unitats i preparat per acollir uns 600 alumnes. Disposa, a més de les aules polivalents, de tres aules d'informàtica (dues d'elles en funcionament), tres tallers de tecnologia, tres d'educació plàstica i visual, dos de música, dos d'audiovisuals, tres laboratoris, un gimnàs, biblioteca i altres recursos. Té dos col·legis adscrits: els CEIP l'Urgell i Es Vedrà.

Per analitzar l'entorn en què es troba ens basem, sobretot, en les enquestes realitzades pels dos col·legis adscrits i per la comissió lingüística de l'institut, en la informació que rebem dels nostres alumnes i en el mateix coneixement d'aquest entorn.

L'alumnat de l'IES Sant Agustí pertany essencialment al municipi de Sant Josep de sa Talaia, encara que els darrers anys estem acollint alumnat de fora del municipi, especialment de Sant Antoni de Portmany. Sant Josep és un municipi molt extens i dispers en el qual hem d'establir tres nuclis urbans principals (només ens fixem en aquells relacionats amb el nostre centre): els pobles de Sant Josep i de Sant Agustí i la zona de Cala de Bou (Port des Torrent); per una altra banda, són moltes les famílies que viuen en zones rurals i turístiques (Benimussa, Es Cubells, Cala Vedella, Cala Tarida...), a cases aïllades o disperses. Als dos primers pobles predomina la població majoritàriament d'origen espanyol; a la zona

de Cala de Bou, la població immigrant, molta de la qual està relativament assentada a l'illa (més de cinc anys de residència), i que ha augmentat considerablement els últims anys. La resta de l'alumnat és de procedència força heterogènia perquè hem comptat alumnat de més de vint nacionalitats diferents de l'espanyola (representa prop d'un 20% del nostre alumnat). Això reflecteix un alt nivell de diversitat cultural i lingüística.

La família tipus és formada pel pare, la mare i dos fills (en els casos de famílies monoparentals, els fills viuen habitualment amb la mare) i el seu nivell cultural és mitjà- baix, amb un dèficit significatiu pel que fa a la lectura, potser provocat pel fet que avui en dia la nostra societat es troba més inserida en una cultura de la imatge (TV, ordinador, videojocs, cinema, telèfons mòbils, tauletes) que no en una cultura llibresca.

Quant a les activitats laborals, els pares treballen majoritàriament als sectors de l'hostaleria, la construcció i els serveis tècnics, per aquest ordre; les mares a treballs de temporada o a casa seva, fent les tasques pròpies de la llar. Les llengües predominants com a llengua familiar –segons enquesta de la comissió lingüística- són la catalana i la castellana, junt amb un percentatge elevat de llengües estrangeres (anglesa, alemanya, francesa i altres).

Cal ressaltar que l'associacionisme d'aquestes famílies és baix (més de la meitat no estan en cap associació), i això que, per exemple, Sant Josep, Sant Agustí, Es Cubells i Cala de Bou disposen d'infraestructures de serveis esportius (camps de futbol, pista poliesportiva, piscina coberta) i de serveis socials (biblioteca municipal, sala d'exposicions...), així com d'algunes entitats cíviques (grup folklòric, associació de veïns, associació de pares i mares, etc.).

4. COMPETÈNCIES CLAU QUE HAN D'ESTAR ASSOLIDES.

Existeix un punt nou sobre competències clau (Conjunt de coneixements, destreses i actituds que són necessàries per a la realització i el creixement personal, així com per a la ciutadania activa, la inclusió social i el treball), ja que els alumnes han de vindre amb aquestes competències assolides. A continuació detallarem quines son:

- Al Reial decret 217/2022 de 29 de març , pel qual s'estableix l'ordenació de i l'ensenyament mínim de l'ESO. <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-4975&p=20220330&tn=1#aj>
- Al Reial decret 243/2022 del 5 d'abril, pel qual s'estableix l'ordenació i l'ensenyament mínim de batxillerat. En el cas que no estiguin assolides, reforçarem les activitats d'ensenyament i aprenentatge per acabar-les d'assolir. <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-5521&p=20230329&tn=1#aj>
- Demostrar les capacitats professionals requerides pel R.D. 558/1995, de 7 d'abril, pel qual s'estableix el currículum del cicle formatiu de grau mitjà corresponent al títol de Tècnic en Cures Auxiliars d'Infermeria. https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-1995-13592

5. AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'ENSENYAMENT I APRENTATGE.

5.1. Avaluació.

5.1.1. Acords entre el professorat del cicle.

Cada professor establirà els seus propis criteris de qualificació com consideri més adient, però s'han arribat a una sèrie d'acords per anar tot el professorat del grau mitjà a una. Aquests acords són:

- Encara que cada docent avaluarà segons els seus propis criteris a l'hora d'impartir els seus mòduls, es repartirà el pes de cada prova de la següent forma:
  - proves objectives, suposaran entre el 30-50 % de la nota final,
  - activitats d'aula, suposaran entre el 30-50% de la nota final,
  - actitud i participació, suposaran el 10 % de la nota final.
- Totes les tasques i elements d'avaluació tindran una data d'entrega determinada per la docent responsable del mòdul. Si l'alumnat fa entrega de la tasca dins del termini marcat, podrà optar al 100% de la nota, és a dir, arribar al 10. En el cas que hi hagi un retard en l'entrega, la nota anirà minvant de la següent forma:
  - Un dia de retard: l'alumne no podrà obtenir més d'un 8 en la nota de la tasca entregada fora de temps.
  - Dos dies de retard: l'alumne no podrà obtenir més d'un 5 en la nota de la tasca entregada fora de temps.
  - Tres o més dies, l'alumne no serà qualificat i tindrà un 0 en la nota de la tasca entregada fora de temps.
- S'hauran d'aprovar cadascun dels ítems dels criteris de qualificació per separat i obtenir una puntuació de cinc o superior per fer mitjana en cadascuna de les proves que contin per l'avaluació. Aquestes proves seran determinades per la docent de cada mòdul segons conveniència.

5.1.2. Faltes d'assistència a les proves. Procediments.

Ho té explicat cada professor al seu mòdul, ja que pertany als criteris de qualificació.

5.1.3. Faltes d'assistència a les classes. Procediments.

L'avaluació contínua requereix l'assistència obligatòria a les classes segons la normativa vigent:

'BOIB Núm. 108 25-07-2009 Conselleria d'Educació i Cultura, Núm. 16263.

Article 2. Assistència obligatòria

L'alumnat que cursi els ensenyaments de cicles formatius que es fan en la modalitat presencial ha d'assistir obligatòriament a totes les activitats formatives previstes per a cadascun dels mòduls lectius que cursi.

L'assistència de l'alumnat és la condició necessària que permet tant l'aplicació de l'avaluació contínua com la vigència de la matrícula al cicle formatiu.

(...)

Article 30. Causes de l'anul·lació d'ofici de la matrícula

1. Si un cop iniciades les activitats lectives, s'observa que una persona determinada no s'ha incorporat als ensenyaments en què s'havia matriculat o no hi assisteix de forma continuada.

2. El fet de treballar o d'incorporar-se en un lloc de treball no es considera causa que justifiqui les absències.

Article 31. Efectes de l'anul·lació d'ofici de la matrícula

L'alumnat perd el dret d'assistència i el dret a ser avaluat del curs o del mòdul o mòduls que han estat objecte d'anul·lació d'ofici.

Es consideren faltes justificades aquelles absències provocades per malaltia, accident o tràmits administratius que no puguin ser delegats en altra persona (deuran presentar abans de 10 dies la documentació oficial justificativa només tornen al centre educatiu). Si la malaltia o la recuperació de la malaltia s'allargarà en el temps també es pot donar baixa d'ofici, al ser una modalitat presencial i impedir l'assoliment de les capacitats terminals.

Les faltes no justificades, no poden passar el 10% de les hores lectives del mòdul si es produeixen de manera contínua (dies consecutius), ni el 15% si es produeixen de manera discontinua (dies no consecutius).

No es consideraran faltes justificades l'assistència a cursos o la coincidència amb l'horari de feina.

L'alumnat que a l'inici o al final de curs estigui treballant de temporada, si ha de faltar a les classes, presentarà una còpia del contracte i horari de treball a la tutora. En qualsevol cas, serà l'equip directiu degudament informat per l'equip educatiu qui decideixi en conseqüència.'

5.1.4. Recuperacions i procediments per l'avaluació ordinària i extraordinària.

Respecte a les recuperacions dels trimestres, aquestes es faran abans de la finalització del trimestre que correspongui i serà la docent responsable del mòdul l'encarregada de posar els criteris per a la recuperació.

L'alumnat farà les recuperacions extraordinàries segons la normativa corresponent (segons l'any potser a juny/juliol) i segons les condicions que aquesta determini.

5.1.5. FCTs.

Per fer les FCTs s'han de tenir tots els mòduls superats.

5.1.6. Convalidacions

En aquest enllaç està molt bé explicat com funcionen les convalidacions:
<http://www.caib.es/sites/fp/ca/convalidacions/>

5.1.7. Tractaments d'alumnes d'incorporació tardana

Això està tractat a l'avaluació personal de cada professor/a.

6. ESPAIS, EQUIPAMENTS I MATERIALS.

6.1. Espais comuns.

Aula de pràctiques i aula de teoria, assignades pel curs corresponent: amb les taules i cadires suficients per al nombre d'alumnes, pissarra digital, ordinador per al professorat i pissarra antiga per si no funciona l'ordinador on impartirem la part teòrica de les unitats de treball.

Ordinadors portàtils o Chromebooks seran necessaris i recomanables pel desenvolupament de les classes, els quals poden ser personals o del centre. Es facilitarà l'accés a la wifi del centre pel ús correcte d'aquests.

6.2. Materials i equipaments reals del cicle.

Tot el material disponible per a la realització del cicle es troba dins de l'aula-taller el qual recull tot una serie de diferents materials com: butaca dental, dos llits hospitalaris, una llitera, material de l'unitat del pacient com el carro de cures, maniquí unisexuats i maniquí per a RCP, material fungible i instrumental mèdic bàsic, etc.

De forma puntual, es podria utilitzar instrumental del laboratori de biologia, propi del mateix com: instrumental, substàncies i l'equipament d'aquests.

7. ORGANITZACIÓ DELS LABORATORIS, TALLERS I AULES.

Pel desenvolupament habitual de les classes, s'utilitzarà l'aula de suport 2, on es realitzarà la impartició de la part teòrica de les classes. La part pràctica dels mòduls es desenvoluparà a l'aula-taller del GM.

De forma ocasional i sempre amb el consentiment i previ avís al Departament de Biologia, es podran dur a terme activitats pràctiques als laboratoris de Biologia del centre.

8. PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS.

Tindrem en compte la Llei 31/1995 de Prevenció de Riscos Laborals consolidada des de 29/12/2014: és una Llei de principis sobre la prevenció de riscos, és a dir, és el marc en què cal enquadrar la seguretat i higiene en el treball, a partir de la qual es deriva tota la normativa preventiva. Precisament per tractar-se d'una llei bàsica, la mateixa norma preveu que el contingut de la mateixa, es desenvoluparà mitjançant reglaments.

Ha estat modificada una part pel RD legislatiu 5/2000 i la Llei 54/2003.

Tractarem transversalment els següents punts, és a dir, al llarg de tot el curs i totes les UTs:

- El mal d'esquena: agafar pes amb les tècniques adequades per a no lesionar l'esquena (motxilles, bosses, carpetes ...), postura adequada a classe (esquena recta i dreta recolzada en el respall de la cadira, els 2 peus recolzats a terra).
- És molt important que la il·luminació sigui l'adequada (millor llum natural que artificial, però en impartir cicles a la tarda no podem utilitzar molta llum natural).
- En treballar molt amb ordinadors, tindrem en compte la postura, els descansos que cal fer i ens fixarem si els alumnes es queixen de mals de cap, problemes visuals, ja que podria ser important a l'hora de la visió i qualitat de vida de l'alumne.
- A l'institut hi ha un pla d'emergències que explicarà el tutor del curs a principis d'any, perquè sap què fer en el cas que ocorregués alguna. Es farà com a mínim un simulacre.
- Ordre i neteja de la classe per evitar ensopegades o caigudes.
- En el cas que s'utilitzi el laboratori del centre per fer alguna pràctica, és molt important deixar-ho tot ordenat i net, perquè hi ha més classes que al matí podem utilitzar el mateix laboratori i alguns reactius químics poden reaccionar amb substàncies d'altres pràctiques si no es netegen bé. És de vital importància que se segueixin unes bones pràctiques de laboratori, amb les seves mesures de protecció i d'higiene per evitar tenir alguna infecció o cremada per reactius al laboratori.
- Evitar l'assetjament escolar entre companys i amb el professorat, estan atents en el respecte als altres i al professorat i el llenguatge verbal i no verbal que tenen entre ells.

9. PROJECTES INTER-INTERMODUL, INTERCICLE I INTERCENTRES FORMATIUS I ASSISTÈNCIA A ACTUALITZACIÓ D'FP.

L'FP de Grau mitjà en cures d'Auxiliar d'Infermeria és de recent implantació en el centre i és el primer any en què es cursarà. Per tant, de moment, no es preveu cap actuació de les anomenades anteriorment.

10. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT.

DEFINICIÓ: Entenem l'atenció a la diversitat com un principi que accepta que tots els alumnes tenen necessitats educatives diferents.

Hem de tindre en compte que a l'FP no es poden fer adaptacions curriculars significatives. El centre té una orientadora i una psicòloga, que donaran suport en el seguiment i actuacions als alumnes, si fos necessari.

10.1. Adaptacions no significatives.

Seguirem les instruccions que apareixen a l'article 9 del Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitari sostinguts amb fons públics. Les adaptacions curriculars

no significatives són les modificacions dels elements del currículum que no afecten el grau de consecució dels objectius i, si és el cas, de les competències bàsiques.

Les adaptacions d'accés al currículum són les modificacions que faciliten i possibiliten el desenvolupament curricular i que es refereixen als elements organitzatius, als recursos de tota mena i a l'optimització d'aquests.

Aquestes adaptacions ens duren a terme tant a les tasques i activitats d'aprenentatge com en les activitats i instruments d'avaluació de les diferents àrees, matèries, mòduls o àmbits.

Alguns exemples en els formats seran:

- Flexibilitzar el nombre de preguntes, de tal manera que permetin aconseguir els objectius d'etapa i/o les competències bàsiques, si n'és el cas i/o donar més temps per contestar les mateixes preguntes.
- Variar la lletra tipogràfica.
- Augmentar l'interlineat entre les frases.
- Usar negretes per ressaltar paraules clau, etc.

10.2. Adaptacions curriculars a l'FP:

No es fan adaptacions curriculars segons l'article 9, punt 9 del Decret 39/2011.

11. PLA D'ACCIÓ TUTORIAL.

En l'acció tutorial es treballaran eines personals que facilitin el desenvolupament de la persona en l'àmbit relacional, autonomia i responsabilitats de cara a col·laborar en la formació professional de TCAI.

Es contribuirà a l'adquisició i reforç de les Competències Clau pel que fa a aprendre a aprendre, a ser autònoms, a conviure, a resoldre conflictes, a treballar en equip:

1. Competència en comunicació lingüística.
2. Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.
3. Competència digital.
4. Competència per aprendre a aprendre.
5. Competències socials i cíviques
6. Competència en sentit d'iniciativa i esperit emprenedor
7. Competència en consciència i expressions culturals

En l'acció tutorial del CFGM es donarà èmfasi a la competència d'aprendre a aprendre per tenir consciència de com s'aprèn en el sentit més ampli del terme. Com aprofitar les mateixes experiències així com les alienes per aprendre, com identificar les fonts dels possibles problemes i saber aprofitar activament aquestes observacions. L'objectiu final és formar bons professionals amb actituds proactives en la formació continuada i el treball en equip.

La tutorització s'estableix a dos nivells: atenció individualitzada i dinamització del grup classe.

- A. Tutoria individual: conèixer la situació individualitzada de l'alumnat, orientació en la planificació i execució de les situacions d'aprenentatge.
- B. Tutoria de grup: promocionar la cohesió del grup

Així mateix, es procurarà una coordinació de l'equip docent que garanteixi una mateixa direcció en el procés d'aprenentatge de l'alumnat atenent la diversitat de necessitats educatives.

12. CFGM TÈCNIC EN CURES AUXILIARS D'INFERMERIA.

12.1. Identificació del Cicle.

- CFGM de Tècnics en Cures Auxiliars d'Infermeria.
- Referent europeu: Classificació Internacional Normalitzada de l'Educació: CINE 3.
- La durada del cicle és de 1400 hores repartides en un curs acadèmic i un trimestre del segon any per realitzar les FCTs.
- La família professional de Sanitat, Codi SAN 23.
- La legislació:
  - Reial Decret 546/1995, de 7 d'abril, pel que s'estableix el Títol de Tècnic en cures auxiliar d'infermeria i els corresponents ensenyaments mínims.
  - Reial Decret 558/1995, de 7 d'abril, pel que s'estableix el currículum del Cicle Formatiu de Grau Mitjà corresponent al Títol de Tècnic en cures auxiliars d'Infermeria.
  - Segons l'article 67, punt 7 de la Llei Orgànica 2/2006 consolidada, "l'ensenyament per les persones adultes s'organitzaran amb una metodologia flexible i oberta, de manera que responguin a les seves capacitats, necessitats i interessos."
  - Segons la Llei Orgànica 5/2002, destaca en l'article 3.2 la importància de "Promoure una oferta formativa de qualitat, actualitzada i adequada als diferents destinataris, d'acord amb les necessitats de qualificació del mercat laboral i les expectatives personals de promoció professional."
  - Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (LOMCE) modifica la Llei 2/2006 del 3 de maig d'Educació (LOE) en alguns apartats: com ara les vies d'accés als cicles.
  - Decret 91/2012, de 23 de novembre, pel qual s'estableix l'ordenació general de la formació professional del sistema educatiu en el sistema integrat de formació professional a les Illes Balears.

12.2. Contextualització de l'alumnat.

Serà important conèixer inicialment a l'alumnat amb el qual treballarem durant tot el curs. Una característica a destacar és que en ser un tipus d'ensenyament no

obligatori l'alumnat que acudeix a aquest cicle ho fa voluntàriament, i per diferents motivacions: ganes d'aprendre, obtenir una qualificació professional, trobar una sortida professional, etc. Però amb motivació, aspecte que valorem significativament.

El perfil del nostre alumnat se situaria, en general, dins d'un nivell socioeconòmic mitjà-baix, ja que la majoria necessiten treballar per pagar-se els estudis, de manera que al principi de curs, solem tenir problemes d'assistència a causa de l'estacionalització de la temporada turística, això sol ser un període que dura entre una o dues setmanes sense repercussió significativa en el desenvolupament de la programació didàctica, encara que preveient aquesta situació als criteris de qualificació tenim contemplat que fer amb aquest alumnat.

L'alumnat és heterogeni i prové dels diferents municipis de l'illa, però la majoria dels nuclis més propers al centre educatiu i al poble de Sant Agustí. Cal destacar, també, la singularitat que gran part de la població d'aquestes illes es troba repartida de forma dispersa en un entorn rural, de manera que l'accés al centre educatiu es veu dificultat a causa d'una deficient xarxa de transport públic. També hi ha alumnat que accedeix al centre amb el seu vehicle propi i / o compartit.

Pel que fa a l'àmbit cultural, l'alumnat es troba en una barreja de nivells, destacant alguns alumnes brillants i altres que els costa molt més arribar al nivell. D'acord amb el nivell socioeconòmic dels alumnes en la majoria dels casos, de manera que fomentarem el desenvolupament del mateix, a través d'activitats d'ampliació com lectures, recerca i selecció d'informació que hauran d'interpretar de manera objectiva amb la informació recollida.

12.3. Descripció del cicle.

12.3.1. Competència general.

Proporcionar cures auxiliars al pacient/client i actuar sobre les condicions sanitàries del seu entorn com: membre d'un equip d'infermeria en els centres sanitaris d'atenció especialitzada i d'atenció primària, sota la dependència del diplomad d'infermeria o, en el seu cas, com membre d'un equip de salut en: l'assistència sanitària derivada de la pràctica de l'exercici liberal, sota la supervisió corresponent.

12.3.2. Capacitats professionals:

- a. Interpretar i comprendre la informació i llenguatge associats als diferents processos d'atenció sanitària relacionats amb l'exercici de la seva activitat professional.
- b. Executar tasques administratives i d'organització d'una consulta, per general del sector privat, avaluar les necessitats de productes i materials fungibles o no, administrant les seves existències a la consulta, dins del seu àmbit de competències.
- c. Tenir una visió de conjunt i coordinada de les diferents condicions sanitàries dels pacients/clientes, cures auxiliars d'infermeria a realitzar, i instrumental i material utilitzat en les diferents consultes, unitats i/o serveis.

- d. Promoure, al seu nivell, la humanització de l'assistència sanitària al pacient/client utilitzant tècniques de suport psicològic i d'educació sanitària.
- e. Dur a terme les tasques d'ajuda i instrumentació en els equips/gabinets de salut bucodental.
- f. Aplicar tècniques hidrotermals bàsiques, manejant, regulant i seqüenciant els equips i instal·lacions corresponents, observant els procediments establerts i registrant i informant les incidències i anomalies que es produeixen durant la realització de la teràpia.
- g. Potenciar el coneixement, actituds i hàbits preventius i higiènics-sanitaris a la població.
- h. Col·laborar amb els membres de l'equip de treball en el qual està integrat, assumint les responsabilitats conferides al mateix, complint els objectius assignats i mantenint el flux d'informació adient.
- i. Valorar, al seu nivell, la interrelació de les persones amb la salut/malaltia i els seus aspectes preventius, assistencials i rehabilitadors.
- j. Actuar en condicions d'emergència, transmetent amb celeritat i serenitat els senyals d'alarma i aplicant els medis de seguretat establerts.
- k. Tenir una visió global i integradora del sistema sanitari en els seus aspectes organitzatius, funcionals, socials i administratius.
- l. Adaptar-se a les noves situacions laborals generades com conseqüència de les innovacions tecnològiques i organitzatives introduïdes en la seva àrea laboral.
- m. Requisits d'autonomia en les següents situacions de treball:
  - Manteniment, conservació i netejar del material sanitari requerit per l'assistència en una consulta, unitat o servei.
  - Manteniment de l'ordre, neteja i condicions higièniques-sanitàries del pacient i el seu entorn.
  - Citació i registre de les dades dels pacients.
  - Aplicació de cures auxiliars d'Infermeria.
  - Aplicació de tècniques de primers auxilis.
  - Administració de medicació per via oral, rectal i tòpica.
  - Participació en la preparació de la medicació sota la supervisió d'un diplomad d'Infermeria.
  - Maneig, calibratge, manteniment d'ús i control de l'equip i material a càrrec seu.

12.3.3. Objectius generals del cicle formatiu:

- a) Proporcionar cures sanitàries a pacients/clients aplicant tècniques bàsiques d'infermeria.
- b) Instrumentar i auxiliar tècnicament en intervencions odontoestomatològiques.
- c) Obtenir registres de les constants vitals de l'organisme i representar-les gràficament en el suport documental adequat.
- d) Reconèixer i seleccionar el material, instrumental i equip necessari per a la correcta ajuda en consulta o serveis sanitaris.
- e) Seleccionar i en el seu cas aplicar tècniques de protecció i prevenció d'infeccions hospitalàries i de manteniment de la higiene i comoditat dels pacients.

- f) Participar activament en el desenvolupament de programes de salut i actuar com a agent sanitari, transmissor al públic en general de missatges saludables.
- g) Comprendre i explicar els diferents estats anímics que experimenten els pacients en situacions especials i afavorir en el possible l'objectiu d'humanització de l'assistència.
- h) Aplicar tècniques de primers auxilis i cures sanitàries davant diferents situacions d'urgència tipus.
- i) Realitzar tècniques d'higiene del medi hospitalari i domiciliari en els seus aspectes sanitaris.
- j) Aplicar adequadament les tècniques de neteja i esterilització dels medis materials a càrrec seu.
- k) Assistir en la presa i efectuar el revelatge de radiografies de la cavitat bucal.
- l) Descriure i comprendre l'estructura del sistema públic de salut i distingir els nivells i tipus d'assistència que ofereix.
- m) Aplicar tècniques de gestió administrativa i d'elaboració de documents mercantils en consultes sanitàries privades
- n) Comprendre i, si escau, transmetre missatges tècnics en el llenguatge propi del sector sanitari.
- o) Comprendre el marc legal, econòmic i organitzatiu que regula i condiona la seva activitat professional, identificant els drets i obligacions que es deriven de les relacions laborals.

12.3.4. Entorn professional.

Aquest tècnic podrà exercir la seva activitat laboral fonamentalment al sector sanitari, a l'àrea d'assistència al pacient/client, formant part de l'equip d'infermeria en atenció primària, comunitària i/o especialitzada.

Els principals subsectors en els quals poden desenvolupar la seva activitat són:

- A. Atenció primària i comunitària: atenció domiciliària, promoció de salut, salut bucodental, consultes i residències de persones majors.
- B. Atenció especialitzada: consultes, hospitalitzacions, urgències, paritoris, pediatria, unitats especials (UVI, CI, UCP, UC y UQ), quiròfans, esterilització, salut mental i geriatria.
- C. Altres: centres sanitaris, departaments d'assumptes socials de Ministeris, CCAA i ajuntaments i centres balneoteràpics.

L'alumnat que accedeix al cicle en la seva majoria ve de l'ESO, ja que s'accedeix per nota. La gran majoria són dones, encara que a mesura que passa el temps s'incrementa el nombre d'homes. Aquest cicle té molt bona sortida laboral, ja que fa pocs anys es va fer l'hospital nou i es va fer més gran. Es necessita gent que visqui a l'illa a causa del problema existent sobre l'habitatge que hi ha a l'illa.

El professorat que fa falta per impartir aquest cicle es el següent: 2 mòduls amb l'especialitat de processos sanitaris i 3 mòduls amb l'especialitat de procediments sanitaris i assistencials. Dos mòduls amb l'especialitat de FOL.

Cada professor utilitzarà la metodologia més adient per impartir el seu mòdul.

Temporalització: Aquest cicle té una durada d'un any lectiu que s'imparteix a l'institut i un trimestre que és quan fan les FCT.

12.4- Mòduls transversals.

a) Variacions inter-mòduls

L'UT.- 3 i 4 "Anatomia del cap i cara i patologies de la cavitat bucal en TAO es donarà detalladament i en TBI en l'UT.- 1 (Sistema esquelètic i muscular) i UT 9 (part de cavitat bucal) s'anomenarà de manera general.

L'UT.- 2 en TBI (Sistema nerviós i endocrí) es donarà detalladament en aquest mòdul i en el mòdul de Promoció de la salut i suport psicològic al pacient que correspon a l'UT.-1 Conceptes generals a psicologia, només es farà un resum.

L'UT.- 19 de TBI, Malaltia avançada i cures pal·liatives, es donarà la part de cures tècniques i protocols i en el mòdul de Promoció de la Salut i Suport Psicològic al Pacient es dona només la part psicològica, impacte emocional en professional i familiars dins d'UT.- 12 El pacient terminal.

UT Història i models d'infermeria i etapes dels processos d'atenció en infermeria de TBI es donarà la part pràctica dins d'aquest mòdul i al mòdul d'Operacions administratives i documentació sanitària UT 4, es donarà la part teòrica.

L'UT.- 1 la Salut, Malaltia i Determinants de salut en el mòdul de OADS es donarà en la part del Mòdul de Promoció de la salut i suport psicològic al tema 1.

L'UT.-1 L'ésser humà enfocament bio-psico- social es parlarà a TBI dins d'aquesta unitat i en el mòdul de promoció de la salut i suport psicològic del pacient es donarà una visió més psicològica i de comportament en l'UT.- 5 Personalitat i teories del desenvolupament de la personalitat.

12.5. Activitats extraescolars i complementàries.

Des del departament de Sanitat, ens agradaria realitzar i participar en les següents activitats:

- Fira Orienta't - Tot l'alumnat de l'FP de GM. Se sol realitzar a principis de febrer i consisteix en una mostra de l'oferta educativa de l'illa, on els alumnes participen fent una mostra dels coneixements adquirits al grau mitjà.
- Visites d'experts al centre, per donar a conèixer la seva experiència en el món laboral o en temes relacionats amb el temari de les diferents assignatures. Experts com: TCAIs, Infermeres, Psicòlegs i tècnics d'emergències, etc.
- Visita a centres de salut més propers al centre educatiu, Sant Josep o Cala de Bou, perquè els alumnes puguin observar in situ el funcionament d'aquests espais sanitaris.

És probable que, durant el desenvolupament d'aquest curs 2024-25, arribin o es donin a conèixer diverses activitats d'interès sanitari no programades a l'inici de curs. Per tant, sempre que el professorat ho cregui pertinent a causa de l'interès

per a l'assignatura, aquestes activitats complementàries podran ser considerades per a realitzar-se durant el curs.

13. MÒDULS DEL CFGM DE CURES D'AUXILIAR D'INFERMERIA.

13.1. MÒDUL 1: OPERACIONS ADMINISTRATIVES I DOCUMENTACIÓ SANITÀRIA.

Professora: Olivia López

1. Revisió de les propostes de millora de la memòria del curs passat.

Com és el primer any en què es realitza aquest grau mitjà en el centre i no existeix cap informació ni experiència prèvia, aquest apartat es conserva per tenir-lo en compte a l'hora de fer la memòria, una vegada finalitzat el curs.

2. Objectius específics del mòdul:

Dins dels objectius generals del cicle, aquest mòdul ha d'assolir els següents objectius en els seus ensenyaments:

- Descriure i comprendre l'estructura del sistema sanitari públic i distingir els nivells i tipus d'assistència que ofereixen.
- Aplicar tècniques de gestió administrativa i d'elaboració de documents mercantils en consulta sanitària privada.
- Comprendre i, si escau, transmetre missatges tècnics en el llenguatge propi del sector sanitari.

2.1. Unitats de competència.

El mòdul queda englobat sota l'enunciat associat a la unitat de competència 1: *Preparar els materials i processar la informació de la consulta/unitat, en les àrees de la seva competència.*

Al llarg del mòdul es pretén que l'alumne sigui capaç de desenvolupar les següents realitzacions:

1. Citar, rebre i registrar les dades als pacients / clients complint les normes establertes en cada consulta.
2. Verificar l'existència del material necessari per a la realització de les activitats pròpies de cada consulta.
3. Rebre i emetre, si escau, informació verbal i escrita necessària per a la correcta coordinació amb altres unitats segons les normes establertes al centre.
4. Realitzar els pressupostos i factures d'una consulta d'assistència mèdica o odontològica, segons normes i tarifes pròpies de cada consulta i per acte professional.

2.2 Capacitats terminals i criteris d'avaluació

Les capacitats terminals han de dotar als alumnes d'un conjunt d'habilitats i destreses per ser capaços d'organitzar i gestionar una consulta/unitat, i no només adquirir els coneixements necessaris per fer-ho.

Capacitats terminals	Criteris d'avaluació	Unitat de Treball
1.1. Relacionar els diferents tipus de documentació clínica amb les seves aplicacions, descrivint els canals de tramitació i maneig dels mateixos en funció del tipus de servei o institució sanitària.	<p>a) Interpretar documents de citació assenyalant el procediment adequat per a realitzar-la, en funció dels serveis o unitats de diagnòstic.</p> <p>b) Enumerar els ítems d'identificació personal, de la institució i del servei de referència que són necessaris emplenar per a citar o sol·licitar proves complementàries als pacients/clients.</p> <p>c) Descriure l'estructura dels documents i els codis a l'ús per a realitzar el registre de documents sanitaris, precisant els mecanismes de circulació de la documentació en institucions sanitàries.</p> <p>d) Explicar el significat i estructura d'una història clínica tipus, descrivint l'estructura i seqüència lògica de «guarda» de documents i proves diagnòstiques.</p> <p>e) Realitzar esquemes d'institucions sanitàries, orgànica i jeràrquicament, descrivint les seves relacions i les seves dependències, tant interns com generals o de contorn.</p> <p>f) Analitzar manuals de normes internes identificant i descrivint les que fan referència al desenvolupament de la</p>	<p>- U1. Salut pública i comunitària.</p> <p>- U2. Estructura del sistema sanitari espanyol.</p> <p>- U3. Nivells d'assistència sanitària.</p> <p>- U4. Els models d'infermeria.</p> <p>- U5. El procés d'atenció d'infermeria.</p> <p>- U6. Documentació sanitària clínica.</p> <p>- U7. Documentació sanitària no clínica i documentació no sanitària.</p>

	seva activitat professional.	
<p>1.2. Seleccionar tècniques d'emmagatzematge, distribució i control d'existències de mitjans materials que permeten el correcte funcionament d'una unitat, gabinet o servei d'atenció a pacients/clientes.</p>	<p>a) Explicar els mètodes de control d'existències i les seves aplicacions per a la realització d'inventaris de materials.</p> <p>b) Explicar els documents de control d'existències de magatzem, associant cada tipus amb la funció que exerceix en el funcionament del magatzem.</p> <p>c) Descriure les aplicacions que els programes informàtics de gestió de consultes sanitàries, tenen per al control i gestió del magatzem.</p> <p>d) En un supòsit pràctic de gestió de magatzem sanitari (consulta/servei), degudament caracteritzat: identificar les necessitats de reposició concordes al supòsit descrit, efectuar ordres de comanda, precisant el tipus de material i el/la agent/unitat subministradora, introduir les dades necessàries per al control d'existències en la base de dades, especificar les condicions de conservació del material, en funció de les seues característiques i necessitats d'emmagatzematge.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - U8. El magatzem sanitari. Gestió i control d'existències. - U9. Operacions de compravenda. - U10. Aplicacions informàtiques de gestió clínica
<p>1.3. Elaborar pressupostos i factures detallades d'intervencions/actes sanitaris, relacionant el tipus d'acte sanitari amb</p>	<p>a) Explicar que criteris mercantils i elements que defineixen els documents comptables d'ús comú en clíniques d'atenció sanitària.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - U9. Operacions de compravenda. - U10. Aplicacions informàtiques de gestió clínica.

<p>la tarifa i tenint en compte les normes de funcionament definides.</p>	<p>b) Descriure el funcionament i les prestacions bàsiques dels programes informàtics aplicats a l'elaboració de pressupostos i factures. c) Enumerar les normes fiscals que han de complir aquest tipus de documents mercantils. d) En un supòsit pràctic de facturació, degudament caracteritzat: determinar les partides que han de ser incloses en el document (pressupost o factura), realitzar els càlculs necessaris per a determinar l'import total i el desglossament correcte, complint les normes fiscals vigents, confeccionar adequadament el document, pressupost o factura, segons el supòsit.</p>	
---	---	--

2.3. Continguts conceptuals.

1. Organització sanitària.

- 1.1. Salut pública. Salut comunitària.
- 1.2. Indicadors de salut.
- 1.3. Estructura del sistema sanitari públic a Espanya.
- 1.4. Estructures orgàniques i funcionals. Tipus d'institucions sanitàries: públiques i privades.
- 1.5. Nivells d'assistència i tipus de prestacions.
- 1.6. Evolució històrica de la professió i els professionals d'infermeria.
- 1.7. El procés d'atenció en infermeria. Pla de cures.

2. Documentació sanitària.

- 2.1. Documentació clínica: Tipus de documents: intrahospitalaris, extrahospitalaris i intercentres, utilitats i aplicacions, criteris d'emplenament, mètodes de circulació de la informació.

2.2. Documentació no clínica: Tipus de documents: intrahospitalaris, extrahospitalaris i intercentres, utilitats i aplicacions, criteris d'emplenament, mètodes de circulació de la informació.

3. Gestió d'existències i inventaris.

3.1 Sistemes d'emmagatzematge: avantatges i inconvenients.

3.2 Classificació de mitjans materials sanitaris: criteris.

3.3 Mètodes de valoració d'existències.

3.4 Elaboració de fitxes de magatzem.

3.5 Inventaris: classificació i elaboració.

3.6 Normes de seguretat i higiene aplicada en magatzems de centres sanitaris.

4. Tractament de la informació/documentació.

4.1. Documentació relativa a operacions de compravenda: propostes de comanda, albarans, factures, notes d'abonament/càrrega, requisits legals d'emplenament.

4.2. Règims d'aplicació de l'IVA.

5. Aplicacions informàtiques.

5.1 Ús d'aplicacions informàtiques de gestió clínica.

5.2 Utilització de paquets informàtics per a la gestió del fitxer de pacients, històries clíniques, etc. (Aquesta part dels continguts, donat que no hi ha cap paquet informàtic únic i exclusiu en la gestió de pacients i en cada institució sanitària se n'empra un diferent, no es treballarà com a tal).

2.4. Organització dels continguts.

BLOC I. ORGANITZACIÓ SANITÀRIA

UT1. Salut pública i comunitària.

UT2. Estructura del sistema sanitari espanyol.

UT3. Nivells d'assistència sanitària i tipus de prestacions de l'SNS.

UT4. La professió d'infermeria (Models d'Infermeria i el procés d'atenció d'infermeria (PAI))

BLOC II. DOCUMENTACIÓ

UT6. Documentació sanitària no clínica i documentació no sanitària.

UT7. Documentació sanitària clínica.

BLOC III. GESTIÓ D'EXISTÈNCIES I INVENTARIS

UT8. El magatzem sanitari. Gestió i control d'existències.

BLOC IV. TRACTAMENT DE LA INFORMACIÓ I DOCUMENTACIÓ.

UT9. Operacions comercials a les consultes sanitàries.

BLOC V. APLICACIONS INFORMÀTIQUES.

UT10. Aplicacions informàtiques de gestió clínica.

2.5. Continguts de procediments.

- Citar, rebre i registrar les dades als pacients/clients complint les normes establertes en cada consulta.
- Verificar l'existència del material necessari per a la realització de les activitats pròpies de cada consulta.
- Rebre i emetre, si escau, informació verbal i escrita necessària per a la correcta coordinació amb altres unitats segons les normes establertes en el centre.
- Realitzar els pressupostos i factures d'una consulta d'assistència mèdica o odontològica, segons normes i tarifes pròpies de cada consulta i per acte professional.

2.6. Continguts d'actituds, valors i normes.

- Responsabilitat en la realització dels treballs.
- Ordre i neteja del material i els equips emprats, així com del lloc de treball.
- Organització i realització del treball de manera autònoma i atenent prioritats.
- Cooperació en els treballs en equip.
- Comportament tolerant davant de conductes i opinions alienes diferents.
- Actitud crítica cap a la fiabilitat de l'origen i contingut de la comunicació.
- Seleccionar i valorar les diferents fonts d'informació, relacionades amb la seva professió per a adaptar-les a les seves capacitats personals, als canvis tecnològics i organitzatius del sector.
- Tenacitat i perseverança en la recerca d'estratègies per a la resolució de problemes.
- Contrastar criteris per a prendre decisions de manera autònoma i responsable.
- Actitud preventiva davant dels riscos propis del material i equips que manipulen i els possibles riscos sobre el medi ambient.
- Sensibilització per la consecució d'un medi de treball no contaminat.
- Eliminació adequada dels residus que produeix el propi treball.
- Interès per l'aprenentatge del mòdul.

3. SEQÜENCIACIÓ I TEMPORALITZACIÓ.

Bloc temàtic	Unitat	Unitat de treball	Temps	Avaluació
Organització sanitària	1	Salut pública i comunitària.	6 h	1r

	2	Estructura del sistema sanitari espanyol	6 h	1r
	3	Nivells d'assistència sanitària	10 h	1r/2n
	4	Models d'Infermeria	6 h	2n
	5	El procés d'atenció d'infermeria (PAI)	4 h	2n
Documentació	6	Documentació sanitària clínica	5 h	2n
	7	Documentació sanitària no clínica i documentació no sanitària	5 h	2n/3r
Gestió d'existències i inventaris	8	El magatzem sanitari. Gestió i control d'existències	10 h	3r
Tractament de la informació. Documentació i aplicacions informàtiques	9	Operacions de compravenda	9 h	3r
	10	Aplicacions informàtiques	4 h	3r

4. METODOLOGIA.

4.1 Criteris organitzatius.

Organització de les classes i ambientalització de l'aula

Les classes es desenvoluparan a l'aula i a l'aula-taller del GM del centre, el qual està equipat de tot el material i mobiliari necessari per al bon funcionament de les sessions, tant teòriques com pràctiques. Les classes s'organitzaran en sessions 55 minuts de durada, en les quals s'impartirà primerament la part teòrica de cada

unitat de treball, seguida de les activitats pràctiques corresponents a cada unitat de treball.

Tot el material didàctic del curs estarà disponible a la plataforma CLASSROOM, dins del curs que duu el mateix nom, i que va adreçat als alumnes del CFGM Tècnics en Cures Auxiliars d'Infermeria de l'IES Sant Agustí. Al mateix curs els alumnes hi trobaran també una sèrie d'activitats d'obligada realització, que hauran d'enviar a la professora en el termini de temps indicat per fer-ho. Tots els alumnes podran accedir-hi a aquest curs mitjançant dispositius propis (ordinadors personals, tauletes...), però, en cas que algun alumne presenti problemes per connectar-se, la professora facilitarà l'accés mitjançant els medis del centre (ordinadors del centre, ordinadors de les aules específiques d'informàtica, servei Wi-Fi del centre...).

L'objectiu principal de la impartició és que l'alumne sigui part protagonista del seu propi aprenentatge i participi en el desenvolupament de totes les activitats de la classe, intentant estar obert al debat i crítiques durant les explicacions.

Es tindran en compte els coneixements previs dels alumnes i les seves idees preconcebudes, s'intentarà modificar aquests esquemes mentals per mitjà de la incorporació de nous coneixements o per modificació de les relacions establertes entre els conceptes.

Durant la presentació de les diferents unitats didàctiques es destacaran les idees claus i les seves repercussions pràctiques, amb l'objectiu que l'alumne conegui la rellevància del que està aprenent a l'hora de desenvolupar el seu treball, afavorint la relació entre ciència, tècnica i organització.

Les fonts d'aprenentatge seran moltes i variades: professor, treballs en equip i individual, disseny d'experiències, treball de camp, pràctiques, debats, vídeos, articles, projectes dirigits, elaboració d'informes, etc. Es recolliran totes en una carpeta d'aprenentatge o portfoli, donant prèviament unes indicacions a l'alumnat del seu contingut per una futura valoració.

Durant la consecució de les activitats la docent revisarà i acompanyarà en el desenvolupament del treball veient qui necessita ajuda i es prestarà les ajudes individuals a qui les necessiti.

Es procurarà mantenir la motivació dels alumnes recorrent a exemples reals i l'ús de recursos audiovisuals, tenint en compte la consecució adequada dels objectius desitjats.

En resum, la metodologia anirà encaminada a un aprenentatge significatiu i tenint en compte la seva significació lògica amb el mòdul professional, així com la seva significació psicològica d'acord amb els coneixements previs i característiques de l'alumnat.

Ambientalització de l'aula:

Dins de les aules on es desenvolupin la impartició del temari es plantejaran diversitat d'ambients segons el tipus de treball (grup, individual, petit grup) durant el desenvolupament del curs.

5. AVALUACIÓ.

Els criteris d'avaluació i qualificació hauran de ser explicats a l'alumne a l'inici del mòdul, tenint en compte que d'aquesta forma l'alumne sap a què atènyer-se.

L'avaluació serà de tres tipus: avaluació inicial (coneixements previs, les seves actituds i capacitats), avaluació formativa (informa sobre els progressos individuals i en grup, serveix per a orientar i corregir el procés educatiu), avaluació sumativa (reuneix tota la informació sobre el procés de qualificació).

L'avaluació s'entén com una arrellegada d'informació sobre el procés d'aprenentatge, així podrem corregir i introduir les modificacions que es vagin estimant oportunes. Com és lògic l'avaluació serà personalitzada per a cada alumne, evidentment això no sols suposa arrellegar dades sobre avenços quant a coneixements, sinó que cal avaluar totes les activitats de classe.

*Alumnat d'incorporació tardana: haurà d'entregar totes les tasques pendents abans de finalitzar l'avaluació, en una data que serà fixada per la professora. A més, es determinarà una data única per a la realització dels exàmens pendents que s'hagin realitzat abans de la incorporació de l'alumne/a.

5.1. Instruments d'avaluació.

El procés d'avaluació contínua de l'aprenentatge deu fonamentar-se en els següents punts:

- 1) En el desenvolupament dels blocs temàtics i de les unitats de treball, que es divideix el mòdul, es realitzarà un procés d'avaluació contínua.
- 2) A l'inici de curs o de cada bloc s'informarà els alumnes de les activitats d'avaluació i dels criteris d'avaluació i qualificació.

L'avaluació contínua es realitzarà valorant:

- La participació i actitud de l'alumne/a en classe.
- Els treballs i activitats, tant individuals com grupals.
- La resolució d'exercicis i qüestionaris. CLASSROOM
- L'autoavaluació realitzada pels alumnes/as, com mig perquè reflexionin i prenguin consciència sobre el procés i el resultat del seu aprenentatge.

L'avaluació contínua requereix l'assistència obligatòria a les classes i la realització de les tasques encomanades en el període establert.

Avaluació inicial

Consisteix a determinar el nivell de partida dels alumnes/as determinar què és el que ja saben i conèixer, també les seves falses creences sobre cada tema de treball. Es realitza mitjançant les següents activitats durant el primer mes de classe:

- Pluja d'idees.
- Qüestionari.
- Observació i anàlisi de les respostes orals.

Avaluació del procés

Consisteix en el seguiment del procés d'ensenyament-aprenentatge amb la finalitat de determinar les dificultats que vagin sorgint i establir les correccions necessàries per a afrontar-les. Aquest seguiment es realitza mitjançant les següents activitats:

- Portfoli o Carpeta d'aprenentatge: Al llarg del curs, els alumnes/as elaboraran una carpeta d'aprenentatge digital, que recollirà certs ítems que seran avaluats, així com la recopilació dels treballs, exercicis i activitats que es vagin realitzant durant el curs. Es facilitarà una rúbrica perquè l'alumne sigui conscient de com s'avaluarà aquest material.
- Classroom.
- Observació directa.

Avaluació final

Consisteix a determinar el nivell d'aprenentatge arribat pels alumnes des de l'inici de la unitat d'aprenentatge fins al final. Es realitza mitjançant les següents activitats:

- Continguts de tipus conceptual
  - Proves orals o escrites: Exposicions orals individuals o en grups, exàmens tipus test o de desenvolupament.
- Continguts de tipus procedimental
  - Estudi de casos: Anàlisi de situacions relacionades amb les capacitats professionals en les quals l'alumne/a deu aportar una solució teòrica.
  - Resum articles o llibres i/o activitats que fomentin l'esperit crític.
  - Simulacions casos pràctics.
  - Observació.

Al començament de curs o de cada bloc temàtic el professor informará els alumnes sobre les activitats d'avaluació del procés i d'avaluació final. També informará del pes de cada activitat en la qualificació final. Algunes de les activitats d'avaluació es podran realitzar en grup.

5.2. Criteris de qualificació.

La qualificació final de cada sessió d'avaluació s'obtindrà de la mitjana ponderada de les qualificacions obtingudes en els següents apartats:

- 1. Continguts actitudinals** (10% de la nota global d'avaluació).
- 2. Carpeta d'aprenentatge (20%) i Treball de Classroom (20%)** (40% de la nota global d'avaluació).
- 3. Proves orals/escrites** (50% de la nota global d'avaluació).

Per tal d'aprovar l'avaluació, s'ha d'obtenir una puntuació igual o superior a un 5 en cadascuna de les parts esmentades anteriorment.

Es considerarà aprovada l'avaluació i el mòdul en la seva totalitat, si la nota mitjana és ≥ 5 .

El mòdul constarà com a aprovat sempre que les 3 avaluacions hagin estat aprovades amb mínim un 5. La nota final del mòdul s'obté calculant la mitjana aritmètica de les 3 avaluacions.

La nota d'avaluació no pot tenir decimals, per tant, la nota que figurarà al butlletí serà la nota arrodonida a l'alta, sempre tenint en compte els continguts actitudinals de l'alumne. Per a la nota de final dels trimestres, com de curs, es tindran en compte els decimals i si la nota resultant supera o iguala el 0,8 (les 8 dècimes), podrà posar-se la nota superior (tenint en compte el progrés de l'alumne/a durant tot el curs i sempre sota el criteri de la professora). Per exemple, si al final de curs la mitjana és de 7,8 es podrà posar un 8 de nota final sempre que, l'alumne/a hagi realitzat i participat en totes les activitats i treballs proposats i la seva actitud a classe hagi estat exemplar.

1. Continguts actitudinals (10% de la nota global d'avaluació).

Els ítems avaluats seran els especificats a la rúbrica actitudinal personal de la docent, que prèviament serà explicada detalladament a l'alumnat.

L'instrument emprat per la professora serà l'observació directa i anotació en el seu quadern personal de forma diària.

L'ús del mòbil queda totalment prohibit durant les sessions de classe, fora que la professora ho consideri necessari per al desenvolupament de la matèria i sols amb ús pedagògic. Els mòbils hauran de romandre silencisats i guardats, mai damunt la taula. En cas de no complir-se aquesta premissa, es podrà requisar el mòbil i fins i tot posar una amonestació. Si es dona una situació especial, es podrà tenir damunt la taula i sortir en cas de rebre una telefonada, sempre amb previ avís a la professora i permís d'aquesta. Així mateix, queda totalment prohibida la gravació de qualsevol mena (fotografia, vídeo, etc.) a l'aula sense permís.

Tampoc es pot menjar, mastegar xiclet o beure a classe qualsevol beguda que no sigui aigua embotellada.

Recuperació d'aquesta part actitudinal: Els continguts actitudinals seran avaluats de manera continuada, amb la qual cosa si un alumne/a ha suspès una avaluació, podrà recuperar aquesta part, sempre que en la pròxima avaluació, mostri un canvi positiu en la seva actitud i la superació de tots els ítems avaluats. En cas de no demostrar l'assoliment de les competències transversals i actitudinals exigides com a futurs professionals tècnics, el mòdul no podrà ser superat.

Faltes d'assistència: Aquest mòdul s'imparteix en modalitat presencial, per tant, l'alumnat que superi les faltes d'assistència injustificades (10% de les hores totals del mòdul de manera contínua o el 15% de manera descontínua), perd el dret d'assistència a classe i a ser avaluat del curs o del mòdul en cap de les convocatòries del curs escolar, sent donat de baixa d'ofici.

Es consideren faltes justificades aquelles absències provocades per malaltia, accident o tràmits administratius que no puguin ser atesos per altra persona (hauran de presentar documentació justificativa en un termini màxim d'una setmana després de la reincorporació).

Les faltes justificades per aquests motius seran els únics casos en què l'alumne/a tindrà dret a un canvi de data d'examen o a l'ampliació de dies en el lliurament d'activitats, treballs, etc.

Totes les activitats i sortides que puguin realitzar-se al llarg del curs dins de l'horari lectiu del grup, seran d'obligada assistència.

Si un alumne/a no és puntual (no és a l'aula en iniciar la classe), se li posarà falta de puntualitat. Quan un alumne/a arribi a classe passats 15 minuts de l'hora d'inici, se li posarà falta d'assistència.

2. Carpeta d'aprenentatge (20 %) i Treball de Classroom (20%). (40 % de la nota global d'avaluació).

Durant el curs es poden proposar activitats complementàries que hauran de ser entregades a la professora dins la data límit fixada prèviament dins la plataforma Classroom. Algunes d'aquestes activitats hauran de recollir-se dins de la Carpeta d'Aprenentatge a final de curs.

Només en casos excepcionals, si l'activitat o tasca no ha pogut presentar-se per una impossibilitat d'assistència a classe perfectament justificada, la professora podrà admetre la seva presentació fora de la data fixada, establint una nova data d'entrega.

Les activitats podran ser corregides a classe de manera grupal, i en aquest cas, s'avaluarà l'entrega de les mateixes en el termini establert i la participació espontània a classe per a la resolució de les mateixes (seran avaluades dintre l'apartat anterior, actitudinal).

En el cas que es tracti d'activitats amb una nota associada, el retard en el lliurament de l'activitat i/o tasca suposarà una disminució de la nota d'aquesta, tal com s'explica en els acords del professorat sobre l'avaluació inclosos en aquest document i en el pla de departament.

Perquè TOTES les activitats que puguin ser valorades, és condició indispensable una bona presentació, correcta expressió escrita i absència de faltes d'ortografia. El fet de no donar-se aquestes condicions mínimes, suposarà una disminució de la nota d'aquesta. Copiar i pegar d'internet o d'alguna aplicació d'IA per a respondre a les activitats suposarà un 0 i, per tant, l'activitat estarà suspesa.

Per a recuperar una tasca o activitat suspesa, depenent de les causes que hagin originat aquest suspès, la professora prepararà un treball específic o bé, l'alumnat haurà de repetir la tasca, o bé, executar una nova activitat proposada, treball o projecte. En el cas que es determini la recuperació de tasques executades suspeses mitjançant la repetició d'aquestes, la nota màxima que l'alumnat podrà serà d'un 5, si resol de forma correcta la tasca a recuperar.

S'hauran de presentar en la data fixada, suposant penalització en cas de retard (mateix criteri anteriorment explicat).

La Carpeta d'aprenentatge serà d'obligatòria entrega abans de la finalització de cada trimestre per la seva avaluació. Es podrà demanar durant el curs, quan la docent ho consideri, per donar retroacció, i la no presentació d'aquesta suposarà que un dels ítems estigui suspès i, per tant, no superar el trimestre o mòdul.

3. Proves objectives, orals/escrites (50% de la nota global d'avaluació).

Les proves objectives, orals o escrites, es realitzaran seguint els criteris d'avaluació de cada unitat.

Es durà a terme una prova al final de cada unitat de treball, excepte si la unitat és molt extensa, o es treballa de diferent manera.

En les proves escrites es valorarà el correcte desenvolupament de les preguntes proposades, l'expressió escrita i la presentació.

Els exàmens podran incloure qüestions, de continguts estudiats prèviament en unitats anteriors.

Si es troba a algun alumne/a copiant durant un examen o amb intenció de fer-ho, aquest/a tindrà una qualificació de 0 a l'examen. El mateix passa sí un alumne/a es descobert/a amb el telèfon mòbil durant l'examen. La no realització d'un examen també suposa tenir una qualificació de 0 en l'esmentat examen.

Les faltes a exàmens només poden ser justificades mitjançant un justificant mèdic o de l'administració corresponent. Si la professora considera la falta justificada, permetrà la realització de l'examen en una altra data que serà proposada per la mateixa professora i que es realitzarà al final de cada avaluació. En tot cas, és l'alumnat qui s'ha de preocupar de mostrar el justificant a la professora i de sol·licitar una nova data per a la realització de l'examen. En cas de no justificar-ho degudament, l'avaluació quedarà suspesa i l'examen quedarà posposat al període de recuperacions.

La puntuació de les proves variarà des de "1" a "10":

Des de "1" a "4'9" suspès.

Des de "5" a "10" aprovat.

També tindrà caràcter d'examen, contribuint amb el mateix percentatge, la realització d'exposicions orals. Perquè aquests puguin ser valorats esdevé condició indispensable una bona presentació, correcta expressió escrita i absència de faltes d'ortografia a la presentació de PowerPoint. No realitzar una exposició oral suposarà un 0.

Per a recuperar un examen suspès, depenent de les causes que hagin originat aquest suspès, la professora prepararà un nou examen específic o bé, l'alumnat haurà de fer un nou treball o projecte. En aquests casos, s'hauran de presentar en la data fixada, suposant penalització en cas de retard (mateix criteri anteriorment explicat).

Els exàmens de recuperació es realitzaran d'aquelles proves que els/les alumnes no hagin superat durant el transcurs del curs.

La nota de recuperació puntuarà sobre 10 igual que en la resta d'exàmens ordinaris realitzats al llarg del curs.

Si no s'han presentat totes i cadascuna de les activitats, tasques, treballs o projectes proposats al llarg del curs i/o alguna d'aquestes tasques està suspesa i no recuperada, l'alumne/a perdrà el dret a presentar-se a les recuperacions dels exàmens parcials i tindrà l'opció de superar el mòdul, si aprova l'examen global final, que inclourà tots els continguts treballats al llarg de tot el curs. D'igual manera, si un alumne/a té la meitat o més de la meitat de les UTs impartides i avaluades suspeses, perdrà el dret a presentar-se a les recuperacions parcials d'aquelles UTs no superades. Podrà recuperar el mòdul en la prova global final.

Si durant el període de recuperacions algun alumne/a no ha recuperat algun dels exàmens, treballs o projectes suspesos, així com les activitats (no recuperades i/o no entregades), serà avaluat del mòdul sencer en un examen global que íntegre tot allò estudiat al llarg del curs, en el qual haurà d'obtenir mínim un 5 per a aprovar el mòdul.

El plagi en qualsevol activitat, tasca, treball, o projecte, serà puntuat amb un 0. Es considerarà plagi l'utilització de la IA per a la resolució de les tasques.

Les notes de cadascuna de les proves/tasques/treballs seran publicades al Classroom en un període mínim d'una setmana i un període màxim de 3 setmanes.

5.4. Comunicació amb l'alumnat.

Canals escrits:

- Informes trimestrals de com es desenvolupa l'aprenentatge (còpia dels butlletins de notes).
- Programació didàctica del mòdul a l'abast dels alumnes.
- Document penjat al CLASSROOM amb els criteris de qualificació i promoció a l'inici de curs.
- Actes d'avaluació.
- Diari de classe del professor on es registra la data de lliurament dels treballs, notes dels exàmens, incidències.
- Retroacció junt amb la nota de totes les activitats, treballs i exàmens realitzats per l'alumnat.
- Acta de reunió prèvia a l'avaluació amb els alumnes i delegats.(TUTORS).

Canals orals:

- Informació de les activitats, actituds, procediments i continguts a avaluar.
- Informació de la forma de seguiment i criteris d'avaluació.
- Els alumnes participaran en la distribució del calendari d'exàmens.
- Temps dedicat a escoltar al delegat en la sessió d'avaluació.

5.5. Avaluació de la programació i pràctica docent.

El procés d'ensenyament també serà objecte d'avaluació, tant per part del professor com de l'alumnat.

LA PROFESSORA

La programació d'aula serveix com eina per fer el seguiment:

El professor durà un diari on anotarà els fets més rellevants respecte a:

- La selecció i seqüenciació de continguts.
- La metodologia.
- Els criteris i procediments d'avaluació.
- El funcionament del grup d'alumnes.
- La relació professor-alumne.
- Organització i clima de l'aula

L'avaluació es durà a terme de manera continuada i trimestralment i es realitzaran les modificacions necessàries en la programació didàctica.

En finalitzar el tercer trimestre el departament amb les experiències del professorat, i analitzant els resultats i les opinions de l'alumnat, que es recolliran mitjançant qüestionaris o altres tècniques, s'avaluarà el conjunt de la programació.

En els criteris d'avaluació de la programació es tindrà en compte el següent:

- Grau de compliment en la impartició dels continguts.
- Grau de correspondència entre els temps d'impartició planificats per a cada matèria i els reals.
- Percentatge d'alumnes que superen el mòdul respecte als que han seguit matèria i exercicis.
- Avaluació subjectiva, per part del professor, de les respostes de l'alumnat.

El professor ha de tenir actualitzats els seus coneixements científics i docent assistint a cursos de formació cada any.

ELS ALUMNES

Els alumnes avaluaran, igualment, els aspectes anteriorment assenyalats en finalitzar una unitat de treball o un bloc temàtic, mitjançant qüestionaris o altres tècniques creatives d'avaluació (one minute paper, formulari, de forma oral).

6. MATERIALS I RECURSOS DIDÀCTICS.

- Aula-taller i aula de teoria amb la seva dotació. Pissarra digital. Presentacions elaborades per la professora.
- Llibres de text de diferents editorials (McMillan, Editex, Mac-Graw Hill, Altamar, Xtec).
- Carros d'ordinadors del centre i aula d'ordinadors, si fos necessària la seva utilització. Ordinador personal
- Programes informàtics de gestió consulta i de facturació. Excel.
- Fotocòpies de diferents documents clínics i no clínics.
- Blocs d'albarans, factures, etc.
- Fotocòpies d'esquemes.
- Revistes i articles de diaris.
- Plataforma CLASSROOM.
- Pàgines web penjades a CLASSROOM per elaborar les diferents tasques que es plantegen diàriament a l'aula.

7. Incorporació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible al mòdul.

3. Salut i benestar. Fomentar la cobertura sanitària universal, en particular la protecció contra els riscos financers, l'accés a serveis de salut essencials de qualitat i l'accés a medicaments i vacunes segurs, eficaces, assequibles i de qualitat per a tothom. Unitat 2 Salut, Unitat 5. Organització sanitària i Unitat 6. Nivells assistencials. A través d'activitats de lectura d'articles i debats.

4. Educació i Qualitat. Assegurar-se que tots els alumnes adquireixin els coneixements teòrics i pràctics necessaris per promoure el desenvolupament sostenible, entre altres coses mitjançant l'educació per al desenvolupament sostenible i els estils de vida sostenibles, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no-violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural i la contribució de la cultura al desenvolupament sostenible. En tots els temes, ja que és un mòdul de sanitat on es treballa amb diferents activitats la prevenció i conscienciació sobre salut i benestar. Unitat 2 Salut, Unitat 5. Organització sanitària i Unitat 6. Nivells assistencials. A través d'activitats de lectura d'articles i debats.

12. Producció i consum sostenible. Treballar per reduir considerablement la generació de deixalles mitjançant activitats de prevenció, reducció, reciclatge i reutilització. Participació Concurs eco-aula de la Comissió ambiental. 16. Pau Justícia i institucions sòlides. Promoure societat justa, pacífica i inclusiva. Unitat 5. Organització sanitària i Unitat 6. Nivells assistencials. A través d'activitats de lectura d'articles i debats.

8. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

- Llibres de text d'Operacions administratives i documentació sanitària de diferents editorials (McMillan, Editex, Mac-Graw Hill, Altamar i XTEC).
- Pàgina web ministeri de sanitat. <https://www.mscbs.gob.es/>
- Pàgina web conselleria de salut. <http://www.caib.es/govern/organigrama/area.do?coduo=11&lang=es>
- Pàgina web de l'IB Salut. <https://www.ibsalut.es/es/>
- Programa històries clíniques: <http://programahistoriasclinicas.com/>
- Àrea de salut E-F. <https://www.ibsalut.es/asef/es>
- Hospital Son Espases. <http://www.hospitalsonespases.es/?lang=es>
- Procés d'Atenció d'Infermeria. <https://enfermeriaactual.com/metodologia-enfermera/>

13.2. MÒDUL 2: TÈCNiques BÀSIQUES D'INFERMERIA

Professora: Maria Tur Ribas

Professora de suport: Olivia López

- **OBJECTIUS ESPECÍFICS**

- Aplicar cures bàsiques d'infermeria al pacient/usuari.
- Capacitats terminals i criteris d'avaluació

Per a obtenir una informació més completa i a fons, cal anar al BOE no 133 de 5 de juny de 1995, a les pàgines 16515-16517 dins les quals es desenvolupa extensament les sis capacitats terminals del mòdul tant com els criteris d'avaluació associats.

Capacitats terminals (adaptat del BOE 133 de 5/6/1995)

Les capacitats terminals d'un mòdul corresponen a l'assoliment global que ha d'obtenir l'alumnat per desenvolupar la competència professional corresponent; estan associades als objectius generals del títol i són la font per definir els criteris d'avaluació, per extreure els continguts i aportar orientacions metodològiques per a l'ensenyament-aprenentatge.

Els objectius expressats en forma de capacitats terminals (CT) són:

CT1 - Establir els requeriments tècnics necessaris per a realitzar la higiene dels pacients en funció del seu estat.

CT2 - Adaptar els protocols de mobilització i deambulació de les persones en funció de les seves necessitats.

CT3 - Reflexionar sobre els requeriments tècnics necessaris per facilitar l'exploració i observació mèdica i d'infermeria del pacient en funció del seu estat i condicions físiques i psíquiques.

CT4 - Interpretar les ordres de tractament, establint la via d'administració i el material que fa falta en cada cas.

CT5 - Dur a terme la tècnica adequada de suport a l'alimentació i ingesta de líquids, segons el que estableix el pla de cures d'infermeria i d'acord amb el grau de dependència funcional que presenti la persona.

CT6 - Analitzar les tècniques d'urgència que s'han d'aplicar, tenint en compte les circumstàncies de l'accidentat.

- **OBJECTIUS ESPECÍFICS**

- Netejar i realitzar la higiene dels pacients en funció de les seves necessitats i del pla de cures.
- Preparar el pacient pel seu trasllat i assegurar que es compleixen les condicions del mateix.
- Mobilitzar el pacient dins del seu medi tenint en compte el seu estat i posició anatòmica recomanada.
- Ajudar a la deambulació del pacient, assegurant-se que es compleixen les indicacions específiques del responsable del pla de cures.

- Executar les operacions necessàries per facilitar la correcta exploració i observació del pacient/client.
- Aplicar tractaments locals de termoteràpia, crioteràpia o hidroteràpia mèdica seguint els protocols tècnics establerts i indicats d'actuació.
- Realitzar la preparació i administració de medicaments per via oral, rectal i tòpica.
- Realitzar cures postmortem seguint els protocols establerts.
- Distribuir els menjars i ajudar en la ingesta als pacients que així ho requereixin.
- Col·laborar i/o aplicar tècniques de prevenció d'accidents i primers auxilis seguint els protocols i pautes d'actuació establerts.

Capacitats terminals (adaptat del BOE 133 de 5/6/1995)

- **CONTINGUTS**

- ORGANITZACIÓ DELS CONTINGUTS (presencialitat)
  1. Continguts, conceptes i sistemes conceptuals.

Abans d'iniciar els continguts propis del mòdul, es dedicarà una sessió a explicar els següents punts.

- Presentació del mòdul.
- Metodologia didàctica pel desenvolupament del mòdul.
- Finalitat del mòdul professional dins el cicle formatiu.
- Descripció dels espais formatius on s'imparteix.
- Normes i requisits per al mòdul en matèria de seguretat e higiene.

UT 0. Conceptes generals. Estructura de l'ésser humà.

- Nivells d'organització dels éssers vius.
- Els teixits.
- Bases topogràfiques del cos humà.

UT1 - El sistema esquelètic i muscular.

- Anatomia del sistema esquelètic: ossos i articulacions.
- Anatomia del sistema muscular.
- Funció general i específica dels sistemes esquelètic, i muscular en el desenvolupament físic i psicològic de l'ésser humà.
- Patologies més freqüents que afecten als sistemes ossi i muscular.

UT2.- El sistema neuroendocrí.

- Anatomia del sistema nerviós.
- Anatomia del sistema hormonal.
- Funció general i específica dels sistema nerviós en el desenvolupament físic i psicològic de l'ésser humà.

-Mecanismes de transmissió de l'impuls nerviós i la contracció muscular.

-Patologies més freqüents que afecten als sistema nerviós.

UT3. Els òrgans dels sentits.

-Anatomia dels òrgans dels sentits.

-Fisiologia del òrgans del sentits.

-Patologies més freqüents que afecten als òrgans dels sentits.

UT4.- La pell i els annexos cutanis. Úlceres per pressió.

-Anatomia de la pell.

-Fisiologia de la pell.

-Patologies més freqüents.

-UPP. Concepte i aspectes generals.

-UPP. Factors de predisposició.

-UPP. Evolució, tractament i prevenció.

UT5. Mecànica corporal. Procediments relacionats.

-Principis anatomofisiològics de sosteniment i moviment.

-Recursos materials utilitzats en la mobilització, trasllat i deambulació del pacient i criteris de selecció dels mateixos.

-Criteris de classificació general del nivell de dependència o ajuda necessària en malalts autònoms assistits i/o dependents.

-Principis bàsics a tenir en compte en la realització de les tècniques de mobilització, trasllat i deambulació d'un pacient.

UT6.- L'aparell genital mascle i femella.

-Els òrgans sexuals femella tipus.

-Anatomia i fisiologia bàsiques.

-El cicle ovàric.

-Les malalties més comuns dels òrgans sexuals femenins.

-Els òrgans sexuals mascle tipus.

-Anatomia i fisiologia bàsiques.

-Les malalties més comuns dels òrgans sexuals masculins.

UT7.- L'aparell urinari. Procediments relacionats.

-Anatomia de l'aparell urinari.

-Estudi fisiològic de l'aparell urinari.

-Procés de formació de l'orina.

- Malalties més freqüents que afecten a l'aparell urinari.
- Descripció dels recursos materials necessaris en la tècnica de recollida de l'orina.

UT8.- L'aparell digestiu. Procediments relacionats.

- Anatomia de l'aparell digestiu.
- Estudi fisiològic de l'aparell digestiu.
- Malalties més freqüents que afecten a l'aparell digestiu.

UT9.- Metabolisme i nutrició. Tipus de dietes. Procediments relacionats.

- Conceptes d'alimentació i nutrició.
- Equilibri i metabolisme energètic.
- Concepte de dietètica i recomanacions nutricionals.
- Principis immediats i el seu metabolisme.
- Tipus de dietes: Normal. Terapèutiques. Infants.
- Tècniques d'alimentació del pacient: Alimentació oral. Nutrició enteral i parenteral Instrumental i material necessari.
- Rol de l'auxiliar en relació amb l'alimentació i nutrició del pacient.
- Procediments relacionats amb l'ajuda a l'alimentació:
- Ajuda a l'alimentació per boca.
- Alimentació per sonda NE amb xeringa.

UT10 .- Higiene i neteja personal del pacient.

- Condicions ambientals de l'entorn pròxim per a la realització de les tècniques de neteja i higiene del pacient.
- Criteris de connexió de les tècniques de neteja i higiene segons l'estat i necessitats del pacient.
- Materials, productes i utensilis necessaris per a la neteja i higiene del pacient no enllitat (dutxa i bany).
- Tècniques de neteja del pacient enllitat.
- Composició dels productes utilitzats per a la higiene corporal del pacient.
- Criteris per a la selecció de productes utilitzats en la neteja i la higiene d'acord amb l'estat i/o situació del malalt.
- Necessitats especials de neteja i higiene en pacients ostomitzats.
- Funcions de l'auxiliar en la realització de les tècniques de neteja i comunicació personal i afectiva amb el pacient.

UT11.- El sistema cardíocirculatori

- Anatomia del sistema cardíocirculatori: cor i vasos sanguinis.

- Estudi fisiològic del cor i sistema circulatori.
- Circulació major, menor i portal.
- Control de la circulació.
- Pressió arterial.
- Malalties més freqüents que afecten al cor i als vasos sanguinis.

UT12.-L'aparell respiratori. Procediments relacionats.

- Anatomia de l'aparell respiratori: fosses nasals, laringe, tràquea, bronquis i bronquíols, pulmons i diafragma.
- Estudi fisiològic de l'aparell respiratori.
- Mecanisme de ventilació pulmonar.
- Intercanvi de gasos.
- Transport de gasos.

- Control de la respiració.
- Malalties més freqüents que afecten a l'aparell respiratori.

UT13.- Constants vitals. Balanç de líquids. Registres gràfics. Procediments relacionats.

- Procediments diagnòstics.
- Constants vitals: temperatura corporal, respiració, pols, tensió arterial.
- Descripció dels instruments i mitjans materials utilitzats per a la realització de tècniques de mesurament de les constants vitals.
- Balanç de líquids: definició, equilibri de líquids, ingestió i excreció de líquids, materials utilitzats en els procediments de recollida i mesurament de líquids.
- Registres gràfics: definició, informes i tipus de gràfics, mètodes de registre de dades.
- Actuacions de l'auxiliar en relació amb el pacient en la realització de les tècniques de mesurament de constants vitals.
- Consulta e Historia clínica. Proves radiològiques o de diagnòstic per la imatge.
- Endoscòpia. Procediments diagnòstics mitjançant impulsos elèctrics. Altres proves funcionals .
- Procediments diagnòstics per aspiració.
- Procediments de laboratori.

UT14.- Administració de medicaments. Procediments relacionats.

- Definició de fàrmac, medicament i droga.
- Classificació dels fàrmacs segons.
- Les vies d'administració.
- Els mecanismes d'acció.
- Els aparells i sistemes sobre els que actuen.
- Normes i vies d'administració de medicaments.
- Rol de l'auxiliar en relació amb el pacient per a l'administració de medicaments.

UT15.- Assistència sanitària d'urgència I.

- Definició i seqüenciació de les actuacions relacionades amb l'assistència en Primers Auxilis.
- Cura de ferida superficial.
- Recomanacions davant d'una hemorràgia: Externa, epistaxis i otorràgia.
- Recomanacions davant d'una cremada: Foc/calor, electricitat i substàncies químiques.
- Recomanacions davant de lesions traumatològiques: Lesions musculars y esquinç, luxacions, fractures i lesions de la columna vertebral.
- Recomanacions davant de picades.
- Recomanacions davant de mossegades.
- Recomanacions davant intoxicacions o enverinaments.
- Recomanacions davant crisi de hipoglucèmia en diabètics.
- Recomanacions davant lipotímies.
- Recomanacions davant crisi epilèptiques.
- Les existències de la farmaciola d'urgències. Condicions i manteniment.

UT16.- Assistència sanitària d'urgència II. Procediments relacionats

- Definició i seqüenciació dels algorismes de SVB.
- RCP en Adult sense DEA.
- RCP en Adult amb DEA.
- RCP en Nen sense DEA.
- RCP en Nen amb DEA.
- RCP en Lactant.
- OVA en Adult.
- OVA en Nen.

-OVA en Lactant.

UT17-Terapèutica quirúrgica. El pacient quirúrgic.Cures perioperatòries.

-Cures perioperatòries.

-Procés quirúrgic. Cures intraoperatories.

-Cures postoperatòries i complicacions més freqüents.

-Drenatges.

-Cures de les ferides.

UT18- Teràpies no farmacològiques. Procediments relacionats.

-Procediments d'aplicació de fred i calor.

-Hidroteràpia.

-Tècniques hidroteràpiques i indicacions terapèutiques.

-Balnearis urbans.

UT19.- Pacient terminal. Malaltia avançada i cures pal·liatives. Procediments relacionats.

-Concepte de malaltia terminal.

-Valoració del pacient terminal.

-Objectiu de les cures pal·liatives.

-Actitud davant la mort.

3.1. 2. Continguts procedimentals.

UT1 - El sistema esquelètic i muscular

- Classificació dels ossos i articulacions que constitueixen un esquelet anatòmic, ressaltant les característiques morfològiques i els moviments articulars.

- Descripció dels diferents tipus d'articulacions i els moviments propis de cadascun.

- Classificació dels músculs segons forma i acció principal.

- Recerca i identificació d'estructures anatòmiques a la xarxa.

- Debat crític dels diferents vídeos projectats relacionats amb el sistema esquelètic i muscular.

-Pràctica 1: Identificació de teixits ossis a l'ós de vaca.

-Pràctica 2: Estudi anatòmic de l'esquelet humà.

-Repte: ¿Per què no ets donant de medul·la?.

UT2.- El sistema nerviós

- Funció general i específica del sistema nerviós en el desenvolupament físic i psicològic de l'ésser humà.
- Estructura, funcionament i representació de les grans vies i nuclis nerviosos i glàndules hormonals.
- Identificació en un ninot clàstic de les parts que componen l'estructura de l'ull i de l'oïda
- Recerca i identificació d'estructures anatòmiques a la xarxa.
- Debat crític dels diferents vídeos projectats relacionats amb el sistema nerviós.
- Pràctica 3: Infografia enfermetats Sistema nerviós.
- Pràctica 4: Determinació de la glucèmia.
- Xerrada especialista Diabetes.

UT3. Els òrgans dels sentits.

- Funció general i específica dels òrgans dels sentits.
- Identificació en un ninot clàstic de les parts que componen l'estructura de l'ull i de l'oïda.
- Recerca i identificació d'estructures anatòmiques a la xarxa.
- Pràctica 5: Dissecció d'un ull de xai.

UT4.- La pell i annexos. UPP

- Interpretació de la informació rebuda per a la realització d'un esquema detallat de l'estructura de la pell i els seus annexos.
- Descripció del funcionament normal de la pell i els seus annexos.
- Elaboració de fitxes que reflecteixin les lesions i malalties més freqüents de la pell i els seus annexos.
- Tècniques de col·locació del pacient: posicions bàsiques i especials.
- Zones de col·locació dels dispositius de recolzament que disminueixen la pressió en les posicions corporals bàsiques i especials.
- Mesures de prevenció per evitar l'aparició de llagues per pressió indicant els materials i productes utilitzat, el procés de realització i el control de les tècniques.
- Criteris de selecció del material i productes utilitzats en la cura d'úlceres per pressió. Apòsits.
- Mètodes d'informació i registre de les possibles incidències que poden tenir lloc durant la realització de les tècniques de canvi de postura i prevenció d'úlceres per pressió.

UT5.- Mecànica corporal.

- Procediments relacionats amb la mobilització.
- Desplaçaments:
  - En decúbit supí fins al capçal del llit.
  - En decúbit supí fins a la vora del llit.
  - De decúbit supí a decúbit lateral.
  - Sobre el costat sa.
  - Sobre el costat afecte.
  - Estabilització del pacient hemiplègic en decúbit supí.
- Transferències:
  - Del llit a la butaca i viceversa.
  - Del llit a la llitera i viceversa.
  - Altres mobilitzacions.
  - Posar i retirar la cunya.
  - Asseure al pacient a la vora del llit.
  - Mobilització amb grua (teòric, ja que no disposem de grua operativa).
- Identificació i preparació del material i útils necessaris per a la mobilització, trasllat i deambulació del pacient.
- Caracterització de les tècniques de mobilització del pacient indicant materials i útils, procediment i control de l'eficàcia de les mateixes.
- Caracterització de les tècniques de trasllat del pacient indicant materials i útils, procediment i control de l'eficàcia de les mateixes.
- Caracterització de les tècniques d'ajuda en la deambulació del pacient.
- Selecció de productes i procediment de la tècnica de neteja de la cadira de rodes i la llitera.
- Documentació clínica necessària que acompanya al pacient en el seu trasllat a una altra dependència, servei i/o unitat d'assistència o de tractament.
- Mètodes d'informació i registre d'incidències que poden tenir lloc durant la mobilització, trasllat i deambulació dels pacients.

UT6.- L'aparell genital masculí i femení.

- Interpretació de la informació rebuda per a la realització d'un esquema detallat de l'estructura de l'aparell genital masculí i femení.
- Descripció del funcionament normal de l'aparell genital masculí i femení.
- Elaboració de fitxes que reflecteixin les lesions i malalties més freqüents de l'aparell genital masculí i femení.

- Recerca i identificació d'estructures anatòmiques a la xarxa.
- Debat crític dels diferents vídeos projectats relacionats amb l'aparell genital masculí i femení.
- Xerrada especialistes en sòl pèlvic..

UT7.-L'aparell urinari.

- Procediments relacionats amb l'excreció urinària:
- Aplicació de l'urocol·lector.
- Col·locació de sonda vesical (SV).
- Retirada de SV.
- Rentat de SV.
- Canvi de bossa de diüresi.
- Buidatge de bossa de diüresi.
- Recollida de mostra d'orina.
- Balanç de líquids entrades/sortides.
- Identificació de l'estructura dels ronyons, urèters, bufeta urinària i uretra.
- Identificació dels recursos materials necessaris per a les tècniques de recollida d'orina.
- Caracterització de les tècniques de recollida d'orina en adults i lactants.
- Recerca i identificació d'estructures anatòmiques a la xarxa.
- Debat crític dels diferents vídeos projectats relacionats amb l'aparell urinari.

UT8.- L'aparell digestiu. Procediments relacionats

- Identificació de les estructures que conformen l'aparell digestiu.
- Procés de digestió dels aliments.
- Identificació del material necessari per a la recollida de mostres de vòmits i femtes en adults i lactants i caracterització i control de les tècniques de recollida.
- Mètodes d'informació i registre de les possibles incidències que poden tenir lloc durant la realització de les tècniques de recollida i mostres de vòmits i femtes en adults i lactants.
- Recerca i identificació d'estructures anatòmiques a la xarxa.
- Debat crític dels diferents vídeos projectats relacionats amb l'aparell digestiu.
- Pràctica 6: Els procediments de l'aparell digestiu. Feim femtes.

UT9.- Metabolisme i nutrició. Tipus de dietes

- Procediments relacionats amb l'evacuació intestinal:

- Administració de supositori de glicerina i cànules laxants.
- Administració d'ènema fosfatat.
- Administració d'ènemes de neteja.
- Col·locació de sonda rectal.
- Identificació dels diferents tipus d'aliments segons les seves característiques nutricionals.
- Criteris de classificació i diferenciació entre dietes.
- Tècniques d'alimentació del pacient.
- Explicació i identificació dels materials necessaris per a l'alimentació oral.
- Explicació i identificació dels materials necessaris per a l'administració de nutrició enteral.
- Caracterització de la tècnica d'administració de nutrició enteral amb sonda, sistema de degoteig i bomba d'infusió enteral.
- Enumeració de les mesures higienicosanitàries que s'han de tenir en compte en l'administració d'aliments per via oral i enteral.
- Descripció de les posicions corporals del pacient d'acord amb el seu estat físic i de la via d'administració d'aliments.

UT10.- Higiene i neteja personal del pacient

- Planificació de les cures i condicions ambientals de l'entorn pròxim per a la neteja i higiene del pacient.
- Identificació i preparació de materials, productes i utensilis necessaris per a les diferents tècniques de neteja i higiene personal del pacient.
- Tècniques de neteja:
  - Pacient enllitat: neteja completa i parcial.
  - Pacient no enllitat.
- Control de les tècniques de neteja i higiene del pacient.
- Tècniques de canvi de roba del pacient enllitat i no enllitat.
- Tècniques de col·locació i neteja de l'orinal pla i botella.
- Mètodes de registre i comunicació d'incidències en la realització de les tècniques d'higiene i neteja del pacient.
- Errades més comunes quan es realitzen les tècniques de neteja i les seves conseqüències per a la salut del pacient.

UT11.- . El sistema cardiocirculatori

- Identificació i característiques dels elements estructurals del cor:
- Cavitats cardíques.
- Vàlvules del cor.

- Parets cardíques.
- Vasos sanguinis.
- Mecanismes de circulació sanguínia: circulació major i menor.
- Recerca i identificació d'estructures anatòmiques a la xarxa.
- Pràctica 7: Pens amb el cor (dissecció de cor).
- Pràctica 8: Determinació del grup sanguini.

UT12.- L'aparell respiratori

- Procediments relacionats amb l'expectoració de les secrecions bronquials:
- Exercicis respiratoris.
- Vibració (clapping).
- Espiròmetre/inspiròmetre d'incentiu.
- Identificació de les estructures i descripció de les característiques dels components de l'aparell respiratori.
- Mecanismes i volums de ventilació pulmonar.
- Intercanvi i transport de gasos.
- Control del procés respiratori.
- Recerca i identificació d'estructures anatòmiques a la xarxa.
- Debat crític dels diferents vídeos projectats relacionats amb l'aparell respiratori.
- Pràctica 9: El fumador virtual.
- Pràctica 10: Respirem amb els pulmons.

UT13.- Constants vitals. Balanç de líquids. Registres gràfics.

- Procediments relacionats amb la mesura de les constants vitals:
- Temperatura timpànica.
- Temperatura axil·lar.
- Temperatura rectal.
- Pols radial.
- Pols carotidi.
- Pols apical o central.
- Respiració.
- Pressió arterial.
- Identificació dels materials i útils necessaris per a les tècniques de mesura de les constants vitals.

- Caracterització de les tècniques o protocols per a la mesura de la temperatura corporal, tant en persones adultes com en nens, seleccionant el material necessari.
- Identificació de les zones anatòmiques per a la mesura de la temperatura corporal.
- Caracterització de les tècniques per mesurar la freqüència respiratòria en pacients adults.
- Caracterització de les tècniques per a la mesura de la tensió arterial en persones adultes, indicant el material necessari, mètodes i control de les tècniques.
- Identificació i selecció del material necessari per a la recollida i determinació del balanç de líquids.
- Tècniques per a mesurar els líquids utilitzant recipients graduats amb diferents capacitats.
- Canvis d'unitats.
- Càlculs per determinar el balanç total de líquids.
- Mètodes de registre de les dades de constants vitals i balanç de líquids.
- Errades més freqüents durant la realització de les tècniques de mesurament de les constants vitals i el balanç de líquids.
- Mètodes de registre i comunicació de possibles incidències durant la realització de les diferents tècniques.

UT14.- Administració de medicaments.

- Procediments relacionats amb l'administració de medicació:
- Via oral, bucal, sublingual.
- Via respiratòria o inhalatòria.
- Via cutània. Percutània (pegats).
- Via oftàlmica.
- Via òtica.
- Via genitourinaria.
- Via nasal.
- Descripció dels factors que modifiquen l'acció dels fàrmacs.
- Enumeració dels diferents tipus de fàrmacs segons el seu mecanisme d'actuació.
- Descripció de les vies d'administració dels fàrmacs.
- Descripció de les formes farmacèutiques de presentació dels fàrmacs.
- Descripció del material necessari per a l'administració de medicaments per les diferents vies.

- Caracterització de les tècniques d'administració de medicaments per via oral, tòpica i parant-la, indicant els materials i

productes necessaris, així com el control i les observacions que s'han de tenir en compte en la realització de les diferents tècniques.

- Identificació e interpretació d'abreviatures en relació amb:

- Pautes i temps d'administració de medicaments.

- Presentació de medicaments.

- Vies d'administració.

- Mètodes d'informació i registre de les incidències produïdes durant l'administració de medicaments.

- Identificació del material necessari i caracterització de la tècnica d'administració d'oxigen.

- Identificació del material necessari i caracterització de la tècnica d'administració d'aerosols.

- Identificació del material i productes necessaris i caracterització de les tècniques de preparació d'un pacient per a una intervenció quirúrgica.

- Debat crític dels diferents vídeos projectats relacionats amb la farmacologia.

- Debat crític de la pel·lícula projectada relacionada amb la indústria farmacèutica.

UT15.- Assistència sanitària d'urgència I.

- Procediments relacionats amb Primers Auxilis:

- Cura de ferida superficial.

- Recomanacions davant d'una hemorràgia:

- Externa.

- Epistaxis.

- Otorràgia.

- Recomanacions davant d'una cremada:

- Foc/calor.

- Electricitat.

- Substàncies químiques.

- Recomanacions davant de lesions traumatològiques:

- Lesiones musculars y esquinç.

- Luxacions.

- Fractures.

- Lesions de la columna vertebral.

- Recomanacions davant de picades.
- Recomanacions davant de mossegades.
- Recomanacions davant intoxicacions o enverinaments.
- Recomanacions davant crisi d'hipoglucèmia en diabètics.
- Recomanacions davant lipotímies.
- Recomanacions davant crisi epilèptiques.
- Les existències de la farmaciola d'urgències. Condicions i manteniment.
- Identificació del material i productes necessaris per al tractament de ferides.
- Pautes d'actuació en front d'una situació d'urgència d'un pacient que presenta ferides.
- Pautes d'actuació en front d'una situació d'urgència d'un pacient que presenta una hemorràgia externa i/o interna.
- Identificació del material i productes necessaris pel tractament d'hemorràgies.
- Pautes d'actuació en front d'una situació d'urgència d'un pacient cremat.
- Pautes d'actuació en front d'una situació d'urgència d'un pacient que presenta un estat de congelació.
- Identificació del material i productes necessaris per al tractament d'un pacient que presenta congelació.
- Pautes d'actuació en front d'una situació d'urgència d'un pacient que presenta fractures, esquinços o luxacions.
- Identificació del material necessari i de les tècniques d'immobilització, aixecament i transport d'accidentats.
- Mètodes d'informació i registre d'incidències que poden tenir lloc durant la realització de les tècniques d'assistència sanitària d'urgència.
- Identificació dels tipus de reaccions adverses a tòxics, fàrmacs d'ús freqüent i/o verins.
- Caracterització de les tècniques de provocació del vòmit i neutralització i preparació del material necessari.
- Identificació dels materials i productes bàsics que conformen una farmaciola d'urgències.

UT16.- Assistència sanitària d'urgència I.

- Procediments relacionats amb SVB.
- RCP en Adult sense DEA.
- RCP en Adult amb DEA.
- RCP en Nen sense DEA.
- RCP en Nen amb DEA.

- RCP en Lactant.
- OVA en Adult.
- OVA en Nen.
- OVA en Lactant.
- Pautes d'actuació en situacions d'urgència en casos d'alteracions de la consciència.
- Localització del punt exacte de l'estèrnium i cor per efectuar un massatge en cas d'aturada cardíaca.
- Caracterització de les tècniques de reanimació en cas d'aturada cardiorespiratòria: pures i combinades.

UT17-Terapèutica quirúrgica. El pacient quirúrgic. Cures perioperatòries.

- Pautes d'actuació en cures preoperatories, intraoperatories postoperatories i complicacions més freqüents.
- Identificació dels tipus de drenatges.
- Tècniques de cures de les ferides.

UT18- Teràpies no farmacològiques: Termoteràpia i hidroteràpia. Procediments relacionats.

- Procediments d'aplicació de fred i calor.
- Hidroteràpia.
- Pautes d'actuació en tècniques hidroteràpiques i indicacions terapèutiques.
- Criteris d'aplicació dels procediments.

UT19.- . Pacient amb malaltia avançada. Cures pal·liatives. Procediments relacionats.

- Pla de valoració del pacient amb malaltia avançada.
- Criteris d'aplicació de les cures pal·liatives.
- Tècniques i procediments a les cures pal·liatives i a les cures post-mortem.
- Debat crític de la pel·lícula projectada relacionada amb la mort i els tabús.

4. CONTINGUTS D'ACTITUDS, VALORS I NORMES.

- 4.1. Responsabilitat en la realització dels seus treballs.
- 4.2. Interès per a l'aprenentatge de les tècniques.
- 4.3. Ordre i neteja del material i els equips emprats, així com del lloc de treball.
- 4.4. Organització i realització del treball de manera autònoma i atenent prioritats.
- 4.5. Preocupació per la higiene personal i per l'ús de peces de protecció individual en les activitats d'aprenentatge.

- 4.6. Cooperació en els treballs en equip.
- 4.7. Comportament tolerant davant conductes i opinions alienes diferents.
- 4.8. Actitud crítica cap a la fiabilitat de l'origen i contingut de la comunicació.
- 4.9. Seleccionar i valorar les diferents fonts d'informació relacionades amb la seva professió per adaptar les seves capacitats personals als canvis tecnològics i organitzatius del sector.
- 4.10. Perseverança en la recerca d'estratègies per a la resolució de problemes.
4. 11. Contrastar criteris per a prendre decisions de forma autònoma i responsable.
- 4.12. Actitud preventiva davant els perills propis del material que manipulen.
- 4.13. Eliminació adequada dels residus que produeixi el mateix treball.

5. TEMPORALITZACIÓ

El desenvolupament d'aquest mòdul està previst que es dugui a terme amb 350 hores, distribuïdes homogèniament al llarg del curs amb una càrrega lectiva d'11 hores setmanals.

Els objectius conceptuals seran exposats paral·lelament als procedimentals per ajudar a la interiorització i comprensió dels conceptes. Fins i tot en el cas d'algun objectiu eminentment pràctic, es fa necessària una introducció teòrica per a poder-lo dur a terme.

A continuació es mostra la relació entre quantitat de sessions necessàries per a desenvolupar els continguts de cada unitat temàtica i la previsió de temporalització per avaluacions.

Sessions Unitats temàtiques

1a Avaluació (130 h)

6 h - UT0. Conceptes bàsics. L'estructura de l'ésser humà

20 h - UT 1. Sistema esquelètic-muscular.

20 h - UT 2. Sistema nerviós i endocrí.

10 h - UT 3. Els òrgans dels sentits.

20 h - UT 4. La pell, anatomia i fisiologia. Les UPP.

24 h - UT 5. Mecànica corporal. Procediments relacionats.

20 h - UT 6. Aparell genital masculí i femení.

10 h - UT 7. Aparell urinari i procediments relacionats (primera part)

2a Avaluació (140 h)

10 h - UT 7 Aparell urinari i procediments relacionats (segona part)

25 h - UT 8. Aparell digestiu i procediments relacionats.

20 h - UT 9. Alimentació i nutrició. Procediments relacionats.

30 h - UT 10. Higiene del pacient i procediments relacionats.

20 h - UT 11. Sistema circulatori.

20 h - UT 12. Aparell respiratori i procediments relacionats.

15 - UT 13. Constants vitals i procediments relacionats.

3a Avaluació (80 h)

20 h - UT 14. Terapèutica farmacològica i procediments.

15 h - UT 15. Primers auxilis i procediments relacionats.

15 h - UT 16. Suport vital bàsic i procediments relacionats.

10 h - UT 17. El pacient quirúrgic.

10 h - UT18. Termoteràpia i hidroteràpia.

10 h - UT19. El pacient amb malaltia avançada. Procediments.

En funció de la situació sanitària, i de les característiques del grup, hi haurà diferents unitats, que es podran treballar en forma de treballs i exposicions orals.

És important recalcar que aquesta temporalització pot variar en funció de les característiques del grup i del desenvolupament de les diferents unitats de treball.

6. METODOLOGIA DIDÀCTICA

6.1. Criteris organitzatius.

Càrrega lectiva i Professorat

Els diferents continguts, procediments seran impartits pels professors Maria Tur (11 hores/setmana) i Olivia López, suport (5 hores/setmanals)

- Organització dels continguts

L'ordre d'exposició dels diferents blocs amb les corresponents unitats temàtiques dependrà de l'adaptació dels continguts i procediments esmentats.

Els objectius conceptuals seran exposats paral·lelament als procedimentals per ajudar a la interiorització i comprensió dels

conceptes. Fins i tot en el cas d'algun objectiu eminentment pràctic, es fa necessària una introducció teòrica per a poder-lo dur a terme.

- Organització de les classes

Es procurarà que l'alumnat sigui protagonista del seu propi aprenentatge i participi en el desenvolupament de totes les

activitats de la classe, intentant estar oberts al debat i crítiques durant les explicacions. Es tindran en compte els coneixements previs dels alumnes i les seves idees preconcebudes.

Durant la presentació de les diferents unitats de treball es destacaran les idees claus i les seves repercussions pràctiques, amb l'objectiu que l'alumne conegui la rellevància del que està aprenent a l'hora de desenvolupar el seu treball, afavorint la relació entre ciència, tècnica i organització. En la presentació de cada unitat didàctica es presentaran de forma esquemàtica les capacitats terminals que volem que assoleixin així com un índex de continguts generals de la unitat.

Les fonts d'aprenentatge seran moltes i variades: professors, treballs en equip i individuals, disseny d'experiències, simulació de casos pràctics al taller, articles de diverses publicacions, recerca per Internet, elaboració d'informes, edició de vídeos, etc. amb la simulació dels diferents procediments d'actuació estudiats, etc.

Durant la consecució de les activitats es revisarà i encaminarà el treball de cada alumne observant qui necessita ajuda i donant les ajudes individuals que facin falta.

Es procurarà mantenir la motivació dels alumnes explicant curiositats, exemples reals i l'ús de recursos audiovisuals, tenint en compte la consecució adequada dels objectius desitjats.

En resum, la metodologia anirà encaminada a un aprenentatge significatiu i tenint en compte la seva significació lògica amb el mòdul professional, així com la seva significació psicològica d'acord amb els coneixements previs i característiques de l'alumnat.

- Ambientalització de l'aula

Dins de l'aula es treballarà fent diferents agrupacions cooperatives segons l'activitat que es dugui a terme (grup, individual, petit grup), sempre tenint en compte la normativa sanitària vigent, i respectant les normes de seguretat.

7. AVALUACIÓ

L'avaluació s'entén com una recollida d'informació sobre el procés d'aprenentatge, per així corregir e introduir les modificacions que es vagin estimant oportunes. L'avaluació serà contínua i globalitzadora, cercant el grau d'adquisició de conceptes, procediments i actituds, valors i normes com un tot indivisible i no com aspectes separats.

Com és lògic l'avaluació serà personalitzada per a cada alumne, evidentment això no només suposa recollir dades sobre progressos quant a coneixements, si no s'han d'avaluar totes les activitats de classe, així com es tindrà en compte l'evolució de l'alumne en el seu procés d'ensenyament-aprenentatge.

7.1. Criteris d'avaluació.

UT0.- L'estructura de l'ésser humà.

- a) Descriure i relacionar la composició cel·lular i tissular de l'ésser humà.
- b) Reconèixer la terminologia bàsica referent a les bases topogràfiques del cos humà.

UT1.- El sistema esquelètic i muscular

- a) Reconèixer i descriure l'anatomia, fisiologia i patologia més freqüent del sistema locomotor.
- b) Relacionar els principals músculs esquelètics amb la descripció de l'acció corresponent.

UT2.- El sistema nerviós i el sistema endocrí

- a) Conèixer l'anatomia, fisiologia i patologia més freqüent del sistema nerviós i del sistema hormonal.
- b) Descriure la nomenclatura i funcions dels principals components del sistema nerviós central i perifèric.
- c) Descriure la nomenclatura i funcions de les principals hormones.
- d) Identificar als esquemes anatòmics del sistema nerviós i dels òrgans endocrins les diferents estructures i glàndules.

UT3.- . Els òrgans dels sentits

- a) Conèixer l'anatomia, fisiologia i patologia més freqüent dels òrgans dels sentits.
- b) Reconèixer les diferents estructures anatòmiques de l'oïda, de l'ull, dels receptors del gust, olfacte i tacte.
- c) Reconèixer en diferents models anatòmics els principals components estructurals de l'ull i l'oïda.

UT4.- . Estudi anatomofisiològic de la pell i els seus annexos. Posicions corporals. Úlceres per pressió.

- a) Conèixer l'anatomia, fisiologia i patologia de la pell i els seus annexos.
- b) Diferenciar les característiques diferencials entre la pell d'una persona sana i d'una de malalta.
- c) Conèixer les patologies més freqüents de la pell.
- d) Descriure les característiques tècniques i les aplicacions més freqüents de les tècniques de posicionament de pacients/clientes enllitats, en funció del seu estat o condicions del mateix.
- e) Explicar els mecanismes de producció de les úlceres per pressió i els llocs anatòmics d'aparició més freqüents.
- f) Explicar les mesures preventives per evitar l'aparició d'úlceres per pressió i assenyalar els productes sanitaris pel seu

tractament i/o prevenció.

g) Descriure els criteris que permeten detectar signes de canvi en la pell de persones enllitades.

UT5.- Mecànica corporal. Procediments relacionats

a) Descriure les característiques tècniques i les aplicacions més freqüents de les tècniques de mobilització de pacients/clientes enllitats, en funció del seu estat o condicions del mateix.

b) Explicar la tècnica idònia de trasllat d'un pacient/client en funció de l'estat i condicions del mateix.

c) Descriure el contingut de la documentació clínica que ha d'acompanyar al pacient/client en el seu trasllat.

d) En una simulació pràctica de mobilització/trasllat, seleccionar els mitjans materials i productes que s'empraran.

e) Informar al pacient/client sobre la tècnica que se li va a realitzar i la seva participació durant la mateixa.

f) Efectuar maniobres de mobilització.

g) Efectuar trasllats en cadira de rodes, de llit a llitera o a l'inrevés, i de cadira a llit.

UT6.- L'aparell genital masculí i femení.

a) Identificar cadascun dels òrgans que conformen l'aparell genital masculí i femení descrivint la seva localització.

b) Conèixer l'anatomia, fisiologia i principals patologies de l'aparell genital masculí i femení.

UT7.-L'aparell urinari. Procediments relacionats

a) Conèixer l'anatomia, fisiologia i principals patologies de l'aparell urinari.

b) Identificar en un ninot clàstic cadascun dels òrgans que conformen l'aparell urinari descrivint la seva localització i característiques anatòmiques.

c) Identificar cadascun dels components d'una nefró.

d) Identificar i seleccionar el material necessari per a la realització de la tècnica de recollida d'orina en un adult i en un lactant.

UT8.- L'aparell digestiu. Procediments relacionats

a) Identificar cadascun dels òrgans que conformen l'aparell digestiu descrivint la seva localització.

b) Diferenciar entre l'estructura de les parets de l'esòfag, l'estómac i d'intestí.

c) Definir els criteris de selecció del material necessari per a la recollida de mostres de vòmits i femtes en un adult i en un lactant.

d) Tenir habilitat i seguretat en la realització de la tècnica de recollida de mostres de vòmits i femtes en un adult emprant un maniquí.

UT9.- Alimentació i nutrició. Tipus de dietes. Procediments relacionats

- a) Descriure les característiques nutritives dels diferents tipus de dietes.
- b) Preparar dietes astringents, per malalts diabètics, amb malalties cardiovasculars, etc.
- c) Identificar els materials necessaris per a l'administració de l'alimentació enteral i parenteral.
- d) Posicionar el pacient en la postura anatòmica adequada en funció de la via d'administració de l'aliment.
- e) Especificar les mesures higienicosanitàries que s'han de tenir en compte durant la realització de tècniques d'alimentació parenteral.
- f) Efectuar l'administració del pacient a través d'una sonda nasogàstrica.
- g) Complimentar plantilles de dietes segons les necessitats de cada pacient, anotant la seva distribució i la necessitat o no d'ajuda.
- h) Descriure el tipus de contingut de la documentació clínica necessària que ha d'acompanyar al pacient per a l'administració de nutrició enteral i parenteral.
- i) Enumerar les pautes de comportament de l'auxiliar en la nutrició enteral i parenteral.

UT10.- Higiene i neteja personal del pacient

- a) Identificar i preparar els materials i productes necessaris per a la realització de les tècniques d'higiene i neteja del pacient.
- b) Realitzar la neteja del pacient en funció de les necessitats i grau de dependència del mateix, comprovant que el pacient queda net, sec i el més còmode possible.
- c) Ajudar i/o suplir al pacient en la utilització del material necessari per a la realització de la seva neteja i higiene personal.
- d) Enumerar les conseqüències derivades d'una incorrecta tècnica de neteja d'un suposat pacient.
- e) Realització de la tècnica de higiene completa a maniquí en un suposat pacient enllitat, tenint en compte l'habilitat dels alumnes així com l'actitud afectiva en el tracte amb el suposat pacient. Avaluant-los segons el protocol d'higiene.

UT11.- El sistema cardiocirculatori

- a) Reconèixer i identificar sobre un maniquí clàstic cadascun dels òrgans que conformen el sistema cardiocirculatori.
- b) Identificació i localització dels components del sistema cardiocirculatori.
- c) Reconèixer els principals vasos sanguinis del cos.
- d) Explicar les diferències entre artèries, venes i capil·lars.
- e) Explicar les diferències entre circulació major i menor.

UT12.- L'aparell respiratori

- a) Conèixer l'anatomia, fisiologia i principals patologies de l'aparell respiratori.
- b) Reconèixer i identificar sobre un maniquí clàstic cadascun dels òrgans que conformen l'aparell respiratori.
- c) Identificar i localitzar els components de l'aparell respiratori.

UT13.- Constants vitals. Balanç de líquids. Registres gràfics. Procediments relacionats

- a) Descriure les característiques fisiològiques de les constants vitals i les seves tècniques de mesurament.
- b) Delimitar els llocs anatòmics més freqüents per a l'obtenció de cadascuna de les constants vitals i efectuar la seva mesura.
- c) Realitzar un simulacre pràctic de mesurament de les constants vitals.
- d) Seleccionar els mitjans i útils necessaris per obtenir els valors de les constants.
- e) Saber confeccionar la gràfica de registre de constants vitals.
- f) Realitzar les mesures i anotacions adients dels valors obtinguts pel balanç hídric, elaborant el registre gràfic oportú.

UT14.- Terapèutica farmacològica. Administració de medicaments. Procediments relacionats.

- a) Descriure les característiques anatomofisiològiques de les vies més freqüents d'administració de fàrmacs.
- b) Explicar les característiques dels materials necessaris per a l'administració de medicació per les diferents vies.
- c) Descriure els principals riscos associats a l'administració de medicaments, en funció del tipus de fàrmac i de la via d'administració.
- d) Identificar i interpretar les abreviatures relacionades amb pautes, temps, vies i presentació dels fàrmacs en un supòsit pràctic de tractament degudament caracteritzat.
- e) Interpretar ordres de tractament i seleccionar l'equip de material necessari per a la seva administració.
- f) Realitzar l'administració de fàrmacs per via oral, rectal i tòpica.
- g) Realitzar l'administració d'enemes.
- h) Complimentar la fulla de medicació amb dades suposades.
- i) Conèixer la correcta aplicació les tècniques de tractament aerosolteràpia i oxigenoteràpia durant les pràctiques hospitalàries.

UT15.-Primers Auxilis. Procediments relacionats

- a) Conèixer i explicar els signes i símptomes més comuns que produeixen els traumatismes i determinar les maniobres d'immobilització oportunes.

b) Conèixer els diferents tipus de cremades en funció de la seva extensió i profunditat, descrivint les mesures d'assistència sanitària d'urgència més adients per a cadascuna d'elles.

c) Explicar els diferents tipus de ferides i tipus d'hemorràgies, descrivint les maniobres d'actuació immediata en funció del tipus i situació de les mateixes.

d) Precisar les variables que aconsellen la realització d'un torniquet en una situació d'emergència.

e) En un supòsit pràctic saber:

-Efectuar maniobres d'immobilització de fractures de diversa localització.

-Efectuar maniobres d'inhibició d'hemorràgies.

-Efectuar cura de ferida superficial.

-Efectuar maniobres d'assistència davant una cremada.

-Efectuar maniobres d'assistència davant d'intoxicacions o enverinaments.

-Efectuar maniobres d'assistència davant una crisi de hipoglucèmia en diabètics.

-Efectuar maniobres d'assistència davant lipotímies.

-Efectuar maniobres d'assistència davant una crisi epilèptiques.

-Conèixer els medicaments propis de la farmaciola d'urgències de l'aula taller.

UT16.- Suport Vital Bàsic. Procediments relacionats.

a) Conèixer els continguts i seqüències d'aplicació de les tècniques de reanimació cardiopulmonar.

b) En diversos supòsits pràctics, efectuar simulacres relacionats amb SVB:

RCP en Adult sense DEA.

RCP en Adult amb DEA.

RCP en Nen sense DEA.

RCP en Nen amb DEA.

RCP en Lactant.

OVA en Adult.

OVA en Nen.

OVA en Lactant.

c) En un supòsit pràctic, efectuar maniobres bàsiques de reanimació cardiopulmonar.

UT17. Terapèutica quirúrgica. Cures perioperatòries

- a) Conèixer les cures preoperatories, intraoperatories, postoperatories i complicacions més freqüents.
- b) Identificar els diferents tipus de drenatges.

UT18. Termoteràpia i hidroteràpia

- a) En un supòsit pràctic, conèixer i aplicar els procediments d'aplicació de fred i calor.
- b) Identificar els criteris d'aplicació de les tècniques hidroteràpiques i indicacions terapèutiques.

UT 19.- Pacient amb malaltia avançada. Cures pal·liatives. Procediments relacionats

- a) Conèixer i identificar les característiques definitòries del pacient amb malaltia avançada.
- b) Enumerar i explicar els aspectes procedimentals de les cures pal·liatives del TCAI davant un pacient terminal.
- c) Valorar la selecció i utilització del material i productes necessaris, habilitat i actitud dels alumnes durant la realització d'una simulació de procediments de neteja i alimentació a un pacient amb malaltia avançada.

8. INSTRUMENTS D'AVALUACIÓ

El procés d'avaluació contínua de l'aprenentatge deu fonamentar-se en els següents punts:

- En el desenvolupament dels blocs temàtics i de les unitats de treball en què es divideix el mòdul, es realitzarà un procés d'avaluació contínua així com proves objectives teòriques i pràctiques.
- A l'inici de cada bloc i de cada unitat de treball s'informarà els alumnes de les activitats d'avaluació i dels criteris d'avaluació i qualificació.
- L'avaluació contínua es realitzarà valorant:
  - La participació i actitud de l'alumne a classe.
  - Els treballs i activitats, tant individuals com grupals.
  - La resolució d'exercicis, qüestionaris, casos pràctics, etc.
  - Proves objectives teòriques i pràctiques.

Avaluació inicial

Consisteix a determinar el nivell de partida dels alumnes per a valorar què és el que ja saben i coneixen, així com les seves falses creences sobre cada tema de treball.

Es realitza mitjançant les següents activitats:

- a) Pluja d'idees.
- b) Qüestionari
- c) Observació.

Avaluació del procés

Consisteix en el seguiment del procés d'ensenyament-aprenentatge amb la finalitat de determinar les dificultats que vagin sorgint i establir les correccions necessàries per a afrontar-les. Aquest seguiment es realitza mitjançant les següents activitats:

-Porfoli/Classroom: Al llarg del curs, els alumnes/as realitzaran un porfoli digital que es penjarà al Classroom que inclourà:

- Presentació de l'alumne, reflexions de determinades activitats, curiositats, angoixes, agraïments, recull d'evidències de les sessions pràctiques, etc. Les característiques de com ha de ser el porfoli estaran recollides a un document penjat al Classroom des del primer dia de classe.
- A més a més, els alumnes hauran de penjar al Classroom, en el temps i forma indicats per la professora, els treballs i activitats indicats.

Avaluació final

Consisteix a determinar el nivell d'aprenentatge arribat pels alumnes des de l'inici de la unitat d'aprenentatge fins al final. Es realitza mitjançant les següents activitats:

Continguts de tipus conceptual.

a) Proves orals o escrites: Les escrites poden consistir en preguntes de resposta curta, preguntes a desenvolupar, tipus test o de diferents ítems que l'alumne ha d'identificar com a veritaders o falsos. Les orals consistiran en una entrevista en les quals aprenent i professor debatran sobre els continguts treballats.

b) Monografia: en el cas que es consideri necessari es podrà demanar als alumnes la realització d'una investigació bibliogràfica sobre un tema triat per l'alumne o proposat pel professor. Es tracta d'aprofundir en un tema utilitzant diferents fonts bibliogràfiques.

Continguts de tipus procedimental.

a) Informes de les pràctiques: Han de detallar el procediment seguit, els resultats obtinguts i les conclusions a les quals han arribat. Aquests informes s'inclouran, si escau, al porfoli.

b) Activitats específiques: Els alumnes hauran de presentar les tasques dins el termini i en la forma escaient dictades pel professor. Al començament de cada bloc temàtic i de cada unitat de treball s'informarà els alumnes via classroom de quines són les activitats que han de fer i com s'avaluaran.

9. CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

Per a la qualificació dels alumnes s'utilitzaran aquests instruments avaluadors, essent necessari per aprovar el mòdul tenir acabades i ben realitzades les activitats dins el termini previst.

9.1. QUALIFICACIÓ PROVES

- Els coneixements teòrics o conceptuals s'avaluaran en una prova escrita o tipus test.
- Els coneixements procedimentals s'avaluaran mitjançant el desenvolupament d'un supòsit pràctic.

Es tracta de valorar, segons els casos: el grau de coneixement dels diferents tipus de continguts, la seva interpretació i l'aplicació a casos concrets.

- Es realitzarà una prova escrita al final de cada unitat de treball. Si les unitats son molt curtes es podrà realitzar una prova de més unitats. Es prioritzarà la valoració de blocs de continguts que englobin unitats de treball relacionades, per tal d'afavorir la relació i raonament de conceptes.

- Si la prova escrita és de redacció escrita o inclou una part de redacció escrita, es valorarà: el correcte desenvolupament de les respostes a les preguntes proposades, les faltes d'ortografia (-0,2 per cada falta, fins a restar com a màxim 1 punt), l'expressió escrita (-0,2 per cada errada gramatical, fins a restar com a màxim 1 punt), l'ordre (-0,5 punt per manca d'ordre a les respostes) i la presentació (-1 punt per una presentació deficient).

- Si la prova d'avaluació es tipus test o inclou una part tipus test, aquesta consistirà en preguntes amb 3 o 4 respostes on només una d'elles serà la correcta. En cas de contestar una resposta malament, es restarà 0'33 punts respecte al total de punts (si hi ha tres respostes possibles); es restarà 0,25 punts respecte al total de punts (si hi ha 4 respostes possibles). Les preguntes en blanc no resten.

- Si la prova d'avaluació es tipus vertader/fals o inclou una part vertader/fals, aquelles afirmacions que siguin falses s'han de justificar perquè són falses. En cas de contestar malament, restarà mig punt sobre el total. Les preguntes en blanc no resten.

La prova es considerarà aprovada a partir de 5 punts sobre 10.

- Pel que fa a les proves de caire pràctic, aquestes s'han de superar de forma independent a la prova teòrica relacionada amb la unitat, en cas d'haver-n'hi. La qualificació de les proves procedimentals pot ser una nota numèrica (de 0 a 10) o APTE/ no APTE (a criteri de la professora).

- Per a la qualificació de les proves procedimentals/pràctiques es faran servir les graelles de confrontació consensuades per als procediments d'aquest mòdul, que estaran prèviament a l'abast de l'alumnat.

- La qualificació d'aquesta part s'obtindrà de la mitjana aritmètica de les qualificacions de les proves realitzades per cadascuna de les unitats de treball, tant teòriques com procedimentals. En cas de no haver superat alguna de les proves escrites i/o pràctiques, i que surti una mitjana superior a 4, la qualificació final de l'avaluació serà de 4 punts sobre 10.

La mitjana aritmètica de la qualificació representarà el 70% de la nota final de l'avaluació.

Les proves objectives representen el 50% de la nota final.

9.2. QUALIFICACIÓ TREBALLS DE CLASSE I PORTFOLI

Es tracta de fer i exposar els treballs relacionats amb el mòdul que els professors definiran a cada avaluació, portant-se a terme el seguiment i valoració de les activitats realitzades durant tota l'avaluació.

Les activitats proposades pels professors han d'estar realitzades per tal de poder aprovar l'avaluació. La participació i activitat al Classroom serà imprescindible per aprovar amb 5 aquesta part.

Els treballs s'han de lliurar i exposar en les condicions i dates fixades per la professora i no més tard, estant necessària la seva realització i presentació per a aprovar l'avaluació corresponent.

En relació amb la data de lliurament de les tasques:

- Si s'entrega dins el plaç establert: la qualificació màxima possible serà el 100% de la puntuació.
- Si s'entrega amb 1 dia de retard: la qualificació màxima possible serà el 80% de la puntuació.
- Si s'entrega amb 2 dies de retard: la qualificació màxima possible serà el 50% de la puntuació.
- Si s'entrega amb més de 2 dies de retard: la qualificació serà el 0% de la puntuació, encara que es considerarà com lliurada la tasca sempre que compleixi els requisits de continguts i forma demanats.

Per aprovar aquesta part és imprescindible haver entregat totes les activitats o treballs.

La qualificació dels treballs amb exposició oral i escrita s'obtindrà tenint en compte la co-avaluació dels alumnes mitjançant les rúbriques consensuades al Departament de Sanitat.

Per als treballs de redacció també es faran servir les rúbriques corresponents del Departament.

Els treballs de classe representen el 40% de la nota final i perquè es comptabilitzin han d'estar tots presentats. El Portofoli, representa el 50% de la nota de les a l'aula.

9.3. QUALIFICACIÓ ACTITUD

La nota sortirà de l'observació directa a l'aula. Es valorarà:

- a) L'assistència participativa i la puntualitat a les classes.
- b) La capacitat de resolució de problemes.
- c) El comportament.
- d) La capacitat d'organització del treball.
- e) La capacitat de responsabilitat en el treball.
- f) El tractament dels materials de l'aula.
- g) La capacitat de treball en equip.

h) La capacitat d'autonomia.

i) La capacitat de relació interpersonal.

j) La capacitat d'iniciativa.

La nota obtinguda representarà el 10% de la nota final de l'avaluació. Cal dir, que la valoració d'aquestes competències transversals estarà integrada dintre de la resolució de treballs i tasques, així com al dia dia al treball a l'aula, i s'avaluarà mitjançant les rúbriques específiques. Si l'alumne té una valoració de zero punts en algun ítem de la rúbrica de valoració d'actitud, encara que la mitjana sigui major de 5, es valorarà per l'equip educatiu i directiu si l'alumne suspèn l'avaluació corresponent, independentment de les notes obtingudes a les proves escrites, pràctiques o als treballs presentats.

Representa el 10% de la nota.

La nota final serà la suma de la nota de:

- a) La prova escrita o tipus test. Projectes i proves procedimentals (50%).**
- b) Pràctiques, treballs, exercicis i activitats i porfoli (40%).**
- c) Valoració d'actituds, valors i normes. Assistència participativa (10%).**

- Si es troba que l'alumne té una actitud irregular a qualsevol de les proves per intentar copiar, o bé copia a l'examen i/o treball, la qualificació obtinguda serà automàticament de zero punts. Si aquesta situació esdevé a un examen i/o treball d'unitat, perd el dret a fer la recuperació d'aquesta prova a l'examen d'avaluació, només podrà fer la recuperació a l'examen final. Si aquesta situació esdevé a un examen d'avaluació, tota la avaluació es qualificarà amb un zero i igualment, si és a un examen final es suspèn amb un zero la prova final del mòdul.

- La nota final passarà al butlletí de notes amb un arrodoniment per eliminar els decimals, de tal manera que si hi ha decimals de 0,1 a 0,69 es mantindrà la unitat de nota obtinguda, per un altra banda, si hi ha decimals de 0,7 a 0,99 es passarà a la unitat de nota immediatament superior (exemple: 6,3 passarà a 6; 6,5 passarà a 6; 6,7 passarà a 7).

- És necessari aprovar les tres avaluacions per a superar el mòdul.

- La qualificació final del mòdul s'obté de la mitjana aritmètica de les qualificacions obtingudes a cada avaluació mitjançant la ponderació de cadascuna de les tres parts avaluades. En cas de no haver superat alguna de les avaluacions i que surti una mitjana superior a 4 i no superior a 5, la qualificació final del mòdul serà de 4 punts.

- Si es suspèn una unitat de treball o bloc de continguts, l'alumnat tindrà l'oportunitat de recuperar-la presentant-se a una recuperació parcial que es farà abans de l'avaluació final del trimestre. Si segueix sense superar l'avaluació, haurà de realitzar i aprovar (5 sobre 10) una prova final de tot el mòdul abans de l'última avaluació (juny).

L'avaluació contínua requereix l'assistència obligatòria a les classes.

La pèrdua del 10% de forma continuada i el 15% de forma discontinua de les hores totals del mòdul implica la pèrdua del dret a l'avaluació contínua. En aquest

cas es procedeix seguint les instruccions del ROF (Reglament d'organització i funcionament dels Centres Educatius).

Totes aquestes faltes, degudament justificades, no poden passar de manera continuada el 10% de les hores lectives del mòdul (35 hores), ni el 15% (52 hores) de manera discontinua.

No es consideraran faltes justificades l'assistència a cursos o la coincidència amb l'horari de feina.

Es consideren faltes justificades aquelles absències provocades per malaltia, accident o tràmits administratius que no puguin ser delegats en altra persona (deuran presentar documentació oficial justificativa).

Els alumnes que a l'inici de curs estan treballant de temporada si han de faltar, presentaran una còpia del contracte i horari de treball, per tal de que l'equip educatiu del cicle pugui estudiar el seu cas i decidir en conseqüència. L'avaluació contínua requereix l'assistència obligatòria a les classes.

Si l'alumne falta un 10% de forma continuada o el 15% de forma discontinua se li donarà de baixa d'ofici. Abans d'arribar a aquesta situació se li recomanarà que es doni de baixa de forma voluntària per no esgotar convocatòries.

En cas d'alumnes d'incorporació tardana per estar en llista d'espera, sels facilitarà tots els continguts treballats fins al moment de la seva incorporació, i en cas d'haver realitzat ja una prova escrita o pràctica, aquest alumne podrà fer la citada prova en la recuperació parcial.

10. RECUPERACIONS

A la 1a avaluació:

Els alumnes amb alguna o totes les unitats suspeses realitzaran un examen teòric i pràctic de recuperació de les unitats no aprovades al final de l'avaluació, així com, faran entrega dels treballs pendents o suspesos en forma i temps establert pel professor.

Per aprovar s'han de superar tots els exàmens amb una puntuació mínima de 5.

A la 2a avaluació:

Els alumnes amb alguna o totes les unitats suspeses realitzaran un examen teòric i pràctic de recuperació de les unitats no aprovades al final de l'avaluació, així com, faran entrega dels treballs pendents o suspesos en forma i temps establert pel professor.

Per aprovar s'han de superar tots els exàmens amb una puntuació mínima de 5.

A la 3a avaluació:

Els alumnes amb alguna o totes les unitats suspeses realitzaran un examen teòric i pràctic de recuperació de les unitats no aprovades al final de l'avaluació, així com, faran entrega dels treballs pendents o suspesos en forma i temps establert pel professor.

Per aprovar s'han de superar tots els exàmens amb una puntuació mínima de 5.

Si un alumne no ha superat alguna de les unitats de treball del mòdul a cap de les dues convocatòries, tindrà l'opció de poder

aprovar el mòdul superant un examen final que inclourà cadascuna de les unitats no superades del mòdul, tant de continguts teòrics com procedimentals pràctics.

11. CRITERIS DE PROMOCIÓ

Examen final de juny.

Aquest mòdul s'imparteix en modalitat presencial, l'alumnat que superi les faltes d'assistència, segons s'ha explicat, de manera continuada el 10% de les hores lectives del mòdul (35 hores) o el 15% (52 hores) de manera discontinua, se li donarà de baixa d'ofici.

L'alumnat que no hagi perdut el dret a ser avaluat i que es presenti a l'avaluació ordinària de juny farà:

a) Entrega i exposició dels treballs en les condicions i dates fixades per la professora i no més tard. Hauran d'obtenir una valoració mínima de 5 punts en cada treball per poder accedir a la prova escrita.

b) Un examen teòric final per cada Unitat no aprovada durant el curs. Per aprovar aquest examen s'han de superat totes i cadascuna d'aquestes proves amb un mínim de 5 de nota per poder accedir a l'examen pràctic.

c) Un examen pràctic dels procediments d'actuació no aprovats durant tot el curs. Hauran d'obtenir una valoració mínima de 5 punts per poder aprovar.

Les notes obtingudes substituiran a la graella de computs els resultats de les proves (no realitzades o suspeses).

La nota de l'avaluació ordinària serà la nota obtinguda a la prova final, poguent variar, a criteri del professor, o de l'equip educatiu, si escau, a l'alça tenint en compte la feina realitzada i l'actitud durant tot el curs.

Convocatòria extraordinària:

El mòdul de TBI supera el 20% de càrrega lectiva del Cicle TCAI. Les 350 hores suposen el 36%. L'alumne si que té dret a la convocatòria extraordinària, ja que es un cicle d'un any lectiu.

Convocatòria de gràcia:

Amb caràcter excepcional, l'Administració Educativa pot establir convocatòries addicionals per a les persones que hagin esgotat totes les convocatòries establertes a la normativa per a un mòdul quan hi hagi motius que així ho justifiqui. L'alumnat que hagi esgotat les 4 convocatòries i tingui un únic mòdul pendent de superació, pot demanar ser avaluat i qualificat, per única vegada, en convocatòria de gràcia, i així poder accedir a cursar l'FCT i/o el mòdul professional de projecte.

Els alumnes que sol·licitin una convocatòria de gràcia, hauran de realitzar els treballs, els exàmens pràctics i les proves escrites elaborats pel professor del mòdul i consensuats pel Departament de Sanitat. Totes aquestes proves es

qualificaran segons el criteris d'avaluació i de qualificació que aquest Departament determini prèviament.

12. AVALUACIÓ I REVISIÓ DEL PROCÉS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE

El procés d'ensenyament també serà objecte d'avaluació i revisió contínua, tant per part del professorat com de l'alumnat.

Per part del professorat

La professora durà una agenda d'activitats d'ensenyament-aprenentatge en què enregistrarà els resultats d'aprenentatge i els fets de més relleu en relació amb:

- La selecció i seqüenciació de continguts
- La metodologia
- Els criteris i procediments d'avaluació
- El funcionament del grup d'alumnes
- La relació professora-alumne
- Organització i clima de l'aula

Es realitzaran de manera contínua les adaptacions de millora necessàries atenent les evidències detectades.

Per part de l'alumnat

L'alumnat avaluarà la interacció contínua amb el professorat durant tot el procés, com ara, en finalitzar una unitat de treball o un bloc temàtic, mitjançant qüestionaris o altres tècniques creatives d'avaluació.

A més, en finalitzar cada avaluació es faran servir els qüestionaris consensuats a l'IES perquè l'alumnat faci una avaluació de la professora. Tanmateix, es realitzaran de manera contínua les adaptacions de millora que es considerin necessàries atenent els suggeriments de l'alumnat.

13. MATERIAL I RECURSOS DIDÀCTICS

13.1 DE L'ALUMNAT

-Eines digitals: Classroom on s'inclourà tota la webgrafia, links d'interès, videos, articles...

-Apunts en format pdf

-Presentacions en format pdf

-Material propi del taller d'infermeria així com tot el material per a la realització de les diferents pràctiques.

Per a la realització de les pràctiques procedimentals al taller de TBI han de portar, si escau:

-Equip EPI

13.2. Del PROFESSORAT

- Aula taller, aula ordinària i laboratori.
- Apunts i plataforma virtual Classroom.
- Llibres de text.
- Fotocòpies d'esquemes.
- Recursos audiovisuals.
- Pissarra digital.

14. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS.

- Visita a algun dels llocs on els alumnes puguin realitzar les pràctiques formatives.
- Sessions formatives impartides per experts convidats.

15. ACTIVITATS DIVERSIFICADES

La diversitat de l'alumnat en el context d'un Cicle Formatiu ve determinada per l'experiència personal (trajectòria formativa i laboral) de l'alumne, per la seva procedència sociocultural, així com per determinades necessitats especials vinculades a una situació de discapacitat.

Per a atendre les necessitats provinents de les diferències esmentades, es tindran en compte les següents orientacions:

A l'alumnat que prové de Batxillerat i no ha cursat determinades matèries de formació professional de base, convé oferir-li la possibilitat de treballar amb fitxes d'activitat individual, sessions de tutoria, grups de treball... etc., amb la finalitat de desenvolupar les capacitats prèvies però necessàries per a adquirir la competència professional del títol.

Per l'alumnat procedent del món laboral o amb abundant experiència professional, convindria desenvolupar determinades activitats globalitzadores dels aprenentatges obtinguts en la seva pràctica laboral que els permeti sistematitzar les seves capacitats i relacionar-les amb el procés formatiu del mòdul.

Per a aquells alumnes que pateixin algun tipus de discapacitat física o sensorial, es tindran previstes les adaptacions necessàries, en els recursos didàctics, l'organització de l'espai en l'aula, les activitats d'ensenyament-aprenentatge i d'avaluació, per a garantir l'adquisició de la competència professional. De qualsevol manera, és de gran importància introduir, en aquests casos, pautes d'ajuda mútua i cooperació entre companys i entre aquests i el professorat.

16. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

- Tota la webgrafia estarà penjada al classroom, per a cadascuna de les unitats de treball.

13.3. MÒDUL 3: HIGIENE DEL MEDI HOSPITALARI I NETEJA DEL MATERIAL

Professora: Maria Tur Ribas

Professora de suport: Olivia López

1. OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL MÒDUL.

Unitat de competència relacionada

Aquest mòdul està associat amb la unitat de competència 3: cuidar les condicions sanitàries de l'entorn del pacient i del material/instrumental sanitari utilitzat en les distintes consultes/unitats/serveis.

2. UNITATS DE COMPETÈNCIA DEL TCAI. EN HIGIENE

- 2.1. Mantenir l'ordre, neteja i condicions higiènic-sanitàries de l'habitació del malalt a nivell hospitalari i domiciliari.
- 2.2. Realitzar la neteja, desinfecció i esterilització del material i instrumental de les diferents consultes/unitats.
- 2.3. Participar en el control d'infeccions nosocomials. Tècniques d'aïllament i protocols establerts.
- 2.4. Recollida i transport de mostres. Eliminació de residus orgànics.

Capacitats terminals i criteris d'avaluació

Per a obtenir una informació més completa i a fons, cal anar al BOE no 133 de 5 de juny de 1995, dins el qual es desenvolupa extensament les 4 capacitats terminals del mòdul tant com els criteris d'avaluació n'associats.

Com a resum, a continuació es fa un desglossament de les capacitats terminals. Pel que fa als criteris d'avaluació, es poden veure desglossats per unitats temàtiques a l'apartat Avaluació d'aquesta programació.

1. Analitzar les tècniques de neteja, desinfecció i esterilització que cal aplicar als materials i instruments d'ús comú en l'assistència sanitària a pacients.
2. Analitzar les condicions higiènic-sanitàries que deu complir una unitat de pacient, descrivint els mètodes i tècniques per a aconseguir-les.
3. Analitzar els procediments d'aïllament per a control i prevenció d'infeccions hospitalàries.
4. Explicar els processos de recollida de mostres, material adequat i el seu etiquetat i transport.

3. CAPACITATS TERMINALS CRITERIS D'AVALUACIÓ

3.1 Analitzar les tècniques de neteja, desinfecció i esterilització que cal aplicar als materials i instruments d'ús comú en l'assistència sanitària a pacients.

- Explicar el procés de desinfecció, descrivint els mètodes a utilitzar en funció de les característiques dels mitjans materials utilitzables.
- Descriure la seqüència d'operacions per a efectuar la neteja dels mitjans materials d'ús clínic.
- Enumerar els criteris que permeten classificar el material en funció del seu origen, en sèptic i no sèptic.
- Explicar el procés d'esterilització, descrivint els mètodes a emprar en funció de les característiques i composició dels instruments.

- Explicar els diferents mètodes de control de la qualitat dels procediments d'esterilització, indicant en cada cas el més adequat.
- En un cas pràctic d'higiene hospitalària degudament caracteritzat:

decidir la tècnica d'higiene adequada a les característiques del cas, seleccionar els mitjans i productes de neteja en funció de la tècnica, aplicar correctament tècniques de neteja adequades a la mena de material, aplicar correctament tècniques de desinfecció, aplicar correctament tècniques d'esterilització, comprovar la qualitat de l'esterilització efectuada

3.2 Analitzar les condicions higiènic-sanitàries que ha de complir una unitat de pacient, descrivint els mètodes i tècniques per a aconseguir-les.

- Descriure els mitjans materials i accessoris que integren les consultes i/o les unitats de pacient, descrivint la funció que exerceixen en aquesta.
- Explicar els tipus de llits i accessoris que són d'ús més freqüent en l'àmbit hospitalari.
- Descriure els diferents tipus de matalassos i roba de llit, descrivint les tècniques de doblatge i de preparació per a la seva posterior utilització.
- Descriure els procediments de neteja de llits i criteris de substitució d'accessoris en situacions especials.
- Explicar la seqüència d'operacions i informacions a transmetre als pacients/clients en l'acte de recepció i allotjament en la unitat de pacient.
- Explicar les tècniques de realització dels diferents tipus de llit, en funció de l'estat del pacient, que garanteixin les necessitats de «confort» del pacient/client.
- En un supòsit pràctic de cura d'una unitat de pacient, degudament caracteritzat: preparar la roba de llit necessària per a ordenar i/o preparar diferents tipus de llit, netejar i ordenar la unitat de pacient, realitzar tècniques de preparació i d'obertura del llit en les seves diferents modalitats.

3.3 Analitzar els procediments d'aïllament per a control i prevenció d'infeccions hospitalàries.

- Descriure les característiques fisiopatològiques de les malalties transmissibles i enumerar les mesures generals de prevenció.
- Explicar els mètodes d'aïllament, indicant les seves aplicacions en pacients amb malalties transmissibles.
- Descriure els principis a complir en relació a les tècniques d'aïllament, en funció de la unitat/servei i/o de l'estat del pacient/client.
- Descriure els mitjans materials a l'ús en la realització de les tècniques d'aïllament.
- En un supòsit pràctic d'aïllament, degudament caracteritzat: determinar el procediment adequat a la situació, seleccionar els mitjans materials que són necessaris, realitzar tècniques de rentada de mans bàsic i quirúrgic, realitzar tècniques de posada de: capell, bata, calces, guants, etc, emprant el mètode adequat.

3.4 Explicar els processos de recollida de mostres, material adequat i el seu etiquetat i transport.

- Descriure els mitjans materials a utilitzar en funció de l'origen de la mostra biològica a recollir.
- Definir els diferents tipus de residus clínics explicant els procediments d'eliminació.
- Explicar els requeriments tècnics dels procediments de recollida de mostres en funció del seu origen biològic.
- Descriure els riscos sanitaris associats als residus clínics en el mitjà hospitalari.
- En un supòsit pràctic de recollida i eliminació de residus, degudament caracteritzat: triar els mitjans necessaris per a la recollida de mostres de sang i d'orina, efectuar tècniques de recollida d'eliminacions d'orina i femta, netejar i desinfectar els mitjans de recollida de mostres d'orina i de femta.

4. CONTINGUTS

Presentació del mòdul

Abans d'iniciar els continguts propis del mòdul, es dedica una sessió a explicar els següents punts.

- Metodologia didàctica pel desenvolupament del mòdul
- Finalitat del mòdul professional dins el cicle formatiu
- Descripció dels espais formatius on s'imparteix
- Normes i requisits per al mòdul en matèria de seguretat e higiene

U.T.1: Prevenció i control de les infeccions nosocomials:

- Concepte d'infecció hospitalària i/o malalties susceptibles d'aïllament.
- Procediments d'aïllament i prevenció de malalties transmissibles.
- Tècniques d'higiene: Rentat de mans, tècniques per a col·locar-se el casquet, les calces, la careta, bata i guants estèrils.
- Residus clínics.

U.T.2: Aïllament i els seus procediments:

- Tipus d'aïllament i precaucions universals.
- Col·locació de la vestimenta d'aïllament o de barrera.

U.T.3: La unitat d'infermeria. La unitat de pacient:

- Estructura general i composició d'una unitat de pacient.
- Tipus de llit hospitalari, accessoris i roba de llit.
- Instal·lacions i equips en funció del tipus de servei.
- Tècniques per a fer el llit hospitalari: Ocupada, desocupada i quirúrgica.

- Ingrés del pacient.

U.T.4 Instrumental i carro de cures:

- Material i instrumental d'ús sanitari.
- Classificació del material i instrumental segons la seva funció
- Material d'exploració.
- Material de dissecció.
- Material d'aprehensió.
- Material de síntesis o sutura.
- Instrumental de camp.
- Instrumental de dièresis.
- Instrumental d'hemostàsia.
- Descripció de les característiques del carro de cures.

U.T.5: Neteja de material i utensilis. Desinfecció del material:

- Principis bàsics a considerar en la neteja del material sanitari.
- Material d'un sol ús i reutilitzables (quirúrgic, plàstic, de vidre, metàl·lic, etc.)
- Procediments de neteja.
- Criteris de verificació del procés de neteja i ordenació del material net
- Principis bàsics de: Desinfecció, desinfectants, asèpsia, antisèpsia i antisèptic.
- Mètodes físics: Ebullició, radiacions ultraviolades i ultrasons.
- Mètodes químics: Locions, immersió.
- Mecanismes d'acció dels desinfectants.

U.T.6: Esterilització del material. Central d'esterilització:

- Principis bàsics d'esterilització.
- Mètodes d'esterilització: Físics (calor sec, calor humit, radiacions ionitzants i filtres d'aire) químics (òxid d'etilè, formaldehid i glutaraldeid)
- Mètodes de control d'esterilització: Cintes químiques de control extern. Tires químiques de control intern. Tests de Bowie-Dick. Controls biològics i registres gràfics de l'autoclau.

U.T.7: Recollida i transport de mostres:

- Material necessari per la recollida i transport de mostres (orina, esputo, femtes, sang i LCR)

- Tècniques de recollida, etiquetat, transport i correcta conservació de les mostres.

U.T.8: Residus sanitaris i la seva gestió:

- Els residus sanitaris i la seva classificació.
- Gestió i normativa dels residus sanitaris.

- **Continguts de procediments.**

U.T.1: Prevenció i control de les infeccions hospitalàries:

- Descripció, prevenció i control de les infeccions nosocomials

U.T.2: Aïllament i els seus procediments:

- Rentat de mans bàsic i quirúrgic.
- Col·locació del casquet, calces, careta, bata i guants.
- Realització de les tècniques d'aïllament en funció de la unitat de servei i/o l'estat del pacient.

U.T.3: Unitat de pacient:

- Manteniment i ordre en la unitat.
- Coneixement del doblatge, preparació i utilització de la roba del llit.
- Realització dels diferents tipus de llits en funció de l'estat o la necessitat del pacient.
- Col·locació i utilització dels accessoris.
- Comprovació de les condicions higiènico-sanitàries de l'habitació (intensitat de llum, nivell de soroll tolerable, ventilació adequada etc.)
- Optimització del descans i minimització de d'incomoditat del p/c.

U.T.4 Instrumental i carro de cures:

- Identificació dels diferents tipus de material i instrumental.
- Classificació del material i agrupació segons funció
- Identificació del material que forma part del carro de cures.
- Procediment de distribució, reposició i neteja del carro de cures.

U.T.5: Neteja de material i utensilis. Desinfecció del material:

- Identificació dels diferents processos de neteja.
- Descripció dels mètodes de neteja.
- Relació de desinfectants i antisèptics més freqüents.

U.T.6: Esterilització del material. Central d'esterilització:

- Identificació dels controls d'eficàcia en l'esterilització.
- Coneixement de les mesures de seguretat.

- Etiquetat, empaquetat i segellat dels corresponents lots de materials segons protocol.

- Central d'esterilització

U.T.7: Recollida i transport de mostres:

- Realització de les tècniques de recollida de mostres.

U.T.8: Residus sanitaris i la seva gestió.

- Identificació dels residus sanitaris.

- Coneixement dels residus sanitaris

Continguts d'actituds, valors i normes

- Responsabilitat en la realització dels seus treballs.
- Assumir la importància que té fer bé el llit perquè el pacient es trobi còmode i que li sigui confortable.
- Vetllar perquè les condicions ambientals de l'habitació siguin les idònies: aireació, ventilació, ordre, il·luminació, silenci etc.
- Valorar l'estat del pacient i adoptar diligentment les mesures necessàries.
- Ordre i neteja del material i els equips usats, així com del lloc de treball.
- Organització i realització del treball de forma autònoma i atenent prioritats.
- Preocupació per la higiene personal.
- Cooperació en els treballs en equip.
- Comportament tolerant davant de conductes i opinions diferents.
- Actitud crítica cap a la fiabilitat de l'origen i contingut de la comunicació.
- Seleccionar i valorar les diferents fonts d'informació relacionades amb la seva professió per adaptar-los a les seves capacitats personals, als canvis tecnològics i organitzatius del sector.
- Tenacitat perseverança i iniciativa en la recerca d'estratègies per a la resolució de problemes.
- Contrastar criteris per a prendre decisions de forma autònoma i responsable.
- Actitud preventiva davant dels riscos propis del material i equips que manipulen i els possibles riscos sobre el medi ambient.
- Sensibilització per la consecució d'un medi de treball net i no contaminat.
- Eliminació adequada dels residus que produeix el propi treball.
- Interès per l'aprenentatge de les tècniques.

- Compromís amb les obligacions associades al treball (puntualitat, secret professional...)
- Respecte per les normes de seguretat i higiene en el seu camp de treball.

CONTINGUTS BÀSICS (duració 85 hores)

a) Neteja de material i utensilis:

Principis bàsics aplicables a la neteja de material sanitari.

Material d'un sol ús i material reutilitzable.

Procediments de neteja.

Aparells i carros de cures.

Criteris de verificació i condicionament.

b) Desinfecció de material:

Principis bàsics de: desinfecció, desinfectant, asèpsia, antisèpsia, i antisèptica.

Mètodes físics: ebullició, radiacions ultravioletes i ultrasons.

Mètodes químics: locions, immersió.

c) Esterilització de material:

Principis bàsics.

Mètodes d'esterilització:

Físics.

Químics.

Mètodes de control d'esterilització:

Cintes químics de control extern.

Tires químics de control interno.

d) Unitat de pacient:

Estructura i composició d'una unitat de pacient.

Tipus de cama hospitalàries. Accessoris. Roba de llit

Tècniques de fer el llit hospitalaria: ocupada, desocupada, quirúrgica, etc.

e) Prevenció/control de infeccions hospitalàries:

Concepte de infecció hospitalària.

Procediments de aïllament i prevenció de enfermetats transmissibles.

Tècniques d'higiene.

Residus clínics i presa de mostres:

Medis, tècnics de recollida i transport de mostres de: sang, orina, heces i LCR

5. TEMPORALITZACIÓ.

La càrrega lectiva total d'aquest mòdul és de 155 hores distribuïdes homogèniament al llarg del curs en 5 hores setmanals.

L'ordre per impartir les diferents unitats pot canviar-se per qüestions d'adaptació del grup, nombre d'alumnes matriculats, activitats extraescolars...

13.4. MÒDUL 4: PROMOCIÓ DE LA SALUT I SUPORT PSICOLÒGIC AL PACIENT.

Professora: Olivia López

1. Revisió de les propostes de millora de la memòria del curs passat.

Com és el primer any en què es realitza aquest grau mitjà en el centre i no existeix cap informació ni experiència prèvia, aquest apartat es conserva per tenir-lo en compte a l'hora de fer la memòria, una vegada finalitzat el curs.

2. Objectius específics del mòdul.

Dins dels objectius generals del cicle, aquest mòdul ha d'assolir els següents objectius en els seus ensenyaments:

- Analitzar les circumstàncies psicològiques que poden provocar disfuncions del comportament en els pacients.
- Analitzar i comprendre les condicions psicològiques de pacients de grups de risc o amb característiques especials.
- Realitzar el suport psicològic bàsic al pacient per millorar les seves condicions
- Explicar els mètodes i mitjans materials usats en activitats d'educació sanitària, descrivint les aplicacions dels mateixos en funció del tipus de programa.
- Comprendre la importància de l'educació per a la salut en l'assistència sanitària i promoure i adoptar hàbits de vida hàbits saludables.
- Desenvolupar conductes assertives en les relacions socials.

2.1. Unitats de competència.

El mòdul queda englobat sota l'enunciat associat a la unitat de competència X: "Col·laborar en la prestació de cures psíquiques als pacients / client, realitzant al seu nivell, l'aplicació de tècniques de suport psicològic i d'educació sanitària".

Al llarg del mòdul es pretén que l'alumne sigui capaç de desenvolupar les següents realitzacions.

1. Detectar les necessitats psicològiques bàsiques i conductes anòmales en els diferents tipus de pacients, en l'àmbit de les seves competències.
2. Donar suport psicològic bàsic al pacient / client per millorar les seves condicions de vida, en el seu àmbit de competències.
3. Promoure actituds i hàbits d'autocura en els pacients / clients i seva participació en associacions i grups d'ajuda.
4. Intervenir, al seu nivell, en la formació i promoció d'hàbits saludables d'alimentació, higiene personal i del medi, i sobre formes de vida en pacients / clients, familiars i col·lectius.

2.2. Capacitats terminals i criteris d'avaluació.

Les capacitats terminals han de dotar als alumnes d'un conjunt d'habilitats i destreses per ser capaços d'organitzar i gestionar una consulta/unitat, i no només adquirir els coneixements necessaris per fer-ho:

Capacitats terminals	Criteris d'avaluació	Unitat de Treball
<p>Analitzar les circumstàncies psicològiques que poden provocar disjuncions de comportament en pacients en condicions especials.</p>	<p>Explicar que és l'ansietat, enumerar les seves causes etiològiques i precisar que factors la poden generar durant l'estada en un hospital.</p> <p>Descriure les etapes que defineixen el desenvolupament evolutiu i afectiu del nen.</p> <p>Descriure quin és el «rol» del malalt i enunciar les reaccions anòmales que potencien aquesta sensació.</p> <p>Explicar el «rol» professional del personal sanitari d'aquest nivell de qualificació.</p> <p>Descriure els principals mecanismes per a evitar o disminuir el grau d'ansietat en els pacients.</p> <p>Explicar les teories psicològiques existents sobre la formació i desenvolupament de la personalitat.</p> <p>Explicar el sentit del concepte comunicació i descriure els elements que la constitueixen.</p> <p>Descriure les fases que es donen en la relació</p>	<p>UT3. Relació entre el pacient i el professional.</p> <p>UT4. Psicologia del desenvolupament i la personalitat.</p> <p>UT5. Habilitats comunicatives.</p>

	<p>pacient-sanitari i que factors poden alterar aquesta relació.</p> <p>Explicar els mecanismes d'ajuda que poden ser emprats en pacients terminals o amb malalties cròniques o de llarga durada.</p>	
<p>Analitzar les condicions psicològiques de pacients de grups de risc o amb característiques especials. / Especificar les característiques comunes dels ancians i els modes de relacionar-se amb pacients geriàtrics.</p>	<p>Explicar les peculiaritats psicològiques dels nens i adolescents malalts, precisant els modes adequats de relació amb ells.</p> <p>En un supòsit pràctic de relació amb malalts de característiques especials, degudament caracteritzat: enumerar les variables psicològiques que cal observar en un pacient amb VIH i/o processos neoforàtics per a millorar el seu estat anímic, Afrontar diverses situacions de relació amb pacients amb característiques fisiopatològiques peculiars o patologia especial, Elaborar un resum sobre els factors de risc i conducta a seguir amb pacients portadors del VIH, enunciar les fases evolutives d'un malalt moribund i com relacionar-se amb els familiars en cadascuna d'elles.</p>	<p>UT6. Afrontament de la malaltia.</p> <p>UT7. Malaltia i Hospitalització.</p> <p>UT8. Suport psicològic al nen i a l'adolescent malalts.</p> <p>UT9. Suport psicològic al pacient ancià.</p> <p>UT10. Suport psicològic al pacient crònic.</p> <p>UT11. Suport psicològic al pacient oncològic.</p> <p>UT12. Suport psicològic al malalt terminal.</p>
<p>Explicar els mètodes i mitjans materials usats en activitats d'educació sanitària, descrivint les aplicacions dels</p>	<p>Explicar les característiques fonamentals dels programes de promoció de la salut en estats</p>	<p>UT1. Promoció de la salut i educació per a la salut.</p>

<p>mateixos en funció del tipus de programa.</p>	<p>fisiològics.</p> <p>Descriure les característiques elementals dels programes de prevenció de malalties específiques.</p> <p>Enumerar els objectius que ha de reunir tot programa de promoció de la salut.</p> <p>Enumerar els col·lectius organitzats de pacients amb patologies específiques descrivint els trets bàsics de les seves activitats d'ajuda.</p> <p>Explicar els mètodes de transmissió d'informació d'ús comú en activitats d'informació sanitària.</p> <p>En un supòsit pràctic d'informació sanitària, degudament caracteritzat: identificar les activitats a realitzar, seleccionar els materials de suport en funció del col·lectiu al qual es dirigeix, simular i exemplificar davant els companys estratègies de transmissió de la informació sanitària descrita en el supòsit.</p>	<p>UT2. Els àmbits, els mètodes i la programació en la promoció de la salut.</p>
--	---	--

3. ORGANITZACIÓ DELS CONTINGUTS.

3.1. Continguts conceptuals.

BLOC I. Educació per a la salut.

UT1. Promoció de la salut i educació per a la salut.

UT2. Els àmbits, els mètodes i la programació en la promoció de la salut.

BLOC II. Habilitats socials i de comunicació.

UT3. Relació entre el pacient i el professional.

UT4. Psicologia del desenvolupament i la personalitat.

UT5. Habilitats comunicatives.

BLOC III. Suport psicològic a pacients en situacions especials

UT6. Afrontament de la malaltia.

UT7. Malaltia i Hospitalització.

UT8. Suport psicològic al nen i a l'adolescent malalts.

UT9. Suport psicològic al pacient ancià.

UT10. Suport psicològic al pacient crònic.

UT11. Suport psicològic al pacient oncològic.

UT12. Suport psicològic al malalt terminal.

3.1 Continguts de fets, conceptes i sistemes conceptuals.

BLOC I. Educació per a la salut.

UT1. Promoció de la salut i educació per a la salut.

- Record del concepte dinàmic de salut malaltia.
- Educació sanitària i programes de salut.
- Determinants de salut i indicadors

UT2. Els àmbits, els mètodes i la programació en la promoció de la salut.

- Planificació i etapes d'un programa de salut.
- Educació sanitària en el pla de cures assistencials.
- Equip multidisciplinari. Definició i aplicacions.
- Programes de promoció de la salut.

BLOC II. Habilitats socials i de comunicació.

UT3. Relació entre el pacient i el professional.

- Competència professional.
- Humanització de la relació sanitària.
- Relació d'ajuda.

UT4. Psicologia del desenvolupament i la personalitat.

- Psicologia.
- Psicologia evolutiva o del desenvolupament.
- Etapes evolutives.

UT5. Habilitats comunicatives.

- Comunicació.
- Comunicació per promoure la salut i modificar conductes.
- Comunicació amb pacients en situacions concretes.
- Sentiments i emocions.
- Habilitats socials.

BLOC III. Suport psicològic a pacients en situacions especials

UT6. Afrontament de la malaltia.

- Desequilibri en l'organisme.
- El malalt davant de la malaltia.
- Ansietat i estrès.
- La família, la malaltia i el malalt.

UT7. Malaltia i Hospitalització.

- El pacient enfront de la malaltia.
- Reaccions psicològiques del pacient.
- L'adherència terapèutica.
- L'hospital: objectius i funcions.
- Efectes de l'hospitalització en el pacient.
- Conductes del pacient hospitalitzat.

UT8. Suport psicològic al nen i a l'adolescent malalts.

- Etapes del cicle vital.
- Problemes psicològics més freqüents en el nen i l'adolescent.
- Prevenció i suport psicològic.

UT9. Suport psicològic al pacient ancià.

- Ancià i envelliment.
- Canvis en el procés d'envelliment: biològics, psicològics i socials.
- Malaltia en l'ancià.
- Geriatria i gerontologia: valoració geriàtrica.
- La família en la vellesa.
- Suport psicològic a l'ancià i a la seva família.

UT10. Suport psicològic al pacient crònic.

- Malaltia crònica i discapacitat.
- Respostes davant la malaltia crònica.
- Algunes patologies cròniques.
- Recursos de suport al pacient crònic.
- La família i el malalt crònic.

UT11. Suport psicològic al pacient oncològic.

- Generalitats del càncer.
- Prevenció del càncer.
- Conseqüències psicosocials del càncer.
- Cures del pacient oncològic.

UT12. Suport psicològic al malalt terminal.

- Definició i característiques del malalt terminal.
- Cures pal·liatives (CP).
- Suport psicoemocional.
- Dilemes ètics i drets del malalt terminal.

3.2 Continguts d'actituds, valors i normes.

- Responsabilitat en la realització dels seus treballs.
- Orde i neteja del material i els equips usats, així com del lloc de treball.
- Organització i realització del treball de forma autònoma i atenent prioritats.
- Preocupació per la higiene personal i per l'ús de peces de protecció individual en les activitats d'aprenentatge.
- Cooperació en els treballs en equip
- Comportament tolerant davant de conductes i opinions alienes diferents.
- Actitud crítica cap a la fiabilitat de l'origen i contingut de la comunicació.
- Seleccionar i valorar les diferents fonts d'informació relacionades amb la seva professió per a adaptar-los les seves capacitats personals als canvis tecnològics i organitzatius del sector.
- Tenacitat i perseverança en la recerca d'estratègies per a la resolució de problemes.
- Contrastar criteris per a prendre decisions de forma autònoma i responsable.
- Actitud preventiva davant dels riscos propis del material i equips que manipulen i els possibles riscos sobre medi ambient.
- Sensibilització per la consecució d'un medi de treball no contaminat.
- Eliminació adequada dels residus que produeixi el propi treball.
- Interès per l'aprenentatge de les tècniques.

3.3 SEQÜENCIACIÓ I TEMPORALITZACIÓ

Bloc temàtic	Unitat	Unitat de treball	Temps	Avaluació
I	1	Promoció de la salut i educació per a la salut.	4 h	1a
	2	Els àmbits, els mètodes i la programació en la promoció de la salut.	6 h	1a
II	3	Relació entre el pacient i el professional.	6 h	1a

	4	Psicologia del desenvolupament i la personalitat.	5 h	2a
	5	Habilitats comunicatives.	5 h	2a
III	6	Afrontament de la malaltia.	5 h	2a
	7	Malaltia i Hospitalització.	5 h	2a
	8	Suport psicològic al nen i a l'adolescent malalts.	6 h	2a-3a
	9	Suport psicològic al pacient ancià.	6 h	3a
	10	Suport psicològic al pacient crònic.	6 h	3a
	11	Suport psicològic al pacient oncològic.	5 h	3a
	12	Suport psicològic al malalt terminal.	6 h	3a

Organització dels continguts:

Estaran organitzats en blocs temàtics i cada bloc es divideix en unitats de treball, tal com es mostra amb anterioritat.

Organització de les classes:

Les classes es desenvoluparan a l'aula-taller d'infermeria del centre, el qual està equipat de tot el material i mobiliari necessari per al bon funcionament de les sessions, tant teòriques com pràctiques. Les classes s'organitzaran en sessions d'una hora de durada, en les quals s'impartirà primerament la part teòrica de cada

unitat de treball, seguida de les activitats pràctiques corresponents a cada unitat de treball.

Tot el material didàctic del curs estarà disponible a la plataforma CLASSROOM, dins del curs de duu el mateix nom, i que va adreçat als alumnes del CFGM Tècnics en Cures Auxiliars d'Infermeria de l'IES Sant Agustí. Al mateix curs els alumnes hi trobaran també una sèrie d'activitats d'obligada realització, que hauran d'enviar a la professora en el termini de temps indicat per fer-ho. Tots els alumnes podran accedir-hi a aquest curs mitjançant dispositius propis (ordinadors personals, tauletes,...), però, en cas que algun alumne presenti problemes per connectar-se, la professora facilitarà l'accés mitjançant els medis del centre (ordinadors de les aules específiques d'informàtica, servei Wi-Fi del centre,...).

Procuraré que l'alumne sigui part protagonista del seu propi aprenentatge i participi en el desenvolupament de totes les activitats de la classe, intentant estar obert al debat i crítiques durant les explicacions.

Tindrè en compte els coneixements previs dels alumnes i les seves idees preconcebudes, intentaré modificar aquests esquemes mentals per mitjà de la incorporació de nous coneixements o per modificació de les relacions establertes entre els conceptes.

Durant la presentació de les diferents unitats didàctiques destacaré les idees claus i les seves repercussions pràctiques, amb l'objectiu que l'alumne conegui la rellevància del que està aprenent a l'hora de desenvolupar el seu treball, afavorint la relació entre ciència, tècnica i organització.

Les fonts d'aprenentatge seran moltes i variades: professor, treballs en equip i individual, disseny d'experiències, treball de camp, pràctiques en taller, debats, vídeos, articles, projectes dirigits, elaboració d'informes, etc.

Durant la consecució de les activitats revisaré i canalitzaré el treball veient qui necessita ajuda i prestaré les ajudes individuals a qui les necessiti.

Procuraré mantenir la motivació dels alumnes recorrent a exemples reals i l'ús de recursos audiovisuals, tenint en compte la consecució adequada dels objectius desitjats.

En resum, la metodologia anirà encaminada a un aprenentatge significatiu i tenint en compte la seva significació lògica amb el mòdul professional, així com la seva significació psicològica d'acord amb els coneixements previs i característiques de l'alumnat.

4. METODOLOGIA.

4.1 Criteris organitzatius.

Organització de les classes i ambientalització de l'aula

Les classes es desenvoluparan a l'aula i a l'aula-taller del GM del centre, el qual està equipat de tot el material i mobiliari necessari per al bon funcionament de les sessions, tant teòriques com pràctiques. Les classes s'organitzaran en sessions 55 minuts de durada, en les quals s'impartirà primerament la part teòrica de cada

unitat de treball, seguida de les activitats pràctiques corresponents a cada unitat de treball.

Tot el material didàctic del curs estarà disponible a la plataforma CLASSROOM, dins del curs que duu el mateix nom, i que va adreçat als alumnes del CFGM Tècnics en Cures Auxiliars d'Infermeria de l'IES Sant Agustí. Al mateix curs els alumnes hi trobaran també una sèrie d'activitats d'obligada realització, que hauran d'enviar a la professora en el termini de temps indicat per fer-ho. Tots els alumnes podran accedir-hi a aquest curs mitjançant dispositius propis (ordinadors personals, tauletes...), però, en cas que algun alumne presenti problemes per connectar-se, la professora facilitarà l'accés mitjançant els medis del centre (ordinadors del centre, ordinadors de les aules específiques d'informàtica, servei Wi-Fi del centre...).

L'objectiu principal de la impartició és que l'alumne sigui part protagonista del seu propi aprenentatge i participi en el desenvolupament de totes les activitats de la classe, intentant estar obert al debat i crítiques durant les explicacions.

Es tindran en compte els coneixements previs dels alumnes i les seves idees preconcebudes, s'intentarà modificar aquests esquemes mentals per mitjà de la incorporació de nous coneixements o per modificació de les relacions establertes entre els conceptes.

Durant la presentació de les diferents unitats didàctiques es destacaran les idees claus i les seves repercussions pràctiques, amb l'objectiu que l'alumne conegui la rellevància del que està aprenent a l'hora de desenvolupar el seu treball, afavorint la relació entre ciència, tècnica i organització.

Les fonts d'aprenentatge seran moltes i variades: professor, treballs en equip i individual, disseny d'experiències, treball de camp, pràctiques, debats, vídeos, articles, projectes dirigits, elaboració d'informes, etc. Es recolliran totes en una carpeta d'aprenentatge o portfoli, donant prèviament unes indicacions a l'alumnat del seu contingut per una futura valoració.

Durant la consecució de les activitats la docent revisarà i acompanyarà en el desenvolupament del treball veient qui necessita ajuda i es prestarà les ajudes individuals a qui les necessiti.

Es procurarà mantenir la motivació dels alumnes recorrent a exemples reals i l'ús de recursos audiovisuals, tenint en compte la consecució adequada dels objectius desitjats.

En resum, la metodologia anirà encaminada a un aprenentatge significatiu i tenint en compte la seva significació lògica amb el mòdul professional, així com la seva significació psicològica d'acord amb els coneixements previs i característiques de l'alumnat.

Ambientalització de l'aula:

Dins de les aules on es desenvolupin la impartició del temari es plantejaran diversitat d'ambients segons el tipus de treball (grup, individual, petit grup) durant el desenvolupament del curs.

5. AVALUACIÓ.

Els criteris d'avaluació i qualificació hauran de ser explicats a l'alumne a l'inici del mòdul, tenint en compte que d'aquesta forma l'alumne sap a què atènyer-se.

L'avaluació serà de tres tipus: avaluació inicial (coneixements previs, les seves actituds i capacitats), avaluació formativa (informa sobre els progressos individuals i en grup, serveix per a orientar i corregir el procés educatiu), avaluació sumativa (reuneix tota la informació sobre el procés de qualificació).

L'avaluació s'entén com una arrellegada d'informació sobre el procés d'aprenentatge, així podrem corregir i introduir les modificacions que es vagin estimant oportunes. Com és lògic l'avaluació serà personalitzada per a cada alumne, evidentment això no sols suposa arrellegar dades sobre avenços quant a coneixements, sinó que cal avaluar totes les activitats de classe.

*Alumnat d'incorporació tardana: haurà d'entregar totes les tasques pendents abans de finalitzar l'avaluació, en una data que serà fixada per la professora. A més, es determinarà una data única per a la realització dels exàmens pendents que s'hagin realitzat abans de la incorporació de l'alumne/a.

5.1. Instruments d'avaluació.

El procés d'avaluació contínua de l'aprenentatge deu fonamentar-se en els següents punts:

- En el desenvolupament dels blocs temàtics i de les unitats de treball, que es divideix el mòdul, es realitzarà un procés d'avaluació contínua.
- A l'inici de curs o de cada bloc s'informarà els alumnes de les activitats d'avaluació i dels criteris d'avaluació i qualificació.

L'avaluació contínua es realitzarà valorant:

- La participació i actitud de l'alumne/a en classe.
- Els treballs i activitats, tant individuals com grupals.
- La resolució d'exercicis i qüestionaris. CLASSROOM
- L'autoavaluació realitzada pels alumnes/as, com mig perquè reflexionin i prenguin consciència sobre el procés i el resultat del seu aprenentatge.

L'avaluació contínua requereix l'assistència obligatòria a les classes i la realització de les tasques encomanades en el període establert.

Avaluació inicial

Consisteix a determinar el nivell de partida dels alumnes/as determinar què és el que ja saben i conèixer, també les seves falses creences sobre cada tema de treball. Es realitza mitjançant les següents activitats durant el primer mes de classe:

- Pluja d'idees.
- Qüestionari.
- Observació i anàlisi de les respostes orals.

Avaluació del procés

Consisteix en el seguiment del procés d'ensenyament-aprenentatge amb la finalitat de determinar les dificultats que vagin sorgint i establir les correccions necessàries per a afrontar-les. Aquest seguiment es realitza mitjançant les següents activitats:

- Portfoli o Carpeta d'aprenentatge: Al llarg del curs, els alumnes/as elaboraran una carpeta d'aprenentatge digital, que recollirà certs ítems que seran avaluats, així com la recopilació dels treballs, exercicis i activitats que es vagin realitzant durant el curs. Es facilitarà una rúbrica perquè l'alumne sigui conscient de com s'avaluarà aquest material.
- Classroom.
- Observació directa.

Avaluació final

Consisteix a determinar el nivell d'aprenentatge arribat pels alumnes des de l'inici de la unitat d'aprenentatge fins al final. Es realitza mitjançant les següents activitats:

- Continguts de tipus conceptual
  - Proves orals o escrites: Exposicions orals individuals o en grups, exàmens tipus test o de desenvolupament.
- Continguts de tipus procedimental
  - Estudi de casos: Anàlisi de situacions relacionades amb les capacitats professionals en les quals l'alumne/a deu aportar una solució teòrica.
  - Resum articles o llibres i/o activitats que fomentin l'esperit crític.
  - Simulacions casos pràctics.
  - Observació.

Al començament de curs o de cada bloc temàtic el professor informarà els alumnes sobre les activitats d'avaluació del procés i d'avaluació final. També informarà del pes de cada activitat en la qualificació final. Algunes de les activitats d'avaluació es podran realitzar en grup.

5.2. Criteris de qualificació.

La qualificació final de cada sessió d'avaluació s'obté de la mitjana ponderada de les qualificacions obtingudes en els següents apartats:

- 1. Continguts actitudinals** (10% de la nota global d'avaluació).
- 2. Treball a l'aula, de Classroom, Treball grupal** (40% de la nota global d'avaluació).
- 3. Proves orals/escrites** (50% de la nota global d'avaluació).

Per tal d'aprovar l'avaluació, s'ha d'obtenir una puntuació igual o superior a un 5 en cadascuna de les parts esmentades anteriorment.

Es considerarà aprovada l'avaluació i el mòdul en la seva totalitat, si la nota mitjana és ≥ 5 .

El mòdul constarà com a aprovat sempre que les 3 avaluacions hagin estat aprovades amb mínim un 5. La nota final del mòdul s'obtindrà calculant la mitjana aritmètica de les 3 avaluacions.

La nota d'avaluació no pot tenir decimals, per tant, la nota que figurarà al butlletí serà la nota arrodonida a l'alta, sempre tenint en compte els continguts actitudinals de l'alumne. Per a la nota de final dels trimestres, com de curs, es tindran en compte els decimals i si la nota resultant supera o iguala el 0,7 (les 7 dècimes), podrà posar-se la nota superior (tenint en compte el progrés de l'alumne/a durant tot el curs i sempre sota el criteri de la professora). Per exemple, si al final de curs la mitjana és de 7,7 es podrà posar un 8 de nota final sempre que, l'alumne/a hagi realitzat i participat en totes les activitats i treballs proposats i la seva actitud a classe hagi estat exemplar.

1. Continguts actitudinals (10% de la nota global d'avaluació).

Els ítems avaluats seran els especificats a la rúbrica actitudinal personal de la docent, que prèviament serà explicada detalladament a l'alumnat.

L'instrument emprat per la professora serà l'observació directa i anotació en el seu quadern personal de forma diària.

L'ús del mòbil queda totalment prohibit durant les sessions de classe, fora que la professora ho consideri necessari per al desenvolupament de la matèria i sols amb ús pedagògic. Els mòbils hauran de romandre silenciats i guardats, mai damunt la taula. En cas de no complir-se aquesta premissa, es podrà requisar el mòbil i fins i tot posar una amonestació. Si es dona una situació especial, es podrà tenir damunt la taula i sortir en cas de rebre una telefonada, sempre amb previ avís a la professora i permís d'aquesta. Així mateix, queda totalment prohibida la gravació de qualsevol mena (fotografia, vídeo, etc.) a l'aula sense permís.

Tampoc es pot menjar, mastegar xiclet o beure a classe qualsevol beguda que no sigui aigua embotellada.

Recuperació d'aquesta part actitudinal: Els continguts actitudinals seran avaluats de manera continuada, amb la qual cosa si un alumne/a ha suspès una avaluació, podrà recuperar aquesta part, sempre que en la pròxima avaluació, demostrï un canvi positiu en la seva actitud i la superació de tots els ítems avaluats. En cas de no demostrar l'assoliment de les competències transversals i actitudinals exigides com a futurs professionals tècnics, el mòdul no podrà ser superat.

Faltes d'assistència: Aquest mòdul s'imparteix en modalitat presencial, per tant, l'alumnat que superi les faltes d'assistència injustificades (10% de les hores totals del mòdul de manera contínua o el 15% de manera discontinua), perd el dret d'assistència a classe i a ser avaluat del curs o del mòdul en cap de les convocatòries del curs escolar, sent donat de baixa d'ofici.

Es consideren faltes justificades aquelles absències provocades per malaltia, accident o tràmits administratius que no puguin ser atesos per altra persona

(hauran de presentar documentació justificativa en un termini màxim d'una setmana després de la reincorporació).

Les faltes justificades per aquests motius seran els únics casos en què l'alumne/a tindrà dret a un canvi de data d'examen o a l'ampliació de dies en el lliurament d'activitats, treballs, etc.

Totes les activitats i sortides que puguin realitzar-se al llarg del curs dins de l'horari lectiu del grup, seran d'obligada assistència.

Si un alumne/a no és puntual (no és a l'aula en iniciar la classe), se li posarà falta de puntualitat. Quan un alumne/a arribi a classe passats 15 minuts de l'hora d'inici, se li posarà falta d'assistència.

2. Treball a l'aula, activitats de Classroom. Durant el curs es poden proposar activitats complementàries que hauran de ser entregades a la professora dins la data límit fixada prèviament dins la plataforma Classroom. Algunes d'aquestes activitats hauran de recollir-se dins de la Carpeta d'Aprenentatge a final de curs.

Només en casos excepcionals, si l'activitat o tasca no ha pogut presentar-se per una impossibilitat d'assistència a classe perfectament justificada, la professora podrà admetre la seva presentació fora de la data fixada, establint una nova data d'entrega.

Les activitats podran ser corregides a classe de manera grupal, i en aquest cas, s'avaluarà l'entrega de les mateixes en el termini establert i la participació espontània a classe per a la resolució de les mateixes (seran avaluades dintre l'apartat anterior, actitudinal).

En el cas que es tracti d'activitats amb una nota associada, el retard en el lliurament de l'activitat i/o tasca suposarà una disminució de la nota d'aquesta, tal com s'explica en els acords del professorat sobre l'avaluació inclosos en aquest document i en el pla de departament.

Perquè TOTES les activitats que puguin ser valorades, és condició indispensable una bona presentació, correcta expressió escrita i absència de faltes d'ortografia. El fet de no donar-se aquestes condicions mínimes, suposarà una disminució de la nota d'aquesta. Copiar i pegar d'internet o d'alguna aplicació d'IA per a respondre a les activitats suposarà un 0 i, per tant, l'activitat estarà suspesa.

Per a recuperar una tasca o activitat suspesa, depenent de les causes que hagin originat aquest suspès, la professora prepararà un treball específic o bé, l'alumnat haurà de repetir la tasca, o bé, executar una nova activitat proposada, treball o projecte. En el cas que es determini la recuperació de tasques executades suspeses mitjançant la repetició d'aquestes, la nota màxima que l'alumnat podrà serà d'un 5, si resol de forma correcta la tasca a recuperar.

S'hauran de presentar en la data fixada, suposant penalització en cas de retard (mateix criteri anteriorment explicat).

La Carpeta d'aprenentatge serà obligatòria entrega abans de la finalització de cada trimestre per la seva avaluació. Es podrà demanar durant el curs, quan la docent ho consideri, per donar retroacció, i la no presentació d'aquesta suposarà que un dels ítems estigui suspès i, per tant, no superar el trimestre o mòdul.

3. Proves objectives, orals/escrites (50% de la nota global d'avaluació).

Les proves objectives, orals o escrites, es realitzaran seguint els criteris d'avaluació de cada unitat.

Es durà a terme una prova al final de cada unitat de treball, excepte si la unitat és molt extensa, o es treballa de diferent manera.

En les proves escrites es valorarà el correcte desenvolupament de les preguntes proposades, l'expressió escrita i la presentació.

Els exàmens podran incloure qüestions, de continguts estudiats prèviament en unitats anteriors.

Si es troba a algun alumne/a copiant durant un examen o amb intenció de fer-ho, aquest/a tindrà una qualificació de 0 a l'examen. El mateix passa sí un alumne/a es descobert/a amb el telèfon mòbil durant l'examen. La no realització d'un examen també suposa tenir una qualificació de 0 en l'esmentat examen.

Les faltes a exàmens només poden ser justificades mitjançant un justificant mèdic o de l'administració corresponent. Si la professora considera la falta justificada, permetrà la realització de l'examen en una altra data que serà proposada per la mateixa professora i que es realitzarà al final de cada avaluació. En tot cas, és l'alumnat qui s'ha de preocupar de mostrar el justificant a la professora i de sol·licitar una nova data per a la realització de l'examen. En cas de no justificar-ho degudament, l'avaluació quedarà suspesa i l'examen quedarà posposat al període de recuperacions.

La puntuació de les proves variarà des de "1" a "10":

Des de "1" a "4'9" suspès.

Des de "5" a "10" aprovat.

També tindrà caràcter d'examen, contribuint amb el mateix percentatge, la realització d'exposicions orals i proves pràctiques. Perquè aquests puguin ser valorats esdevé condició indispensable una bona presentació, correcta expressió escrita i absència de faltes d'ortografia a la presentació de PowerPoint. No realitzar una exposició oral suposarà un 0.

Per a recuperar un examen suspès, depenent de les causes que hagin originat aquest suspès, la professora prepararà un nou examen específic o bé, l'alumnat haurà de fer un nou treball o projecte. En aquests casos, s'hauran de presentar en la data fixada, suposant penalització en cas de retard (mateix criteri anteriorment explicat).

Els exàmens de recuperació es realitzaran d'aquelles proves que els/les alumnes no hagin superat durant el transcurs del curs.

La nota de recuperació puntuarà sobre 10 igual que en la resta d'exàmens ordinaris realitzats al llarg del curs.

Si no s'han presentat totes i cadascuna de les activitats, tasques, treballs o projectes proposats al llarg del curs i/o alguna d'aquestes tasques està suspesa i no recuperada, l'alumne/a perdrà el dret a presentar-se a les recuperacions dels

exàmens parcials i tindrà l'opció de superar el mòdul, si aprova l'examen global final, que inclourà tots els continguts treballats al llarg de tot el curs. D'igual manera, si un alumne/a té la meitat o més de la meitat de les UTs impartides i avaluades suspeses, perdrà el dret a presentar-se a les recuperacions parcials d'aquelles UTs no superades. Podrà recuperar el mòdul en la prova global final.

Si durant el període de recuperacions algun alumne/a no ha recuperat algun dels exàmens, treballs o projectes suspesos, així com les activitats (no recuperades i/o no entregades), serà avaluat del mòdul sencer en un examen global que íntegre tot allò estudiat al llarg del curs, en el qual haurà d'obtenir mínim un 5 per a aprovar el mòdul.

El plagi en qualsevol activitat, tasca, treball, o projecte, serà puntuat amb un 0. Es considerarà plagi la utilització de la IA per a la resolució de les tasques.

Les notes de cadascuna de les proves/tasques/treballs seran publicades al Classroom en un període mínim d'una setmana i un període màxim de 3 setmanes.

4. Comunicació amb l'alumnat.

Canals escrits:

- Informes trimestrals de com es desenvolupa l'aprenentatge (còpia dels butlletins de notes).
- Programació didàctica del mòdul a l'abast dels alumnes.
- Document penjat al CLASSROOM amb els criteris de qualificació i promoció a l'inici de curs.
- Actes d'avaluació.
- Diari de classe del professor on es registra la data de lliurament dels treballs, notes dels exàmens, incidències.
- Retroacció junt amb la nota de totes les activitats, treballs i exàmens realitzats per l'alumnat.
- Acta de reunió prèvia a l'avaluació amb els alumnes i delegats.(TUTORS).

Canals orals:

- Informació de les activitats, actituds, procediments i continguts a avaluar.
- Informació de la forma de seguiment i criteris d'avaluació.
- Els alumnes participaran en la distribució del calendari d'exàmens.
- Temps dedicat a escoltar al delegat en la sessió d'avaluació.

5. Avaluació de la programació i pràctica docent.

El procés d'ensenyament també serà objecte d'avaluació, tant per part del professor com de l'alumnat.

LA PROFESSORA

La programació d'aula serveix com eina per fer el seguiment:

El professor durà un diari on anotarà els fets més rellevants respecte a:

- La selecció i seqüenciació de continguts.
- La metodologia.
- Els criteris i procediments d'avaluació.
- El funcionament del grup d'alumnes.
- La relació professor-alumne.
- Organització i clima de l'aula

L'avaluació es durà a terme de manera continuada i trimestralment i es realitzaran les modificacions necessàries en la programació didàctica.

En finalitzar el tercer trimestre el departament amb les experiències del professorat, i analitzant els resultats i les opinions de l'alumnat, que es recolliran mitjançant qüestionaris o altres tècniques, s'avaluarà el conjunt de la programació.

En els criteris d'avaluació de la programació es tindrà en compte el següent:

- Grau de compliment en la impartició dels continguts.
- Grau de correspondència entre els temps d'impartició planificats per a cada matèria i els reals.
- Percentatge d'alumnes que superen el mòdul respecte als que han seguit matèria i exercicis.
- Avaluació subjectiva, per part del professor, de les respostes de l'alumnat.

El professor ha de tenir actualitzats els seus coneixements científics i docent assistint a cursos de formació cada any.

6. Materials i recursos didàctics.

- Vídeos relacionats amb el temari a Youtube i extractes (vídeos curts) de comunicadors sanitaris o de fonts fiables a xarxes socials com Instagram i X.
- Utilització d'aplicacions com Kahoot, Quizziz, Edpuzzle, Wordwall, Jamboard, Paddlet, etc. per dinamitzar i gamificar l'aula.

7. Activitats de recuperació i reforç.

Va lligada al procés d'avaluació, ja durant el desenvolupament de la unitat didàctica es va a detectar l'alumnat que té dificultats per a abastar els mínims . A aquests alumnes se'ls atindrà d'una forma més individualitzada, detenint-nos més temps en ells.

Normalment, ens trobem amb una sèrie d'alumnes que no abasten els mínims i que necessiten recuperar, a aquests se'ls pot agrupar de la següent forma:

- Alumnes no capacitats amb grans dificultats per a seguir la marxa de la classe.
- Alumnes desmotivats problemàtics que tindrien capacitat per a aprovar, però per algun motiu ni tan sols ho intenten.
- Alumnes que per un motiu justificat no han pogut, però que són capaços i estan motivats.

D'aquests tres grups generalment els dos primers no solen recuperar, l'últim grup ho sol fer si no persisteix el motiu pel qual va suspendre.

Així doncs, per a la recuperació es realitzaren: classes de repàs, activitats complementàries de recuperació (controls escrits, orals, exposicions, treballs escrits, repetició de pràctiques, observació directa).

Per als alumnes desmotivats i problemàtics es plantejaren estratègies adequades amb el tutor i el departament d'orientació per a encaminar l'alumne.

Als alumnes de baix nivell no capacitats els ajudarem a evitar la frustració i el desànim ensenyant tècniques d'estudi, organització de treballs i donant-los un tractament inclòs més personalitzat.

En la recuperació s'utilitzen els mateixos criteris i instruments que dins l'avaluació.

Per aprovar les recuperacions es necessari tenir com mínim 5 punts a l'examen escrit/oral i tenir aprovats tots els altres instruments d'avaluació descrits a l'apartat de criteris de qualificació.

ELS ALUMNES D'INCORPORACIÓ TARDANA: han d'entregar totes les tasques que s'han realitzat des de l'inici de curs.

Convocatòria de gràcia: Amb caràcter excepcional, l'Administració educativa pot establir convocatòries addicionals per a les persones que hagin esgotat totes les convocatòries establertes a la normativa per a un mòdul quan hi hagi motius que així ho justifiquin. L'alumnat que hagi esgotat totes les 4 convocatòries i tingui un únic mòdul pendent de superació pot demanar ser avaluat i qualificat, per única vegada, en convocatòria de gràcia, i així poder accedir a cursar l'FCT i/o el mòdul professional de projecte. Aquest alumne haurà de posar-se en contacte amb el professor del mòdul, haurà de fer els treballs i activitats corresponents i presentar-se als exàmens que elaborarà el professor que imparteix el mòdul, prèviament serà informat dels criteris d'avaluació i qualificació.

7. Incorporació dels objectius de desenvolupament sostenible al mòdul.

3. Salut i Benestar. Enfortir la prevenció i el tractament de l'abús de substàncies addictives, inclòs l'ús indegut d'estupefaents i el consum nociu d'alcohol. Enfortir l'aplicació de destreses per posar fi a les epidèmies de la SIDA, la tuberculosi, la malària i les malalties tropicals desateses i combatre l'hepatitis, malalties transmiseses per l'aigua i altres malalties transmissibles. En tots els temes ja que es un mòdul de sanitat on es treballa amb diferents activitats la prevenció i conscienciació sobre salut i benestar, sobretot en el Bloc I: Educació sanitària.

4. Educació i Qualitat. Cal assegurar que tots els alumnes adquireixin els coneixements teòrics i pràctics necessaris per promoure el desenvolupament sostenible, entre altres coses mitjançant l'educació per al desenvolupament sostenible i els estils de vida sostenibles, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no-violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural i la contribució de la cultura al desenvolupament sostenible. En tots els temes, ja que és un mòdul de sanitat on es treballa amb diferents activitats la prevenció i conscienciació sobre salut i benestar, sobretot en el Bloc I: Educació sanitària.

5. Igualtat de Gènere. Posar fi a totes les formes de discriminació contra totes les dones i les nenes a tot el món. Dins la Unitat 4 Psicologia evolutiva (adolescència i els seus problemes treball sobre no discriminació, igualtat de gènere.)

6. Producció i consum sostenible. Treballar per reduir considerablement la generació de deixalles mitjançant activitats de prevenció, reducció, reciclatge i reutilització. Participació Concurs eco-aula de la Comissió ambiental. En tots els temes, ja que és un mòdul de sanitat on es treballa amb diferents activitats la prevenció i conscienciació sobre salut i benestar, sobretot en el Bloc I: Educació sanitària.

8. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

- Llibres de text de Promoció de la salut i suport psicològic al pacient de diferents editorials (Editex, McMillan, Mac-Graw Hill, Altamar).
- Documentals de TV:
  - <https://www.fundaciondiabetes.org/infantil/material/94/infografia-la-diabetes-tipo-1-en-ninos>
  - <https://psiqueviva.com/investigaciones/5-documentales-comprender-mejor-la-esquizofrenia/>
  - <https://www.esquizofrenia24x7.com/galeria-de-videos>
  - <https://www.xplorehealth.eu/es/media/salud-mental-aspectos-eticos>
  - Hay alguien ahí? Documental TV. <http://www.rtve.es/alcarta/videos/documentos-tv/docu-tv-hay-alguien-ah-fuera/899808/>
- Educació per a la Salut, Xtec: https://ioc.xtec.cat/materials/FP/Recursos/fp_cai_c08_/web/fp_cai_c08_htmlindex/index.html
- Recolçament psicològic al pacient, Xtec: https://ioc.xtec.cat/materials/FP/Recursos/fp_cai_c07_/web/fp_cai_c07_htmlindex/index.html
- Estils de vida saludable, Ministeri: <https://estilosdevidasaludable.sanidad.gob.es/home.htm>
- Promoció de la Salut, OMS: <https://www.paho.org/es/temas/promocion-salud>
- Programes de prevenció i promoció de la Salut, GenCat: <https://salutpublica.gencat.cat/ca/ambits/promocio/suma-salut/>

13.5. MÒDUL 5: TÈCNiques D'AJUDA ODONTOLÒGICA I ESTOMATOLÒGICA

Professora: Maria Tur Ribas

1. OBJECTIUS TAO

- 1.1. Conèixer el món d'odontoestomatologia, les professions i especialitats que la conformen i les seves diferents tasques, i concretament identificar les funcions de l'auxiliar en l'equip de salut bucodental. - Conèixer la clínica dental, el seu equipament, funcionament i manteniment, justificant el paper de l'auxiliar en relació amb la salut bucodental general i la de pacients especials.
- 1.2. Conèixer la disposició anatòmica de la boca, localitzar i identificar els seus elements, i valorar les funcions de cadascuna de les parts.
- 1.3. Interpretar els odontogrames, identificant en ells cadascuna de les peces dentàries i la seqüència més habitual.
- 1.4. En les patologies dels teixits orals, identificar quines són les malalties amb més prevalença, les seves causes i les pautes bàsiques per a la seva prevenció, així com el tractament de les mateixes a la clínica dental. - Conèixer els mecanismes de contaminació en el gabinet bucodental, per posteriorment justificar els protocols de desinfecció i esterilització del material dental, així com la forma d'eliminar els residus biològics generats en la pràctica habitual.
- 1.5. Identificar la composició, dosificació, indicacions i contraindicacions de productes farmacològics d'ús habitual en la clínica odontològica a partir de documentació tècnica comercial.
- 1.6. Conèixer les característiques dels raigs X i les dels equips de radiologia dental, per tal d'explicar les tècniques d'obtenció de radiografies dentals, aplicant les mesures de radioprotecció del personal i del pacient. - Reconèixer els diferents materials dentals, les seves formes més habituals de presentació i preparar-los en funció de la tècnica odontològica a realitzar.
- 1.7. Reconèixer l'instrumental odontològic, preparar-lo adequadament per al seu ús en les diferents tècniques odontològiques, i ser capaç de modificar-lo segons les necessitats que es presentin a l'hora d'assistir correctament a l'odontòleg en els tractaments que es realitzen als pacients
- 1.8. Justificar la importància d'una bona higiene bucal per a la prevenció de malalties periodontals, i en aquest aspecte, realitzar les tècniques de raspallat, neteja lingual i seda dental, preparar el material per la realització de fluoracions, i identificar els factors de risc en l'aparició d'hipersensibilitats dentàries, halitosi i càries.

2. CAPACITATS TERMINALS

- 2.1. Realitzar les tasques d'ajuda i instrumentació en els equips/gabinets de salut bucodental.
- 2.2. Potenciar el coneixement, actituds i hàbits preventius i higiènic-sanitaris a la població.

- 2.3. Requeriments d'autonomia en les situacions de treball: A aquest tècnic en el marc de les funcions i objectius assignats per professionals de nivell superiors al seu se li requeriran en els camps ocupacionals concernits, generalment les capacitats d'autonomia en:
- Manteniment, conservació i neteja del material sanitari requerit per a l'assistència a una consulta, unitat o servei.
  - Citació i registre de les dades dels pacients.
  - Maneig, calibratge, manteniment d'ús i control de l'equip i material al seu càrrec.

3. CRITERIS D'AVUACIÓ

- 3.1. En un supòsit teòric-pràctic de preparació de materials dentals:
- Identificar els tipus de material necessaris.
  - Dispensar el material preparat usant els mitjans de suport adequats a cada material.
  - Descriure l'instrumental dental de mà, les seves condicions de preparació i la seva aplicació en les diferents tècniques operatòries.
  - Descriure les tècniques operatòries a quatre i sis mans, indicant les operacions que ha de realitzar cada component de l'equip.
  - Descriure les tècniques d'aïllament absolut i relatiu del camp operatori dental, citant els mitjans necessaris per a cada operació dental.
- 3.2. En un supòsit teòric-pràctic d'assistència a l'estomatòleg/odontòleg, suficientment especificat:
- Fixar el nivell d'il·luminació requerit.
  - Dispensar el material i instrumental necessari en el moment i en la forma adequats a l'execució de la tècnica.
  - Aspirar i il·luminar adequadament el camp operatori durant la intervenció.
  - Fer aïllaments del camp operatori mitjançant l'aplicació de discs de goma.
  - Descriure les característiques, usos, manteniment preventiu i maneig de l'equip dental i de l'instrumental rotatori.
  - Explicar els procediments de neteja i desinfecció específics del medi bucodental, descrivint el més adequat en funció de les característiques del material i de l'ús que se n'ha de fer.
  - Descriure les característiques fisicoquímiques dels materials dentals d'ús comú a consultes odontològiques, descrivint les seves indicacions i procediments de preparació.
  - Descriure els procediments de conservació dels materials dentals que permeten optimitzar els rendiments.
  - Explicar les operacions de preparació de materials dentals, que s'han de fer, abans de la sol·licitud de dispensació feta pel facultatiu.

- 3.3. En un supòsit teòric-pràctic de preparació de materials dentals:
- Identificar els tipus de material necessaris.
  - Preparar les quantitats.
  - Barrejar, espatular i batre, tant manualment com mecànica, els components del material dental que han de preparar, aconseguint la textura òptima en funció de la sol·licitud rebuda. o Dispensar el material preparat usant els mitjans de suport adequats a cada material.
  - Descriure l'instrumental dental de mà, les seves condicions de preparació i la seva aplicació en les diferents tècniques operatòries.
  - Descriure les característiques, usos, manteniment preventiu i maneig de l'equip dental i de l'instrumental rotatori.
  - Explicar els procediments de neteja i desinfecció específics del medi bucodental, descrivint el més adequat en funció de les característiques del material i de l'ús que se n'ha de fer. En un supòsit teòric-pràctic d'assistència a l'estomatòleg/odontòleg, suficientment especificat:
  - Disposar l'equip dental i l'instrumental rotatori específic per a la tècnica indicada, assegurant el seu nivell de neteja i d'esterilització.

4. ORGANITZACIÓ DELS CONTINGUTS

Presentació del mòdul

- Metodologia didàctica pel desenvolupament del mòdul
- Finalitat del mòdul professional dins el cicle formatiu
- Descripció dels espais formatius on s'imparteix
- Normes i requisits per al mòdul en matèria de seguretat i higiene

UT1.- L'equip de salut dental

- Els professionals de la clínica dental i les seves funcions
- El paper de l'auxiliar d'infermeria en relació amb la salut bucodental
- La història clínica dental
- La distribució o cita dels pacients en la consulta dental
- Mesures preventives en odontoestomatologia

UT2.- El consultori dental. Inici del projecte sobre catàleg d'instrumental

- Parts del consultori dental
- El material bàsic de la consulta dental
- Simplificació i racionalització del treball odontològic. Ergonomia i instrumentació en operatòria dental
- Manteniment del consultori dental

UT3.- Anatomia general de la cavitat bucal. Anestèsia

- Els ossos
- Els músculs
- - L' ATM. L'oclusió intermaxil·lar
- El sistema nerviós. Els nervis de la boca. L'anestèsia en odontoestomatologia
- Les glàndules salivals

- Els sins paranasals
- Les parts de la boca i la llengua

UT4.- L'estructura de les dents. Periodòncia

- Estructura dentària
- Estructura del periodonto
- La dentició temporal i permanent

UT5.- Malalties i lesions de la boca. Exodòncia

- La càries dental. Aliments cariogènics
- La desmineralització de l'esmalt
- La boca sèptica
- Les malalties bucal
- Malalties generals amb manifestacions bucal
- Malalties transmissibles a la consulta dental
- Exodòncia

UT6.- Farmacologia i radiologia al consultori dental. Obturació dental (empast i endodòncia). -

- Els anestèsics al consultori dental
- Procediments d'anestèsia
- Altres medicaments a odontologia
- Radiologia bucal
- Obturació coronal i radicular

UT7.- Impressió i pròtesi dental. Ortodòncia

- Impressió dental i buidatge. Procediments i materials
- Pròtesis dentals. Procediments i materials
- Ortodòncia

UT8.- Ciments dentals i protecció dentino-pulpar. L'instrumental dental

- Material de restauració dental
- Protecció dentino-pulpar
- L'instrumental dental

UT9.- Prevenció i manteniment de la salut bucodental

- Detecció de la placa bacteriana
- Índex de càries en dentició permanent.
- Dieta i consum de sucre
- El raspallat dental
- Coadjuvants a la higiene bucodental
- La neteja professional
- La fluoració
- Els segelladors de fissures

5. CONTINGUTS

UT1.- L'equip de salut dental

- Representació del maneig correcte de l'emplenament de la història clínica i els seus apartats.
- Exposició i interpretació dels aspectes més importants en relació amb la cita de pacients i la seva distribució en la consulta dental.
- Reflexió sobre la importància de la boca com un òrgan més del cos humà.

- Elaboració d'un llistat amb totes les professions dentals i les seves comeses, destacant les seves funcions principals.
- Estructura d'un esquema en el qual es destaquin els coneixements generals de l'auxiliar d'infermeria en relació amb la salut bucodental.
- Descripció i justificació de les mesures preventives a un consultori dental.
- Identificació del material de prevenció i relacionar el seu ús amb els procediments a realitzar.
- Realització de rol play de les funcions del TCAI en una clínica dental.

UT2.- El consultori dental. Inici del projecte del catàleg d'instrumental

- Descripció i interpretació de les diferents dependències del consultori dental justificant la seva funció.
- Reconeixement dels diferents materials de la clínica dental i les seves diferents comeses, així com els aspectes més importants en relació al seu manteniment.
- Realització de rol play de les posicions ergonòmiques al consultori dental.
- Representació amb instrumental les transferències i el treball a 4 mans. Tenir habilitats en el maneig de l'instrumental.
- Exposició d'habilitats, actituds i aptituds en relació a la instrumentació i l'assistència a l'odontòloga.
- Realització de rol play mostrant el correcte comportament de l'auxiliar en relació a la preparació i recollida en el consultori, en cada jornada laboral.
- Presentació i exposició del projecte del curs sobre el catàleg d'instrumental.

UT3.- Anatomia general de la cavitat bucal. Anestèsia bucodental

- Identificació dels elements anatòmics bucofacials en relació al sistema múscul-esquelètic i l'arquitectura òssia (sinus paranasals), nervis i glàndules salivares.
- Caracterització dels nervis a bloquejar i la part anatòmica bucal anestesiada.
- Representació de les diferents tècniques de anestèsia en maxil·lar superior i inferior.
- Identificació de les parts de l'ATM i les variants d'oclusió intermaxil·lar.
- Recerca i identificació dels elements anatòmics de la boca i de la llengua.

UT4.- L'estructura de les dents. Periodòncia

- Descripció i interpretació gràfica de l'estructura dental.
- Descripció i interpretació gràfica de l'estructura del periodont.
- Resolució d'exercicis sobre les característiques de la periodontitis.
- Interpretació dels paràmetres que ha de recollir un periodontograma.
- Classificació de les passes per fer una EPB (exploració periodontal bàsica).
- Identificació de l'instrumental de periodòncia.
- Resolució i debat d'exercicis sobre l'anatomia i funció de les diferents dents.
- Identificació dels models anatòmics les dents temporals i permanents.

UT5.- Malalties i lesions de la boca. Exodòncia

- Classificació dels aspectes bàsics de les malalties de la boca: la caries i la seva relació amb la dieta, les malalties i lesions més freqüents de la boca.
- Definició i interpretació de les malalties transmissibles en la consulta dental i la importància de la seva prevenció. - Interpretació de les indicacions d'exodòncia
- Identificació i classificació de l'instrumental d'exodòncia

- Representació de les parts generals del procediment d'exodòncia

UT6.- Farmacologia i radiologia al consultori dental. Obturació dental (empasts i endodòncia) -

- Descripció i interpretació dels aspectes bàsics dels anestèsics locals i els seus usos i tècniques d'aplicació.
- Realització i interpretació d'exercicis sobre els aspectes més bàsics en relació amb altres medicaments d'ús freqüent en la consulta dental.
- Descripció i interpretació dels aspectes bàsics en relació als raigs X i les seves propietats.
- Classificació dels conceptes en relació a la radioprotecció.
- Representació de les tècniques en radiologia dental i habilitats i aptituds en relació al processament de plaques.
- Interpretació dels aspectes bàsics d'altres tècniques de diagnòstic per imatge, no radiològiques.
- Enumeració i interpretació de les passes de realització d'una obturació de corona dental (empast).
- Identificació i classificació de l'instrumental i el material necessari per fer una obturació de corona dental (empast).
- Enumeració i interpretació de les passes de realització d'una obturació d'arrel dental (endodòncia).
- Identificació i classificació de l'instrumental i el material necessari per fer una obturació d'arrel dental (endodòncia).

UT7.- Impressió i pròtesi dental. Ortodòncia

- Descripció i interpretació dels materials d'impressió, els seus diferents tipus i el seu maneig. - Identificació i classificació de l'instrumental i el material necessari per fer una impressió dental.
- Representació de les habilitats d'ús del material d'impressió dental.
- Classificació dels diferents tipus de pròtesis dentals i les seves cures.
- Definició i interpretació dels aspectes bàsics en relació a la implantologia i els dispositius ortodòntics.
- Identificació i classificació de l'instrumental i el material ortodòntic.

UT8.- Materials de restauració dental. L'instrumental dental.

- Descripció i interpretació de les característiques dels ciments dentals.
- Descripció i interpretació de les característiques del material de protecció dentino-pulpar. - Identificació i classificació de tot l'instrumental dental de la unitat.
- Descripció i justificació de l'ús dels instruments per especialitats en les diferents tractaments odontològics. UT9.- Prevenció i manteniment de la salut dental
- Realització d'exercicis i participació en debat sobre la formació de la placa bacteriana. - Formulació i obtenció dels índexs de càries: CAOD, CAOM, CAOS, CAOMS Cod i Cos.
- Representació de les tècniques de revelat de placa dental.
- Descripció i interpretació de l'etiopatogènia de la malaltia periodontal.
- Representació de les habilitats en el raspallat dental.
- Representació de les habilitats en l'ús de la seda dental.

- Representació del maneig del fluor i els segelladores de fissures.

Continguts d'actituds, valors i normes

- Autonomia, iniciativa, organització de treball i resolució de problemes.
  - Interès per a l'aprenentatge de les tècniques
  - Responsabilitat en la realització dels seus treballs
  - Organització i realització del treball de manera autònoma i atenent prioritats
  - Perseverança en la recerca d'estratègies per a la resolució de problemes
  - Contrastar criteris per a prendre decisions de forma autònoma i responsable
  - Actitud crítica cap a la fiabilitat de l'origen i contingut de la comunicació
  - Seleccionar i valorar les diferents fonts d'informació relacionades amb la seva professió per adaptar les seves capacitats personals als canvis tecnològics i organitzatius del sector
- Responsabilitat, compliment dels procediments, tractament del material:
  - Preocupació per la higiene personal i per l'ús de peces de protecció individual en les activitats d'aprenentatge.
  - Ordre i neteja del material i els equips emprats, així com del lloc de treball
  - Actitud preventiva davant els perills propis del material que manipulen
  - Eliminació adequada dels residus que produeixi el propi treball
- Capacitat de relacions interpersonal i de treballar en equip:
  - Cooperació en els treballs en equip
  - Comportament tolerant davant conductes i opinions alienes diferents

6. TEMPORALITZACIÓ

El desenvolupament d'aquest mòdul està previst que es dugui a terme amb 130 hores, distribuïdes homogèniament al llarg de les dues primeres avaluacions, amb una càrrega lectiva de 7 hores setmanals.

Els continguts bàsics segons normativa Reial Decret 546/1995:

- U-1 Continguts relacionats:
  - o Equips. Elements constituents i la seva indicació.
  - o Documentació clínica: fitxa dental, història clínica.
- U-2 Continguts relacionats:
  - o Equip i instruments d'ús en consultes dentals.
  - o Adaptació a la butaca dental: tècnica d'assegut.
  - o Instrumental de ma i rotatori. Classificació d'elements i la seva indicació.
  - o Procediments d'instrumentació i ajuda en intervencions dentals.
  - o Tècniques d'instrumentació. Col·locació del tècnic o dels tècnics durant la intervenció o Característiques i tipus. Materials d'obturació: característiques, tipus.
- U-7 Continguts relacionats:
  - o Materials dentals: Escaioles. Característiques, tipus d'escaioles.
  - o Materials d'impressió, alginats i hidrocoloides.
- U-8 Continguts relacionats:
  - o Ciments (fosfat de Zn, vidre ionòmer "quatre" i "sis mans").
  - o Neteja i desinfecció dels equips dentals. Principis d'utilització. Neteja i desinfecció de l'instrumental dental. Tècniques d'esterilització de l'equip i del material dental.
- U-3 Continguts relacionats:

- o Bases anatòmiques de la cavitat oral.
  - o Tècniques d'anestèsia dental.
- U-4 Continguts relacionats:
- o Nomenclatura tècnica específica bucodental.
- U-5 Continguts relacionats:
- o Postoperatori. Síntomes postoperatoris. Informació de suport psicològic.
- U-6 Continguts relacionats:
- Missió i qualitats dels anestèsics. Classificació dels tipus d'anestèsia: local, tòpica i general. o Radiografies dentals: Principis bàsics. Pel·lícules radiogràfiques. Propietats dels pel·lícules radiogràfiques dentals. Tècniques radiogràfiques intrabucals peribucals, intraproximals i oclusals. Tècniques radiogràfiques extrabucals frontals, laterals i verticals.
  - Tècniques radiogràfiques especials (panoràmica, tomografia). Tècniques de revelat, fixat i assecat de pel·lícules radiogràfiques. Efectes dels radiacions ionitzants sobre l'organisme.
  - Normes de conservació i arxivat de radiografies. Característiques i tipus. Altres materials: amalgames, vernissos protectors, adhesius dentinaris, compòsits.
- U-9 Continguts relacionats:
- Higiene i informació de possibles complicacions.

7. METODOLOGIA

Criteris organitzatius

Organització dels continguts:

Els continguts estan organitzats en blocs temàtics i cada bloc es divideix en unitats de treball.

L'estructura és la següent:

Bloc I: unitats 1 i 2, on s'apropa a l'alumne a la consulta dental i als professionals que hi treballen.

Bloc II: unitats 3, 4 i 5, dedicades a l'anatomia, fisiologia i malalties de la boca.

Bloc III: unitat 6, 7 i 8, on es desenvolupen els procediments tècnics del mòdul.

Bloc IV: unitat 9, centrat en les mesures de prevenció i manteniment de la salut dental.

Organització de les classes:

Es procurarà que l'alumnat sigui part protagonista del seu propi aprenentatge i participi en el desenvolupament de totes les activitats de la classe, intentant estar oberts al debat i crítiques durant les explicacions.

Es tindrà en compte els coneixements previs dels alumnes i les seves idees preconcebudes. Durant la presentació de les diferents unitats de treball es destacaran les idees claus i les seves repercussions pràctiques, amb l'objectiu que l'alumne conegui la rellevància del que està aprenent a l'hora de desenvolupar el seu treball, afavorint la relació entre ciència, tècnica i organització.

Les fonts d'aprenentatge seran moltes i variades: professorat, treballs en equip i individuals, disseny d'experiències, simulació de casos pràctics al taller, recerca d'informació científica o professional actualitzada, projecció de vídeos curts i pel·lícules, edició de vídeos i ppt's amb la simulació dels diferents procediments d'actuació estudiats, etc.

Durant la consecució de les activitats es revisarà i encaminarà el treball de cada alumne observant qui necessita ajuda i donant les ajudes individuals que facin falta. Es procurarà mantenir la motivació dels alumnes explicant exemples reals i l'ús de recursos audiovisuals d'interès, tenint en compte la consecució adequada dels objectius desitjats.

En resum, la metodologia anirà encaminada a un aprenentatge significatiu i lògic amb el mòdul professional, així com, amb els coneixements previs i característiques de l'alumnat.

Accions docents:

- Presentació de l'agenda del dia.
- Preguntes obertes individuals i al grup.
- Classe magistral al grup interactuant amb l'alumnat amb aclariment de dubtes plantejades a les explicacions i preguntes obertes
- Exposició de material audiovisual relacionat i/o models anatòmics i/o material/aparatge professional
- Pràctica en equip dels procediments professionals relacionats amb la unitat impartida
- Recull de dubtes de cada equip
- Aclariment de dubtes en grup
- Recomanació personalitzada d'estudi i de treball a casa abans de la següent classe.

Ambientalització de l'aula:

Dins de l'aula es plantejarà l'ambient movent les cadires segons el tipus de treball (grup, individual, petit grup).

8. AVALUACIÓ

L'avaluació s'entén com una recollida d'informació sobre el procés d'aprenentatge, per així corregir e introduir les modificacions que es vagin estimant oportunes. L'avaluació serà contínua i globalitzadora, cercant el grau d'adquisició de conceptes, procediments i actituds, valors i normes com un tot indivisible i no com aspectes separats. Com és lògic l'avaluació serà personalitzada per a cada alumne, evidentment això no només suposa recollir dades sobre progressos en quant a coneixements, sinó que s'avaluaran totes les activitats de classe.

8.1. Criteris d'avaluació

UT1.- L'equip de salut dental

- Resoldre proves escrites en relació a les diferents professions que es desenvolupen en la clínica dental i les seves diferents comeses, amb especial interès en l'auxiliar d'infermeria i el seu paper en relació amb la salut bucodental.
- Cercar a la xarxa diferents esquemes de la història clínica i les diferents parts que la conformen, així com la seva comesa.

UT2.- El consultori dental. Inici del projecte sobre el catàleg d'instrumental del mòdul. El Glossari.

- Descriure el consultori dental i les seves diferents dependències justificant la seva funció. - Resoldre proves escrites en relació als diferents materials, procediments clínics de la clínica dental i les seves diferents comeses, així com els aspectes més importants en relació al seu manteniment.
- Descriure el correcte comportament de l'auxiliar en relació a la preparació i recollida en el consultori, en cada jornada laboral.

UT3.- Anatomia general de la cavitat bucal. Anestèsia bucodental.

- Resoldre proves escrites en relació a l'anatomia bucofacial en relació al sistema múscul-esquelètic i

l'arquitectura òssia (sinus paranasals), ATM, nervis i glàndules salivares.

- Identificar als mapes anatòmics les diferents estructures de la boca i de la llengua.
- Identificar els nervis i els bloquejos corresponents als procediments d'anestèsia bucal.

UT4.- L'estructura de les dents. Periodòncia.

- Resoldre proves escrites amb relació a l'estructura dental, els registres d'odontograma i periodontograma. Així com, els coneixements generals sobre periodòncia.
- Seqüenciar les passes per fer una EPB (exploració periodontal bàsica).
- Descriure la funció de les diferents dents.
- Explicar els suports d'anotació i registre a clíniques dentals, emprant la nomenclatura utilitzada en anatomia dental: odontograma i periodontograma.

UT5.- Malalties i lesions de la boca. Exodòncia.

- Resoldre proves escrites en relació als aspectes bàsics de les malalties de la boca: la caries i la seva relació amb la dieta, les malalties i lesions més freqüents de la boca. Així com, els coneixements generals sobre l'exodòncia.
- Descriure les malalties transmissibles en la consulta dental i la importància de la seva prevenció.

UT6.- Farmacologia i radiologia al consultori dental. Obturació dental.

- Resoldre proves escrites en relació als anestèsics locals i els seus usos i tècniques d'aplicació i altres medicaments d'ús freqüent en la consulta dental. Així com, dels aspectes bàsics en relació als raigs X i les seves propietats. També dels coneixements general sobre l'obturació dental.
- Explicar les accions i indicacions que han de reunir els anestèsics d'ús comú en cavitat oral.
- Enumerar les principals complicacions que poden produir-se durant la realització d'una tècnica d'anestèsia local. - Descriure tècniques de relaxació i suport psicològic per disminuir l'ansietat prèvia i durant una intervenció dental. - Identificar l'instrumental i el material d'obturació de corona i arrel dental.

UT7.- Impressió i pròtesi dental. Ortodòncia.

- Resoldre proves escrites en relació a la impressió dental, pròtesi dental i ortodòncia.
- Descriure els materials d'impressió, els seus diferents tipus i el seu maneig.
- Identificar els diferents tipus de pròtesis dentals i els dispositius ortodòntics.
- En un cas pràctic de preparació de materials dentals: identificar el tipus de material que es requereixen, preparar les quantitats i proporcions adequades de material, barrejar, espatular o batre, tant manual com mecànicament, els components de material dental que s'ha de preparar, aconseguint la textura òptima, en funció del tipus de sol·licitacions descrites, dispensar el material preparat utilitzant els medis de suport adequats al tipus de material.

UT8.-Materials de restauració dental. L'instrumental dental.

- Resoldre proves escrites en relació a les diferents activitats de les diferents especialitats. - Identificar el material i l'instrumental per especialitats (de cirurgia, de pròtesi, etc.).
  - Descriure les característiques, utilitats, manteniment preventiu i maneig de l'equip dental i de l'instrumental rotatori.
  - Descriure l'instrumental dental de mà, les seves condicions de preparació i la seva aplicació a les distintes tècniques operatòries.
  - Mostrar habilitats, actituds i aptituds en relació a la instrumentació i l'assistència a l'odontòleg.
- #### **UT9.- Prevenció i manteniment de la salut dental**
- Resoldre proves escrites en relació a la placa bacteriana, la seva formació i la seva transcendència en l'etiopatogènia de la caries dental i la malaltia periodontal.
  - Resoldre en diferents exercicis els índexs de càries: CAOD, CAOM, CAOS, CAOMS i Cod, Cos. - Descriure i demostrar a la pràctica habilitats en relació a les activitats preventives: el raspallat

dental i l'ús de la seda dental, el maneig del fluor i els segelladores de fissures.

- Explicar els procediments de neteja i desinfecció específics del medi bucodental, descrivint el que és adequat en funció de les característiques del material i de l'ús al qual es destina.

8.2. Fases de l'avaluació

Al començament de cada bloc temàtic i de cada unitat de treball la professora informarà a l'alumnat sobre les activitats d'avaluació del procés i d'avaluació final. En aquest últim cas, també informarà del pes de cada activitat en la qualificació final. Algunes de les activitats d'avaluació es podran realitzar en grup.

Avaluació del procés.

Consisteix en el seguiment del procés d'ensenyament-aprenentatge amb la finalitat de determinar les dificultats que vagin sorgint i establir les correccions necessàries per afrontar-les. Aquest seguiment es realitza mitjançant les següents activitats:

- **Glossari d'odontologia:** Al llarg del curs, l'alumnat elaborarà un glossari de vocabulari relacionat amb l'odontologia. L'objectiu és fer un glossari de 100 paraules amb les definicions corresponents de material, procediments i patologia relacionat amb odontologia. Es posa a disposició de l'alumnat una mostra de diccionari odontològic.

Avaluació final

Consisteix en determinar el nivell d'aprenentatge arribat pels alumnes des de l'inici de la unitat d'aprenentatge fins al final. Es realitza mitjançant les següents activitats:

Continguts de tipus conceptual

- Proves orals o escrites: Les escrites consistiran en preguntes test de resposta múltiple així com preguntes curtes i de relacionar, identificar conceptes, etc.
- Proves vertader o fals.
- Proves orals que consistiran en una entrevista en les quals alumne/i professora debatran sobre els continguts treballats.
- Monografia: Recerca sobre un tema proposat per la professora. Es tracta d'aprofundir en un tema utilitzant diferents fonts d'interès científic i professional.

Continguts de tipus procedimental

- Informes de les proves pràctiques: Han de detallar el procediment seguit, els resultats obtinguts i les conclusions a les que han arribat.
- Activitats: Els alumnes han de presentar en temps i forma les tasques proposades per la professora.

8.3. Instruments d'avaluació

El procés d'avaluació contínua de l'aprenentatge deu fonamentar-se en els següents punts:

- Al desenvolupament dels blocs temàtics i de les seves unitats de treball, es realitzarà un procés d'avaluació contínua.
- A l'inici de cada bloc i de cada unitat de treball, s'informarà els alumnes de les activitats d'avaluació i dels criteris d'avaluació i qualificació.
- Què es valora:

- La participació i actitud de l'alumne en classe.
- Els treballs i activitats, tant individuals com grupals.
- Exercicis de desenvolupament pràctic sobre els procediments.
- Com es valora:
  - Avaluar i qualificar fent servir les rúbriques d'avaluació i qualificació, així com les graelles de confrontació del mòdul.
  - Proves objectives teòriques i pràctiques.
- On es registra i quan:
  - Agenda digital d'ensenyament aprenentatge del mòdul (Classroom).

Criteris de qualificació

Per a la qualificació dels alumnes s'utilitzaran aquests instruments avaluadors, estant necessari per aprovar el mòdul tenir acabades i ben realitzades les activitats en termini previst i tenir superats individualment tots els instruments i criteris d'avaluació d'aquesta programació.

Només es farà mitjana dels resultats quan aquests superin 5 punts a la qualificació individual de cada prova, treball o pràctica.

Els coneixements teòrics o conceptuals s'avaluaran en una prova escrita o tipus test i els procediments pràctics amb la presentació de treballs i/o amb una prova pràctica a l'aula taller.

Per tot l'explicitat, i per tal de facilitar el seguiment de l'avaluació contínua de l'alumnat es dissenyaran:

- Proves d'avaluació teòriques i/o pràctiques després de cada unitat de temàtica.
- Els alumnes que no hagin realitzat l'examen a la data assenyalada, o bé, l'hagin suspès, per recuperar-lo tindran l'oportunitat de presentar-se a l'examen de recuperació al final de cada trimestre.
- Els alumnes que no hagin realitzat l'examen d'avaluació a la data assenyalada, o bé, l'hagin suspès, per recuperar-lo tindran l'oportunitat de presentar-se a l'examen de recuperació de la convocatòria ordinària de juny, tan sols s'examinaran de les unitats suspeses durant el curs. Així doncs, tots els alumnes, tenen 3 oportunitats d'examen per unitats independents.

Si es troba que l'alumne té una actitud irregular a la prova per intentar copiar, o bé copia a l'examen, la qualificació obtinguda serà automàticament de zero punts. Si aquesta situació s'esdevé a un examen d'unitat, perd el dret a fer la recuperació d'aquesta prova a l'examen d'avaluació, només podrà fer la recuperació a l'examen final. Si aquesta situació s'esdevé a un examen d'avaluació, tota la qualificació es qualificarà amb un zero i igualment, si és a un examen final de la convocatòria ordinària o extraordinària es suspendrà amb un zero la prova final del mòdul.

La nota final serà la suma de la nota de:

- a) La prova escrita o tipus test. Projectes i proves procedimentals (50%).**
- b) Pràctiques, treballs, exercicis, activitats i glossari d'odontologia (40%).**
- c) Valoració d'actituds, valors i normes. Assistència participativa (10%).**

Tenint en compte que és un mòdul 100% presencial, d'assistència participativa obligatòria i amb contínues activitats i debats desenvolupats en dinàmiques d'equip, que en cap cas, es poden repetir si l'alumne és absent.

La nota final passarà al butlletí de notes (Gestib) amb un arrodoniment per eliminar els decimals, de tal manera que si hi ha decimals de 0,1 a 0,8 es mantindrà la unitat de nota obtinguda, per un altra banda, si n'hi ha decimals de 0,9 es passarà a la unitat de nota immediatament superior.

Exemple:

6,3 passarà a 6

6,8 passarà a 6

6,9 passarà a 7

És necessari aprovar les tres avaluacions per a superar el mòdul. La qualificació final del mòdul s'obté de la mitjana aritmètica de les qualificacions obtingudes a cada avaluació.

Recuperacions

- **Examen recuperació convocatòria ordinària:** Al final de cada trimestre, abans de l'avaluació.
- **Examen recuperació convocatòria extraordinària:** En juny, abans de l'avaluació final.

L'alumnat que superi les faltes d'assistència segon s'ha explicat: de manera continuada el 10% de les hores lectives del mòdul (13 hores) o el 15% (20 hores) de manera discontinua, perd el dret d'assistència i el dret a ser avaluat del curs o del mòdul.

L'alumnat que no s'hagi presentat a alguna prova d'examen, o que havent-s'hi presentat, hagi suspès alguna o totes les unitats de l'avaluació, haurà de:

- Lliurar i exposar els treballs pendents o suspesos en forma i temps establert pel professorat i no més tard.
- Haurà d'obtenir una valoració mínima de 5 punts en cada treball per poder accedir a la prova escrita.
- Realitzar un examen teòric de cada unitat pendent o no aprovada. Per aprovar aquest examen s'han de superar totes i cadascuna d'aquestes proves amb un mínim de 5 de nota per poder accedir a l'examen pràctic.
- Realitzar tots els exàmens pràctics de l'avaluació que tingui pendents o no aprovats. Haurà d'obtenir una valoració mínima de 5 punts per poder aprovar. Per realitzar els exàmens pràctics s'han d'haver aprovat prèviament totes les proves escrites i els treballs de la unitat corresponent.

Convocatòria de gràcia:

Amb caràcter excepcional, l'Administració Educativa pot establir convocatòries addicionals. L'alumnat que hagi esgotat les 4 convocatòries i tingui un únic mòdul pendent de superació, pot demanar ser avaluat i qualificat, per darrera vegada, en convocatòria única de gràcia, i així, poder accedir a cursar l'FCT i/o el mòdul professional de projecte.

Els alumnes que sol·licitin una convocatòria de gràcia, hauran de realitzar els treballs, els exàmens pràctics i les proves escrites elaborats pel professorat del mòdul i consensuats pel Departament de Sanitat.

MATERIALS I RECURSOS DIDÀCTICS

- Aula taller amb instrumental i material d'odontologia.
- Apunts amb imatges i esquemes en suport digital elaborats per la professora
- Llibres de text que poden consultar a l'aula
- Webgrafia específica i actualitzada per treballar les unitats
- Material audiovisual de les diferents unitats de treball
- Documentació digital o en format de fotocòpies d'esquemes i documents amb informació complementària

- Exercicis tipus test amb contingut teòric de les diferents unitats
- Exercicis d'identificació d'estructures anatòmiques
- Aula d'ordinadors del Centre
- Revistes tècniques, catàlegs de cases comercials, articles científics i dotacions particulars de material defectuós o que jo no s'usa provinent de dentistes col·laboradors.

6. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

- Tècniques d'ajuda odontològica i estomatològica. C. Galindo, C. Romo, M. Heredia, A. García, R. Cardelús. Ed MacMillan Professional.
- Técnicas de ayuda odontológica y estomatológica. Ascensión Palma Cárdenas y Fátima Sánchez Aguilera. Ed Thomson Paraninfo.
- Tècniques d'ajuda odontològica/estomatològica. E Gutiérrez y P. Iglesias. Ed Editex.
- Técnicas de ayuda odontológica y estomatológica. Juan Manuel Morillo. Ed Mc Graw Hill.

13.6. MÒDUL 6: FORMACIÓ I ORIENTACIÓ LABORAL.

Professora: Mª Antònia Canals

1. INTRODUCCIÓ: CONTRIBUTIÓ DE LA MATÈRIA PER L'ASSOLIMENT DE LES COMPETÈNCIES PROFESSIONALS, PERSONALS I SOCIALS

El mòdul de Formació i Orientació Laboral, com a mòdul transversal, dona a entendre la seva importància en la formació professional, degut als continguts que abasteix. És en aquest mòdul on s'adquiriran coneixements de gran utilitat en el propi entorn laboral, i que l'alumnat podrà posar en pràctica tant en el desenvolupament de la professió per a la qual es prepara en el cicle formatiu específic com en qualsevol altra ocupació que pugui exercir en la seva vida laboral. Aquests coneixements seran complementaris als específics del seu cicle per tal d'adquirir la competència professional estipulada.

El recorregut que es fa pels diferents continguts del mòdul comprèn els relatius a seguretat i salut laboral, que tractarà de capacitar l'alumnat perquè identifiqui situacions de risc habituals a l'entorn laboral, determini actuacions preventives i de protecció, així com que apliqui mesures sanitàries bàsiques d'atenció als accidentats. És fonamental fomentar la cultura de la prevenció des del sistema educatiu, donada la significativa mancança que tenim en aquesta matèria com a societat. D'altra banda, les tècniques i habilitats preventives i les mesures sanitàries, a més de dotar l'alumnat amb eines per enfrontar-se a situacions d'emergència, contribueixen a crear un nivell de consciència respecte a situacions que poden ocasionar lesions de diversa gravetat, així com a la solidaritat i comportament cívic que cap esperar de ciutadans/anes responsables.

En el mòdul, també s'abordaran continguts enquadrats dins del marc laboral, per tal de facilitar que l'alumnat sigui capaç d'interpretar la normativa laboral, identificar drets i obligacions derivats de la relació laboral, confeccionar nòmines i calcular prestacions bàsiques de la Seguretat Social, així com identificar les seves capacitats i interessos individuals en relació al món del treball i conèixer tècniques i eines d'inserció en el mateix, ja sigui per compte d'un altre o per compte propi. Pensem que, en un món complex com el nostre, la realitat demanda una preparació adequada a l'hora de conèixer el propi perfil laboral, així com les tècniques d'inserció laboral relatives al treball per compte d'un altre i per compte propi com a una sortida real o, fins i tot, com a resposta al problema de la desocupació. Per això, aquest mòdul tractarà d'orientar i capacitar l'alumnat en la pròpia recerca i inserció laboral, incloent el disseny d'itineraris formatius continus i l'ús de les noves tecnologies com a eina d'aprenentatge.

Així mateix i de manera transversal, es facilitarà l'adaptació de l'alumnat a les noves situacions laborals originades pels canvis tecnològics i organitzatius, fomentant la responsabilitat i autonomia del estudiants dins el seu àmbit competencial mitjançant treball cooperatiu en equip i utilitzant recursos d'aprenentatge permanent que incloguen les Tecnologies de la Informació i Comunicació.

2.- EL PROJECTE CURRICULAR COM A REFERENT

2.1.- RELACIÓ ENTRE OBJECTIUS DIDÀCTICS I BLOCS TEMÀTICS

OBJECTIUS DEL MÒDUL	BLOCS TEMÀTICS		
	I	II	III
1. Identificar factors de risc, determinar actuacions preventives i/o de protecció, així com les conseqüències per a la salut i el medi ambient que produeixen les activitats relatives a la titulació.	X		
2. Aplicar mesures sanitàries bàsiques immediates en el lloc de l'accident en situacions simulades.	X		
3. Analitzar i utilitzar recursos per l'aprenentatge al llarg de la vida i les TIC per actualitzar els seus coneixements i millorar l'adaptació a diverses situacions laborals i professionals			X
4. Orientar-se en el mercat de treball, identificant les seves pròpies capacitats i interessos i l'itinerari professional més idoni, aplicant procediments d'inserció en la realitat laboral com a treballadors per compte aliè o propi.			X
5. Interpretar el marc legal de treball i distingir els drets i obligacions que es deriven de les relacions laborals, per participar com a ciutadans democràtics.		X	
6. Desenvolupar treball en equip, participant amb tolerància i respecte, i prendre decisions que impliquen autonomia i responsabilitat, incidint en una comunicació de qualitat.		X	

2.2.- RELACIÓ ENTRE BLOCS TEMÀTICS I UNITATS DIDÀCTIQUES

BLOCS TEMÀTICS	UNITATS DIDÀCTIQUES								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.- Seguretat i salut laboral	x								
II.- Legislació i relacions laborals		x	x	x	x	x	x		
III.- Orientació i inserció sociolaboral								x	x

3.- SEQÜÈNCIACIÓ D'UNITATS DIDÀCTIQUES

2 hores / setmana durant tres trimestres = 65 hores.

AVALUACIONS									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 Primera avaluació		x	x	x	x				
2 Segona avaluació					x	x	x		
3 Tercera avaluació	x					x		x	x

4.- UNITATS DIDÀCTIQUES

4.1. Temes transversals. Objectius de Desenvolupament Sustentable (ODS).

Consideracions prèvies:

1.- Si bé estan recollits en la normativa que regula la matèria, per a una més eficient aplicació és necessari conèixer els trets diferencials del centre (recollits en el PEC) i el PCE on estan enunciades les orientacions per incorporar continguts transversals.

2.- Els temes transversals no són objecte d'un estudi específic, sinó que estan presents de forma continuada en la nostra tasca docent. Per tant, són temes que no ocupen unitats didàctiques específiques, el seu tractament està diluït en l'entramat temàtic de les diferents unitats didàctiques. Ara bé, hi haurà algunes UD del mòdul on tenen una especial relació.

Els temes transversals a tractar en les diferents unitats didàctiques són els següents: educació per a la igualtat d'oportunitats d'ambdós sexes, educació moral i cívica, educació per a la salut, educació ambiental, educació per a la pau, educació per a la democràcia i educació per a la solidaritat

Els temes transversals es corresponen amb els Objectius de Desenvolupament Sustentable (ODS 2030). Aquest mòdul implica un compromís per treballar els ODS en les diferents unitats formatives. Concretament:

ODS 1: Fi de la pobresa

ODS 3: Salut i benestar

ODS 4: Educació de qualitat

ODS 5: Igualtat de gènere

ODS 8: Treball decent i creixement econòmic

ODS 12: Producció i consum responsables

ODS 13: Acció pel clima

ODS 16: Pau, justícia i institucions sòlides

ODS 17: Aliances per aconseguir els objectius

03.- La forma d'avaluar la transversalitat és de forma continuada mitjançant l'observació a classe, comentaris, opinions i produccions de l'alumnat. Aquesta avaluació es recull en les competències transversals i s'avalua amb la rúbrica adient.

Pel que fa a la relació amb la resta de mòduls, el professorat del departament es coordinarà en aquells mòduls en què es superposi alguna unitat didàctica total o parcialment, per tal d'evitar la duplicitat d'explicacions i recursos, així com per fer un seguiment adequat de les programacions d'aula. Aquesta coordinació es durà a terme en les reunions de departament.

La programació inclou una programació d'aula estàndard però cada professor/a elabora la seva programació d'aula específica al llarg del curs amb plena llibertat per modificar, substituir, afegir, adaptar o eliminar les activitats que consideri adients, així com per reordenar l'estructura del mòdul en funció de la metodologia aplicada. La programació permet que els continguts, els resultats d'aprenentatge i els criteris d'avaluació es puguin treballar i ser avaluats tant de forma presencial com en línia. L'alumnat fa activitats individuals i treball cooperatiu en equip, i totes dues modalitats es poden dur a terme de manera presencial o en línia, mitjançant les plataformes digitals amb què treballem. No obstant això, cada professional indicarà en la seva programació d'aula les especificacions que consideri convenient respecte a la obligatòria presencialitat en determinades activitats.

El seguiment de les programacions d'aula del professorat del departament es durà a terme periòdicament en les reunions de departament. El professorat penjarà les programacions d'aula cada trimestre a la intranet per afavorir el seu seguiment.

Els blocs temàtics relacionats en el punt 2 amb l'enumeració de les unitats didàctiques i corresponent càrrega lectiva són:

- Bloc Temàtic I: Seguretat i salut laboral:

Unitat Didàctica 1: Seguretat i salut laboral (10 hores)

- Bloc Temàtic II: Legislació i relacions laborals:

Unitat Didàctica 2 : Dret laboral (3 hores)

Unitat Didàctica 3: La relació laboral (10 hores)

Unitat Didàctica 4: El contracte de treball. Modalitats de contractació (9 hores)

Unitat Didàctica 5: Modificació, suspensió i extinció de la relació laboral (12 hores)

Unitat Didàctica 6: Seguretat social i prestacions (9 hores)

Unitat Didàctica 7: Òrgans de representació i negociació col·lectiva (5 hores)

- Bloc Temàtic III: Orientació i inserció sociolaboral:

Unitat Didàctica 8: El procés de recerca de treball (5 hores)

Unitat Didàctica 9: Iniciatives per al treball per compte propi (3 hores)

5. METODOLOGIA DIDÀCTICA

Donada la situació actual de tecnificació de tots els àmbits de la vida i la realitat disruptiva en què ens hi trobem, les TIC adquireixen un paper protagonista en majúscules a l'hora d'impartir aquest mòdul. Així, es faran servir plataformes, eines i aplicacions digitals diverses que requereixen una actitud proactiva per part dels estudiants per tal d'assolir els resultats d'aprenentatge previstos en la programació. I això amb independència dels escenaris en què ens hi poguem trobar.

Aquestes eines digitals es converteixen en recursos fonamentals per a l'alumnat per poder continuar el curs amb èxit i superar la matèria. En aquest sentit, es compta per avançat, amb la plena consciència de l'alumnat respecte a la necessitat d'adaptar-se al nivell d'exigència digital i desenvolupar aquesta competència al nivell requerit.

La metodologia didàctica promourà les capacitats clau de l'alumnat i la integració dels continguts. Entre aquestes capacitats destaquen l'autonomia, la iniciativa, la capacitat de resolució de problemes, el treball en equip i la responsabilitat en el treball.

Els continguts estaran integrats de tal manera que permetin englobar els aspectes tecnològics, els aspectes pràctics i els aspectes instrumentals per arribar-ne a la comprensió conjunta des de la visió de les interrelacions que s'hi estableixin.

La proposta metodològica que es fa es fonamenta en els següents principis:

- a) El principi de participació: La metodologia serà dinàmica i flexible, ja que es partirà de la realitat del grup i s'adaptarà a les característiques dels participants i del propi procés formatiu.
- b) El principi constructivista de l'aprenentatge: L'ensenyament mirarà de ser pràctic i funcional perquè els/les alumnes puguin construir coneixements nous o modificar els que ja tenen, a partir dels seus coneixements previs. D'aquesta manera ens assegurarem que l'aprenentatge sigui significatiu.
- c) Els continguts es seqüenciaran de manera que l'ordre sigui afavoridor de la comprensió per part de l'alumnat.

Considerem que el paper del professorat no ha de ser únicament subministrador d'informació sinó que, a més, ha d'exercir com a coordinador que proporciona pautes d'actuació. Un dels seus objectius ha de ser facilitar l'autonomia progressiva de l'alumnat en el procés d'aprenentatge, per tant, la tasca no deu estar limitada a donar-li unes directrius prefixades, sinó a estimular-ne les capacitats perquè arribi a descobriments propis.

L'aula no s'ha de plantejar com l'únic espai educatiu i la seva distribució, sempre que sigui possible, no ha d'ésser estàtica. La distribució flexible d'aula facilita la interactivitat i el dinamisme, permet la participació de tothom i ajuda a rompre l'esquema tradicional de la relació alumnat-professor.

Així, la metodologia didàctica integrarà els aspectes científics, tecnològics i organitzatius, que en cada cas pertoquin, per tal que l'alumnat adquireixi una visió global dels processos productius propis de l'activitat professional adient. Per tant, l'aprenentatge ha de basar-se en el saber fer, i el seu contingut organitzador ha de definir-se al voltant dels processos reals de treball. També anem a introduir a petita escala i adaptada a la realitat del centre, la metodologia ETHAZI (aprenentatge per reptes), així com continuarem amb la metodologia Flipped Classroom dins d'un entorn que combina el treball individual i col·laboratiu a l'aula.

En aquest sentit, el procés d'ensenyament-aprenentatge s'ha programat basant-se en la realització d'una sèrie d'activitats d'aprenentatge (individuals, de petit grup i/o grup - classe) que pretén propiciar la iniciativa de l'alumnat i el procés d'autoaprenentatge desenvolupant capacitats de comprensió i anàlisi, de relació, recerca i tractament de la informació, intentant connectar l'aula amb el món real, les empreses i organismes administratius que conformen l'entorn professional i de treball, i complementant

aquestes activitats amb explicacions del professor/a, intervencions d'experts en determinades matèries, i amb exposicions i debats dels alumnes.

L'alumnat haurà d'aconseguir habilitats per tal de solucionar determinades situacions laborals establertes amb antelació. Així mateix la seva preparació ha d'anar encaminada a adquirir habilitats de participació en reunions o grups de treball.

Es procurarà que els recursos didàctics que es faran servir siguin propers a l'alumnat, capaç de despertar-ne l'interès i motivar-lo per realitzar tasques d'investigació i/o recerca. Així, s'incorporaran metodologies innovadores a partir de les accions formatives realitzades, relatives a coaching emocional i competències creatives aplicades a la Formació Professional.

També es promouran activitats de debat a classe, per tal d'estimular les habilitats comunicatives i d'intercanvi d'opinions diverses, així com la documentació sobre temes dels continguts del mòdul i l'elaboració de treballs escrits, individuals o de grup, que podran ser exposats oralment, fent servir les TIC adients.

Activitats complementàries i extraescolars

Com a complement idoni realitzem aquestes activitats i cal tenir en compte les següents premisses:

a) Seran flexibles, ja que a vegades, se'ns oferta al llarg del curs alguna activitat no programada però que és molt útil i convenient realitzar-la i altres vegades estan programades i són molt difícils de dur a terme.

b) Tindrem present l'horari (matí o tarda) i si afecten a altres mòduls (coordinació de l'equip docent): Xerrada del personal del món laboral, xerrada informativa d'Eivissa Crea (Ajuntament d'Eivissa), visita fira FP (si durant el curs es realitza en l'illa).

c) La temporalització d'aquestes activitats sempre que es pugui es realitzarà en finalitzar l'explicació de les UD's relacionades amb l'activitat: Taller de primers auxilis, visita al Jutjat Social, visita a organismes oficials.

6. – ORGANITZACIÓ I RECURSOS DIDÀCTICS

Es procurarà que els recursos didàctics que es faran servir siguin propers a l'alumnat, capaç de despertar-ne l'interès i motivar-lo per realitzar tasques d'investigació i/o recerca.

Generals:

- Pissarra digital i convencional / Ordinadors / impressora / aplicacions informàtiques / Xarxa Internet.
- Material audiovisual disponible al centre educatiu i apropiat per als diversos blocs temàtics. especialitzats (Editorial Deusto)
- Material Flipped FOL
- Llibre de text: Formació i Orientació Laboral de les diferents editorials.
- Fotocòpies de material divers: activitats pràctiques, notes teòriques elaborades pel professorat a partir d'altres fonts, apartats puntuals de manuals, legislació i conveni col·lectiu, entre d'altres.
- Documents reals (fotocòpies d'articles de premsa i articles especialitzats concretats en les unitats didàctiques, així altra documentació com models oficials de nòmines, taules de cotització a la Seguretat Social, plantilles d'identificació de riscos laborals, ...)

En el nostre mòdul és imprescindible per a la realització de certes activitats la utilització de les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació (TIC), sobre tot la navegació per Internet amb la visita de pàgines web especialitzades (dels diferents ministeris, de les Conselleries de les IB, Ajuntament d'Eivissa, associacions empresarials, cambra de comerç, Agència Tributària, buscadors,...) que permetin localitzar documents o informació necessària per a l'aprenentatge de la matèria, així com l'ús de recursos audiovisuals. També fem servir les plataformes Google Classroom i les aplicacions Drive, Padlet, Genially i Kahoot -entre d'altres- com a eines de gestió habitual del mòdul.

Específics:

- Recursos per al professorat:

Són aquells recursos que fem servir per a realitzar la nostra tasca docent, tant per aprofundir i actualitzar els nostres coneixements com per a facilitar-nos el procés d'ensenyament – aprenentatge.

En aquest sentit, assenyalem els utilitzats principalment:

- Llibres de text (entre d'altres): Formació i Orientació Laboral de diverses editorials.
- Publicacions oficials: BOEs, BOIBs, Butlletí d'informació laboral.
- Recursos que ens facilita el Centre de Professorat i Recursos (CEP).
- Compilacions normatives i guies diverses
- Bibliografia especialitzada.
- Material Flipped FOL, plataformes, blogs i pàgines web especialitzades.

Recursos per a l'alumnat:

Ens referim a aquells recursos que l'alumne utilitzarà en el procés d'ensenyament –aprenentatge. Així, l'alumnat disposarà de material audiovisual Flipped FOL, com a element de suport. A més, aquest serà complementat amb fotocòpies, apunts, exercicis i documents reals (nòmines, contractes, parts d'accident de treball, rebut de salaris, model de CV, etc.), com legislació (ET, conveni col·lectiu, LPRL, ...) així com diaris i revistes especialitzades i d'altre material audiovisual.

7.- AVALUACIÓ. SISTEMA DE QUALIFICACIÓ I RECUPERACIÓ

L'avaluació, procés paral·lel a l'ensenyament-aprenentatge, té la funció bàsica d'informar sobre el grau d'acompliment dels objectius proposats, tant al final del procés com durant el seu desenvolupament. A més, ha de satisfer els objectius següents:

- Informar sobre les característiques, els interessos i el nivell de coneixement de l'alumnat.
- Facilitar la selecció de l'estratègia didàctica – conjunt de mètodes, tècniques i mitjans – més adients als trets peculiars de l'alumnat.
- Conèixer les dificultats de l'alumnat durant el procés d'aprenentatge i, si escau, dur a terme les regulacions que calguin per aconseguir els objectius programats.
- Facilitar l'orientació acadèmica, selecció, agrupació i promoció de l'alumnat.

El procés d'avaluació consta de tres fases:

- **Avaluació inicial:** permet concretar els coneixements previs que té l'alumne/a sobre la matèria abans de començar una nova situació d'aprenentatge. Aquesta avaluació es pot fer a partir de la consulta de la trajectòria acadèmica i de la interpretació de les respostes i els comportaments de l'alumnat en qüestions relacionades amb la nova situació.
- **Avaluació formativa:** permet detectar els progressos o dificultats que afecten al procés d'ensenyament-aprenentatge. Es farà a partir de l'observació sistemàtica de l'evolució de cada alumne/a.
- **Avaluació sumativa:** permet saber si s'han aconseguit els objectius fixats. Es farà al final del procés, a partir de la interpretació objectiva de les respostes i els comportaments de l'alumnat pel que fa a qüestions que exigeixen la utilització dels continguts apresos.

El procés inclou també l'autoavaluació. Aquesta afecta tant el professorat – en relació amb la seva pròpia pràctica docent i amb la revisió constant del projecte curricular i les programacions d'aula -, com l'alumnat. L'autoavaluació farà l'alumne protagonista del propi aprenentatge i l'ajudarà a valorar la seva feina. També, si el context ho permet, es poden aplicar tècniques de coavaluació perquè prengui consciència del seu grau d'aprenentatge, dels seus èxits i dificultats, i de la seva implicació al llarg del procés.

L'avaluació és un component bàsic en el procés d'ensenyament-aprenentatge. Aquesta ha de ser coherent amb les característiques del cicle formatiu, amb els objectius plantejats i amb la metodologia utilitzada.

L'avaluació ha de ser formativa i ha de servir per a fomentar la reflexió i per a orientar i analitzar el procés educatiu; per tant, l'avaluació ha de ser:

- **Contínua**, per observar el procés d'aprenentatge i es valoraran fonamentalment els continguts procedimentals i actitudinals per damunt dels continguts conceptuals.
- **Integral**, per considerar-ne l'adquisició de nous conceptes i, a més, de nous procediments, actituds, capacitat d'investigació, relació, comunicació i de desenvolupament autònom de cada estudiant, així com l'ús de tècniques de treball i la metodologia utilitzada.
- **Individualitzada**, perquè s'ajusti a les característiques del procés d'aprenentatge de cada alumne/a i no dels alumnes en general.
- **Orientadora**, perquè ha d'oferir informació permanent sobre l'avaluació de l'alumne/a respecte al procés d'ensenyament-aprenentatge.

Els objectius generals del cicle estaran presents en l'avaluació i seran la referència per a analitzar el progrés de l'alumnat.

Sistema d'avaluació:

La programació permet que els continguts, els resultats d'aprenentatge i els criteris d'avaluació es puguin treballar i ser avaluats tant de forma presencial com en línia. L'alumnat fa activitats individuals i treball cooperatiu en equip, i totes dues modalitats es poden dur a terme de manera presencial o en línia, mitjançant les plataformes digitals amb què treballem.

Els instruments d'avaluació seran diversos. No s'utilitzarà un únic instrument, sinó la combinació de diferents mitjans com, entre d'altres, la realització de proves objectives, activitats i casos pràctics i d'expressió oral, així com l'observació sistemàtica. Concretament, s'avaluaran competències tècniques i transversals, concretades en els següents paràmetres:

Per avaluar les competències tècniques:

- Les proves objectives seran de caràcter periòdic, escrites / orals i versaran sobre els continguts de les unitats considerades. Constaran de preguntes teòriques, supòsits pràctics i si escau de preguntes tipus test (part pràctica i teòrica).
- Seguiment de les activitats, treballs i casos pràctics, individuals o en grup, plantejats en classe i realitzats per l'alumnat amb regularitat a l'aula o a casa.
- Exposicions orals que completen les activitats i casos pràctics.
- Simulacions senzilles de situacions corresponents als continguts del mòdul.

Per avaluar les competències transversals:

- Es valoraran tres blocs de competències: personals, col·laboratives i digitals: iniciativa, autonomia, compliment de normes, actitud i interès envers el mòdul, professorat i companys/es, el comportament adequat a l'aula, aprofitament, assistència i participació, així com una actitud de respecte per l'alumnat, el professorat i les instal·lacions.

a. Per determinar la qualificació de cada unitat formativa (o UF associades), es tindran en compte els criteris de qualificació establerts en cadascuna amb els percentatges adients, i que són:

- Proves objectives: mínim 30% i màxim 50%.
- Treballs i activitats + Competències transversals: mínim 50% i màxim 70%.

El professorat concretarà els percentatges que aplicarà en el sistema d'avaluació i els comunicarà a l'alumnat a l'inici del curs.

- La qualificació mínima per superar cada prova objectiva és d'un cinc.
- La qualificació mínima per superar l'apartat de treballs i activitats és d'un cinc. Quan l'alumne no contesti a les preguntes de correcció d'activitats de classe per segona vegada en un trimestre, ja no se li aplicarà el percentatge de nota d'aquest apartat, encara que presenti el dossier d'activitats en el moment oportú.
- Cal tenir entregades totes les activitats/treballs/produccions individuals i d'equip, i dins de termini, per aprovar. Les produccions entregades fora de termini puntuaran 0. Aquell alumnat que no entregui totes les produccions haurà de recuperar directament en convocatòria ordinària els continguts indicats pel professorat.

** Cal treure una nota mínima d'un cinc en cada apartat per superar el mòdul. Cada unitat formativa se supera amb un cinc.

b. Per determinar la qualificació de cada trimestre, es calcularà la nota mitjana de les produccions realitzades (proves objectives, treballs, activitats...), tenint en compte que s'han de superar totes les UD treballades en cada avaluació. La nota mínima per superar cada trimestre és d'un cinc

Es puntuarà sobre els paràmetres que s'indiquen en els checklist adients. Les competències personals, professionals i socials s'avaluen mitjançant aquestes checklist. L'alumnat haurà de presentar els treballs escrits en el termini indicat i en el format i amb els requisits indicats en el document adient, seguint les instruccions del professorat.

c. La qualificació final del mòdul s'obindrà per mitjana aritmètica de les notes de cadascuna de les avaluacions i tindrà en compte la trajectòria de l'alumnat, així com les competències transversals. La nota mínima per a superar el mòdul és d'un cinc.

L'alumnat que no es presenti a una prova escrita/oral i/o a qualsevol altra producció avaluable per causa justificada segons el reglament intern del centre, tindrà dret a repetir-la en una altra data a determinar

pel professorat. Si la causa no estigués justificada, l'alumnat afectat per aquesta situació farà la prova objectiva i/o producció corresponent en període de recuperació, trimestral o ordinària a criteri del professorat.

Aquell alumnat que falti a classe un nombre de sessions equivalent a un 15% o superior -justificada o injustificadament - en un trimestre, haurà de fer una prova escrita trimestral per superar el mòdul, així com lliurar els treballs i activitats indicats pel professorat en el termini que s'estableixi (excepte que causi baixa en el mòdul per faltes d'assistència, segons la normativa vigent). La prova escrita indicada, si procedeix, constarà d'una part teòrica i una altra pràctica, per comprovar el nivell d'assoliment dels continguts del mòdul per part de l'alumnat. En aquest sentit, tres retards es consideren equivalents a una falta d'assistència.

Es considera retard el fet d'arribar com a màxim 5 minuts tard a partir de l'hora d'inici de la sessió de classe. L'alumnat que arribi més de 15 minuts tard sense causa justificada no podrà entrar a classe i tindrà una falta d'assistència.

En cas que es produeixin nombroses faltes d'assistència justificades que puguin afectar a l'assoliment dels objectius del mòdul, l'equip educatiu valorarà en el cas concret les actuacions a dur a terme i les comunicarà fefaentment a l'alumant afectat.

Es facilitarà la integració de l'alumnat d'incorporació tardana proporcionant la informació i el material repartit durant el curs, així com habilitant períodes per aclariment de dubtes en funció de la disponibilitat del professorat.

Arrodoniment de nota: A partir de cinc dècimes de punt, el professorat podrà arrodonir la nota al nombre sencer superior, tot valorant la trajectòria trimestral i de curs de l'alumnat.

Com a requisit essencial en Formació Professional, l'alumnat ha d'assolar les competències transversals pròpies del cicle formatiu que està estudiant. Cas que es detecti algun alumne/a que no assoleix aquests paràmetres malgrat les indicacions donades i les accions intentades pel professorat al llarg del trimestre, l'equip educatiu podrà acordar en junta d'avaluació, de manera consensuada i fonamentada, suspendre de manera col·lectiva que afecte a tots els mòduls, aquell alumnat que mostre una greu mancança de competències transversals segons els paràmetres avaluables.

En aquests casos, l'alumnat afectat per aquesta mesura haurà de seguir les indicacions que aporta el professorat per recuperar. Si aquesta situació arribés fins a la convocatòria ordinària de final de curs sense haver recuperat els paràmetres transversals, els mòduls afectats quedaran suspesos per a convocatòria extraordinària (en cas que es tingui dret a aquesta convocatòria) amb les conseqüències que es poguessin derivar respecte a la no obtenció del títol.

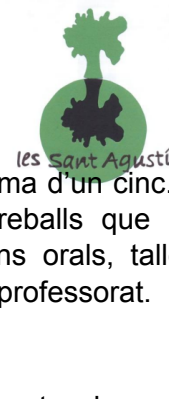
SISTEMA DE RECUPERACIÓ

Recuperació trimestral:

L'alumnat que no hagi assolit els continguts mínims de cada unitat formativa (no hagi superat les proves escrites/orals i/o produccions avaluables) o aquell alumnat que no hagi assistit regularment a classe (sempre que no hagi causat baixa), farà les proves objectives, activitats i/o treballs complementaris de recuperació trimestral indicats pel professorat.

La prova objectiva, activitat o treball de recuperació trimestral tindrà lloc dins el trimestre avaluable o directament en convocatòria ordinària, a criteri del professorat. Les recuperacions del darrer trimestre es realitzaran directament en la convocatòria ordinària.

a. Les proves de recuperació trimestral es superaran amb una qualificació mínima d'un cinc.

b. Els treballs i activitats de recuperació se superaran amb una qualificació mínima d'un cinc. Aquelles unitats formatives que incloguin com activitats avaluable simulacions i/o treballs que no siguin reproduïbles (visionat de pel·lícules, debats, dinàmiques de grup, exposicions orals, tallers...), se recuperaran amb una prova objectiva o treball, segons els continguts indicats pel professorat.

Recuperació ordinària:

Es farà una recuperació parcial o global (a criteri del professorat) corresponent a la convocatòria ordinària. En aquest sentit, s'estarà al cas concret de cada alumne/a que es pugui veure en aquesta situació, i es tindrà en compte els continguts del mòdul que han quedat pendents d'assolir, així com les competències transversals -l'actitud, participació, assistència i comportament...- de l'alumnat afectat.

Així, el professorat indicarà els continguts a recuperar en la prova escrita, activitats, casos pràctics i/o treballs adients a dur a terme, segons el seu criteri professional.

a. La prova de recuperació es superarà amb una qualificació mínima d'un cinc.

b. Els treballs i activitats de recuperació se superaran amb una qualificació mínima d'un cinc.

La nota de recuperació ordinària (uno o dos trimestres sencers pendents), farà mitjana només amb la nota de l'avaluació o avaluacions no afectades pels continguts de la recuperació. Si l'alumne recupera alguna prova específica, la nota de recuperació (si està superada) substituirà la de la prova inicialment suspesa i farà la mitjana adient.

Recuperació extraordinària:

Pel que fa a la recuperació corresponent a la convocatòria extraordinària, podrà ser parcial o global (a criteri del professorat). En aquest cas, s'estarà al cas concret de cada alumne/a que es pugui veure en aquesta situació, i es tindrà en compte els continguts del mòdul que han quedat pendents d'assolir, així com les competències transversals -l'actitud, participació, assistència i comportament...- de l'alumnat afectat. Així, el professorat indicarà els continguts a recuperar en la prova escrita, activitats, casos pràctics i/o treballs adients a dur a terme, segons el seu criteri professional.

a. La prova de recuperació extraordinària es superarà amb una qualificació mínima d'un cinc.

b. Els treballs i activitats de recuperació es superaran amb una qualificació mínima d'un cinc.

La nota de recuperació extraordinària (uno o dos trimestres sencers pendents), farà mitjana només amb la nota de l'avaluació o avaluacions no afectades pels continguts de la recuperació. Si l'alumne recupera alguna prova específica, la nota de recuperació (si està superada) substituirà la de la prova inicialment suspesa i farà la mitjana adient.

Arrodoniment de nota: A partir de tres dècimes de punt, el professorat valorarà arrodonir la nota al número sencer superior, tot valorant la trajectòria trimestral i de curs de l'alumnat.

El departament elaborarà i lliurarà per escrit a Prefectura d'Estudis els criteris de qualificació i recuperació del mòdul, abans de l'inici del curs. El professorat explicarà i posarà a disposició de l'alumnat el sistema d'avaluació i qualificació, a l'inici del curs.

13.7. MÒDUL 7: RELACIONS EN L'EQUIP DE TREBALL.

Professora: Mª Antònia Canals

1. Introducció:

Les relacions a l'entorn de treball formen part del perfil competencial tècnic exigida a un professional i, per tant, és un element bàsic de formació per al treball, donat que aquesta matèria està dins del nucli educatiu centrant-se en el desenvolupament de les habilitats socials imprescindibles per a l'adaptació a l'entorn laboral.

Encara que les capacitats tècniques relacionades amb l'entorn laboral s'han d'adquirir dins dels diversos mòduls professionals, és en aquest mòdul on es dona principal atenció i desenvolupament a aquelles habilitats relacionades amb el perfil professional i que tenen especial rellevància a l'hora d'ocupar càrrecs o col·laborar dins un equip de treball. Aquestes habilitats es refereixen a assumir responsabilitats, prendre decisions, compartir informació,... i, en definitiva, treballar eficaçment dins de l'entorn que és l'empresa, vist no solament com un conjunt de persones col·laborant conjuntament en la consecució d'uns objectius, sinó com una entitat global de desenvolupament integral.

Aquestes capacitats representen aspectes de la cultura professional altament significatius per a la figura professional, ja que l'activitat a l'entorn productiu està mediatitzada tant per la qualificació tecnològica i els medis per desenvolupar-la, com pel grau de motivació dels equips humans, l'absència de conflictivitat en les relacions entre els membres i l'harmonització dels objectius dels diversos elements. Per això, estar amb persones que han adquirit i desenvolupat aquestes capacitats farà que els futurs entorns de treball siguin més satisfactoris, tant per a la pròpia empresa com per al treballador, i contribuirà a crear un clima de treball adequat a través del qual poder aconseguir els objectius productius i personals desitjats.

Els coneixements adquirits en aquest mòdul, es podran posar en pràctica en la realització de la fase de la FCT, així com en qualsevol relació posterior que tingués l'alumnat amb l'empresa. Per aquesta raó, la didàctica d'aquest mòdul s'ha d'orientar de manera teòrico-vivencial, plantejant-se el major nombre possible de simulacions i experimentant diverses situacions de l'àmbit laboral.

De qualsevol manera, es perseguirà la participació i compromís de l'alumnat, i es potenciarà la capacitat de mantenir relacions fluïdes i de respectar el treball de la resta, plantejant situacions simulades de condicions i fets de l'entorn productiu amb la intenció d'adquirir una idea fonamentada sobre la realitat laboral.

Així mateix i de manera transversal, es facilitarà l'adaptació de l'alumnat a les noves situacions laborals originades pels canvis tecnològics i organitzatius, fomentant la responsabilitat i autonomia del estudiants dins el seu àmbit competencial mitjançant treball cooperatiu en equip i utilitzant recursos d'aprenentatge permanent que incloquen les Tecnologies de la Informació i Comunicació.

2- El projecte curricular com a referent

2.1- Relació entre Objectius Didàctics i Blocs temàtics

OBJECTIUS DE MÒDUL	BLOCS TEMÀTICS			
	I	II	III	IV
1.-Analitzar processos de comunicació que es generen en el desenvolupament de les activitats laborals associades a la figura professional.	x	x	x	x
2.-Establir procediments para tal d'evitar i, en el seu cas i al seu nivell, resoldre conflictes significatius que s'originen en el desenvolupament i entorn de les activitats laborals.	x		x	x
3.-Establir procediments de treball en equip, integrant i coordinant, al seu nivell i en l'àmbit de les seves competències, les necessitats del grup de treball amb els objectius proposats a l'àmbit laboral.	x		x	
4.-Participar en reunions, conduint-les, moderant-les i/o en tot cas col·laborant activament en el seu desenvolupament i consecució d'objectius.	x		x	x
5.-Analitzar elements, processos i/o tècniques de motivació a l'entorn laboral per tal de facilitar millores a l'ambient de treball i el compromís de les persones amb els objectius de l'empresa.	x	x		

2.2 Relació entre Objectius Didàctics i Blocs temàtics

BLOCS TEMÀTICS	UNITATS DIDÀCTIQUES						
	1	2	3	4	5	6	7
I.- La comunicació en les organitzacions.	X	X					
II.- Direcció i liderat en les organitzacions. La motivació.			X	X			
III.- Treball en equip i reunions de treball.					X		
IV.- La negociació a les organitzacions. Conflictes i presa de decisions.						X	X

3. Seqüenciació d'unitats didàctiques

2 hores /setmana durant tres trimestres= 65 hores

AVALUACIONS	UNITATS DIDÀCTIQUES						
	1	2	3	4	5	6	7
Primera avaluació	X	X					
Segona avaluació			X	X	X		
Tercera avaluació					X	X	X

El professorat adaptarà les unitats didàctiques a la realitat de l'alumnat (perfil de grup, nombre d'alumnes, nivell,...) i podrà variar aquesta seqüenciació, segons el seu criteri professional, tot justificant les modificacions introduïdes en la Memòria final del curs.

4- Unitats didàctiques

Els temes transversals a tractar en les diferents unitats didàctiques són els següents: educació per a la igualtat d'oportunitats d'ambdós sexes, educació moral i cívica, educació per a la salut, educació ambiental, educació per a la pau, educació per a la democràcia i educació per a la solidaritat.

Els temes transversals es corresponen amb els Objectius de Desenvolupament

Sustentable (ODS 2030). Aquest mòdul implica un compromís per treballar els ODS enles diferents unitats formatives. Concretament:

ODS 1: Fi de la pobresa

ODS 3: Salut i benestar

ODS 4: Educació de qualitat

ODS 5: Igualtat de gènere

ODS 8: Treball decent i creixement econòmic

ODS 12: Producció i consum responsables

ODS 13: Acció pel clima

ODS 16: Pau, justícia i institucions sòlides

ODS 17: Aliances per aconseguir els objectius

La forma d'avaluar la transversalitat és de forma continuada mitjançant l'observació a classe, comentaris, opinions i produccions de l'alumnat. Aquesta avaluació es recull en les competències transversals i s'avalua amb la rúbrica adient.

Pel que fa a la relació amb la resta de mòduls, el professorat del departament es coordinarà en aquells mòduls en què es superposi alguna unitat didàctica total o parcialment, per tal d'evitar la duplicitat d'explicacions i recursos, així com per fer un seguiment adequat de les programacions d'aula. Aquesta coordinació es durà a terme en les reunions de departament.

La programació inclou una programació d'aula estàndard però cada professor/a elabora la seva programació d'aula específica al llarg del curs amb plena llibertat per modificar, substituir, afegir, adaptar o eliminar les activitats que consideri adients, així com per reordenar l'estructura del mòdul en funció de la metodologia aplicada. La programació permet que els continguts, els resultats d'aprenentatge i els criteris d'avaluació es puguin treballar i ser avaluats tant de forma presencial com en línia.

L'alumnat fa activitats individuals i treball cooperatiu en equip, i totes dues modalitats es poden dur a terme de manera presencial o en línia, mitjançant les plataformes digitals amb què treballem. No obstant això, cada professional indicarà en la seva programació d'aula les especificacions que consideri convenient respecte a l'obligatòria presencialitat en determinades activitats.

El seguiment de les programacions d'aula del professorat del departament es durà a terme periòdicament en les reunions de departament. El professorat penjarà les programacions d'aula cada trimestre a la intranet per afavorir el seu seguiment.

Els blocs temàtics relacionats en el punt 2 amb l'enumeració de les unitats didàctiques i la corresponent càrrega lectiva són:

- Bloc Temàtic I: La comunicació en les organitzacions:

Unitat Didàctica 1: L'organització i la configuració del treball (10 hores)

Unitat Didàctica 2 :La comunicació en la empresa (12 hores)

- Bloc Temàtic II: Direcció i liderat en les organitzacions. La motivació:

Unitat Didàctica 3: La motivació laboral (8 hores)

Unitat Didàctica 4: Direcció i liderat (8 hores)

- Bloc Temàtic III: Treball en equip i reunions de treball:

Unitat Didàctica 5: Grups de treball. Reunions de treball (9 hores)

- Bloc Temàtic IV: La negociació a les organitzacions. Conflictes i presa de decisions:

Unitat Didàctica 6: Fonament i contingut de la negociació. La negociació col·lectiva (10 hores)

Unitat Didàctica 7: El procés de la presa de decisions. Conflictes en la empresa i mitjans de solució (8 hores)

5. METODOLOGIA DIDÀCTICA

Donada la situació actual de tecnificació de tots els àmbits de la vida i la realitat disruptiva en què ens hi trobem, les TIC adquireixen un paper protagonista en majúscules a l'hora d'impartir aquest mòdul. Així, es faran servir plataformes, eines i aplicacions digitals diverses que requereixen una actitud proactiva per part dels estudiants per tal d'assolir els resultats

d'aprenentatge previstos en la programació. I això amb independència dels escenaris en què ens hi poguem trobar.

Aquestes eines digitals es converteixen en recursos fonamentals per a l'alumnat per poder continuar el curs amb èxit i superar la matèria. En aquest sentit, es compta per avançat, amb la plena consciència de l'alumnat respecte a la necessitat d'adaptar-se al nivell d'exigència digital i desenvolupar aquesta competència al nivell requerit.

La metodologia didàctica promourà les capacitats clau de l'alumnat i la integració dels continguts. Entre aquestes capacitats destaquen l'autonomia, la iniciativa, la capacitat de resolució de problemes, el treball en equip i la responsabilitat en el treball.

Els continguts estaran integrats de tal manera que permetin englobar els aspectes tecnològics, els aspectes pràctics i els aspectes instrumentals per arribar-ne a la comprensió conjunta des de la visió de les interrelacions que s'hi estableixin.

La proposta metodològica que es fa es fonamenta en els següents principis:

- a) El principi de participació: La metodologia serà dinàmica i flexible, ja que es partirà de la realitat del grup i s'adaptarà a les característiques dels participants i del propi procés formatiu.
- b) El principi constructivista de l'aprenentatge: L'ensenyament mirarà de ser pràctic i funcional perquè els/les alumnes puguin construir coneixements nous o modificar els que ja tenen, a partir dels seus coneixements previs. D'aquesta manera ens assegurarem que l'aprenentatge sigui significatiu.
- c) Els continguts es seqüenciaran de manera que l'ordre sigui afavoridor de la comprensió per part de l'alumnat.

Considerem que el paper del professorat no ha de ser únicament subministrador d'informació sinó que, a més, ha d'exercir com a coordinador que proporciona pautes d'actuació. Un dels seus objectius ha de ser facilitar l'autonomia progressiva de l'alumnat en el procés d'aprenentatge, per tant, la tasca no deu estar limitada a donar-li unes directrius prefixades, sinó a estimular-ne les capacitats perquè arribi a descobriments propis.

L'aula no s'ha de plantejar com l'únic espai educatiu i la seva distribució, sempre que sigui possible, no ha d'ésser estàtica. La distribució flexible d'aula facilita la interactivitat i el dinamisme, permet la participació de tothom i ajuda a rompre l'esquema tradicional de la relació alumnat-professor.

Així, la metodologia didàctica integrarà els aspectes científics, tecnològics i organitzatius, que en cada cas pertoquin, per tal que l'alumnat adquireixi una visió global dels processos productius propis de l'activitat professional adient. Per tant, l'aprenentatge ha de basar-se en el saber fer, i el seu contingut organitzador ha de definir-se al voltant dels processos reals de treball. També anem a introduir a petita escala i adaptada a la realitat del centre, la metodologia ETHAZI (aprenentatge per reptes), així com continuarem amb la metodologia Flipped Classroom dins d'un entorn que combina el treball individual i col·laboratiu a l'aula.

En aquest sentit, el procés d'ensenyament-aprenentatge s'ha programat basant-se en la realització d'una sèrie d'activitats d'aprenentatge (individuals, de petit grup i/o grup - classe) que pretén propiciar la

iniciativa de l'alumnat i el procés d'autoaprenentatge desenvolupant capacitats de comprensió i anàlisi, de relació, recerca i tractament de la informació, intentant connectar l'aula amb el món real, les empreses i organismes administratius que conformen l'entorn professional i de treball, i complementant aquestes activitats amb explicacions del professor/a, intervencions d'experts en determinades matèries, i amb exposicions i debats dels alumnes.

L'alumnat haurà d'aconseguir habilitats per tal de solucionar determinades situacions laborals establertes amb antelació. Així mateix la seva preparació ha d'anar encaminada a adquirir habilitats de participació en reunions o grups de treball.

Es procurarà que els recursos didàctics que es faran servir siguin propers a l'alumnat, capaç de despertar-ne l'interès i motivar-lo per realitzar tasques d'investigació i/o recerca. Així, s'incorporaran metodologies innovadores a partir de les accions formatives realitzades, relatives a coaching emocional i competències creatives aplicades a la Formació Professional.

També es promouran activitats de debat a classe, per tal d'estimular les habilitats comunicatives i d'intercanvi d'opinions diverses, així com la documentació sobre temes dels continguts del mòdul i l'elaboració de treballs escrits, individuals o de grup, que podran ser exposats oralment, fent servir les TIC adients.

6.- ORGANITZACIÓ I RECURSOS DIDÀCTICS

Es procurarà que els recursos didàctics que es faran servir siguin propers a l'alumnat, capaç de despertar-ne l'interès i motivar-lo per realitzar tasques d'investigació i/o recerca.

Generals:

- Pissarra digital, ordinadors / aplicacions informàtiques.
- Televisió, reproductor de DVD / vídeo i material audiovisual disponible al centre educatiu i apropiat per als diversos blocs temàtics.
- Fotocòpies de material divers: activitats pràctiques, notes teòriques elaborades a partir de llibres de text, apartats puntuals de manuals, legislació, conveni col·lectiu, entre d'altres.
- Documents reals (fotocòpies d'articles de premsa i articles especialitzats concretats en les unitats didàctiques, així com documentació complementària)

Específics:

- Recursos per al professorat (bibliografia d'aula):
- Llibres de suport per al professorat (entre d'altres):
- Relacions a l'entorn de treball de la editorial Edebé.
- Bibliografia especialitzada i altres recursos que el departament adquirirà gradualment; blogs i pàgines web especialitzades.

Recursos per a l'alumnat:

Ens referim a aquells recursos que l'alumne utilitzarà en el procés d'ensenyament – aprenentatge. Així, l'alumnat disposarà d'un llibre de text recomanat (a criteri del professorat), com a element de suport, que serà 'Relacions amb l'equip de treball' (grau mitjà i superior) de l'Editorial Edebé. També farem servir

fotocòpies i notes teòriques elaborades pel professorat, material complementari i fonts de recerca d'informació diverses per treballar els continguts adients. Igualment es treballaran textos com articles de premsa o de publicacions especialitzades que puguin servir per connectar la matèria objecte d'estudi amb la realitat i que, al mateix temps, faciliti la participació de l'alumnat.

En el nostre mòdul és imprescindible la utilització de les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació (TIC) que permetin localitzar documents o informació necessària per a l'aprenentatge de la matèria, així com l'ús de recursos audiovisuals. També fem servir les plataformes Google Classroom i les aplicacions Drive, Padlet, Genially i Kahoot -entre d'altres-, com a eines de gestió habitual del mòdul.

7.- AVALUACIÓ. SISTEMA DE QUALIFICACIÓ I RECUPERACIÓ

L'avaluació, procés paral·lel a l'ensenyament-aprenentatge, té la funció bàsica d'informar sobre el grau d'acompliment dels objectius proposats, tant al final del procés com durant el seu desenvolupament. A més, ha de satisfer els objectius següents:

- Informar sobre les característiques, els interessos i el nivell de coneixement de l'alumnat.
- Facilitar la selecció de l'estratègia didàctica – conjunt de mètodes, tècniques i mitjans – més adients als trets peculiars de l'alumnat.
- Conèixer les dificultats de l'alumnat durant el procés d'aprenentatge i, si escau, dur a terme les regulacions que calguin per aconseguir els objectius programats.
- Facilitar l'orientació acadèmica, selecció, agrupació i promoció de l'alumnat.

El procés d'avaluació consta de tres fases:

Avaluació inicial: permet concretar els coneixements previs que té l'alumne/a sobre la matèria abans de començar una nova situació d'aprenentatge. Aquesta avaluació es pot fer a partir de la consulta de la trajectòria acadèmica i de la interpretació de les respostes i els comportaments de l'alumnat en qüestions relacionades amb la nova situació.

Avaluació formativa: permet detectar els progressos o dificultats que afecten al procés d'ensenyament-aprenentatge. Es farà a partir de l'observació sistemàtica de l'evolució de cada alumne/a.

Avaluació sumativa: permet saber si s'han aconseguit els objectius fixats. Es farà al final del procés, a partir de la interpretació objectiva de les respostes i els comportaments de l'alumnat pel que fa a qüestions que exigeixen la utilització dels continguts apresos.

També, si el context ho permet, es poden aplicar tècniques de coavaluació perquè prengui consciència del seu grau d'aprenentatge, dels seus èxits i dificultats, i de la seva implicació al llarg del procés.

L'avaluació és un component bàsic en el procés d'ensenyament-aprenentatge. L'avaluació ha de ser coherent amb les característiques del cicle formatiu, amb els objectius plantejats i amb la metodologia utilitzada.

L'avaluació ha de ser formativa i ha de servir per a fomentar la reflexió i per a orientar i analitzar el procés educatiu; per tant, l'avaluació ha de ser:

Contínua, per observar el procés d'aprenentatge i es valoraran fonamentalment els continguts procedimentals i actitudinals per damunt dels continguts conceptuals.

Integral, per considerar-ne l'adquisició de nous conceptes i, a més, de nous procediments, actituds, capacitat d'investigació, relació, comunicació i de desenvolupament autònom de cada estudiant, així com l'ús de tècniques de treball i la metodologia utilitzada.

Individualitzada, perquè s'ajusti a les característiques del procés d'aprenentatge de cada alumne/a i no dels alumnes en general.

Orientadora, perquè ha d'oferir informació permanent sobre l'avaluació de l'alumne/a respecte al procés d'ensenyament-aprenentatge.

Els objectius generals del cicle estaran presents en l'avaluació i seran la referència per a analitzar el progrés de l'alumnat.

Sistema d'avaluació:

La programació permet que els continguts, els resultats d'aprenentatge i els criteris d'avaluació es puguin treballar i ser avaluats tant de forma presencial com en línia.

L'alumnat fa activitats individuals i treball cooperatiu en equip, i totes dues modalitats es poden dur a terme de manera presencial o en línia, mitjançant les plataformes digitals amb què treballem.

Els instruments d'avaluació seran diversos. No s'utilitzarà un únic instrument, sinó la combinació de diferents mitjans com, entre d'altres, la realització de proves objectives, activitats i casos pràctics i d'expressió oral, així com l'observació sistemàtica.

Concretament, s'avaluaran competències tècniques i transversals, concretades en els següents paràmetres:

Per avaluar les competències tècniques:

- Seguiment de les produccions realitzades: activitats i casos pràctics, individuals o en grup, plantejats en classe i realitzats per l'alumnat amb regularitat.
- Exposicions orals que completen les activitats i casos pràctics.
- Simulacions senzilles de situacions corresponents als continguts del mòdul.

Per avaluar les competències transversals:

- Es valoraran tres blocs de competències: personals, col·laboratives i **digitals**: iniciativa, autonomia, compliment de normes, actitud i interès envers el mòdul, professorat i companys/es, el comportament adequat a l'aula, aprofitament, assistència i participació, així com una actitud de respecte per l'alumnat, el professorat i les instal·lacions.

a. Per determinar la qualificació de cada unitat didàctica, es tindran en compte els criteris de qualificació establerts en cadascuna amb els percentatges adients.

Cada unitat didàctica se supera amb un cinc.

b. Per determinar la qualificació de cada trimestre, es tindran en compte les produccions individuals i les produccions col·laboratives d'equip. L'alumnat seguirà les pautes establertes per al treball col·laboratiu indicades pel professorat. La nota de les produccions s'individualitzarà en funció de les competències transversals específiques de l'alumnat. Es calcularà la nota mitjana de les unitats didàctiques corresponents, tenint en compte que s'han de superar totes les UD treballades en cada avaluació.

Es puntuarà a partir de la temporalització trimestral establerta prèviament com a objectiu a complir, i sobre els paràmetres que s'indiquen en els check-list adients. Les competències professionals, personals i socials s'avaluen mitjançant aquests checklist.

Així, es qualificarà de la següent manera:

Les competències tècniques i les transversals s'avaluaran de manera integrada en les diferents produccions de l'alumnat amb els checklist adients, segons els següents percentatges:

- i. Proves i/o d'altres produccions de l'alumnat de caràcter individual (que tindran caràcter de filtre): 40%
- ii. Produccions col·laboratives d'equip (Projectes, reptes, simulacions...) mínim 50% i màxim 60%.

El professorat concretarà els percentatges que aplicarà en el sistema d'avaluació i els comunicarà a l'alumnat a l'inici del curs.

Cal tenir entregades totes les activitats/treballs/produccions individuals i d'equip, i dins de termini, per aprovar. Les produccions entregades fora de termini puntuaran 0.

Cal tenir aprovats els paràmetres indicats amb un 5 per tenir la nota d'aquest apartat.

** Cal treure una nota mínima d'un cinc en cada apartat per superar el mòdul.

La qualificació final del mòdul s'obtindrà per mitjana aritmètica de les notes de cadascuna de les avaluacions, i tindrà en compte la trajectòria de l'alumnat i el resultat final de les proves (si fos el cas) i/o produccions individuals de l'alumnat i les competències transversals. La nota mínima per a superar el mòdul és d'un cinc.

Aquest sistema d'avaluació requereix l'assistència regular a totes les sessions del mòdul durant el curs.

L'alumnat que no es presente a una prova escrita / oral per causa justificada segons el reglament intern del centre, tindrà dret a repetir l'examen. Si la causa no estigués justificada, l'alumnat afectat per aquesta situació farà l'examen pendent en període de recuperació, trimestral o ordinària a criteri del professorat.

Aquell alumnat que falti a classe un nombre de sessions equivalent a un 15% o superior, injustificadament (veure causes justificades en ROF del centre) en un trimestre, o justificadament si afecta al seguiment adequat del mòdul, o aquell que mostri una falta d'interès, participació i

d'aprofitament envers el mòdul, haurà de fer una prova escrita global i/o presentar els treballs i activitats en els termes indicats pel

professorat, per poder superar el mòdul (sempre que no causi baixa d'ofici segons la normativa vigent). També haurà de fer aquesta prova escrita aquell alumnat que no dugui a terme les activitats programades o que les dugui a terme de manera inadequada o insuficient, a criteri del professorat, sempre que aquesta inactivitat o insuficiència impedeixi l'assoliment dels objectius especificats a les unitats didàctiques.

La prova escrita indicada, si procedeix, constarà d'una part teòrica i una altra pràctica, per comprovar el nivell d'assoliment dels continguts del mòdul per part de l'alumnat.

Pel que fa a les faltes d'assistència, tres retards es consideraran equivalents a una falta d'assistència. Es considera retard el fet d'arribar com a màxim 5 minuts tard a partir de l'hora d'inici de la sessió de classe. L'alumnat que arribi més de 15 minuts tard sense causa justificada no podrà entrar a classe i tindrà una falta d'assistència.

En cas que es produeixin nombroses faltes d'assistència justificades que puguin afectar a l'assoliment dels objectius del mòdul, l'equip educatiu valorarà en el cas concret les actuacions a dur a terme i les comunicarà fefaentment a l'alumnat afectat. Cas que la UD 8 del mòdul de FOL (el procés de recerca de treball) es treballi en el mòdul de RET, s'avaluarà segons els percentatges establerts en la programació de RET.

Es facilitarà la integració de l'alumnat d'incorporació tardana proporcionant la informació i el material repartit durant el curs, així com habilitant períodes per aclariment de dubtes en funció de la disponibilitat del professorat.

Arrodoniment de nota: A partir de cinc dècimes de punt, el professorat podrà arrodonir la nota al número sencer superior, tot valorant la trajectòria trimestral i de curs de l'alumnat.

Com a requisit essencial en Formació Professional, l'alumnat ha d'assolar les competències transversals pròpies del cicle formatiu que està estudiant. Cas que es detecti algun alumne/a que no assoleix aquests paràmetres malgrat les indicacions donades i les accions intentades pel professorat al llarg del trimestre, l'equip educatiu podrà acordar en junta d'avaluació, de manera consensuada i fonamentada, suspendre de manera col·lectiva que afecte a tots els mòduls, aquell alumnat que mostre una greu mancança de competències transversals segons els paràmetres avaluable.

En aquests casos, l'alumnat afectat per aquesta mesura haurà de seguir les indicacions que done el professorat per recuperar. Si aquesta situació arribés fins a la convocatòria ordinària de final de curs sense haver recuperat els paràmetres transversals, els mòduls afectats quedaran suspesos per a convocatòria extraordinària (cas que es tingui dret a aquesta convocatòria) amb les conseqüències que es poguessin derivar respecte a la no obtenció del títol.

SISTEMA DE RECUPERACIÓ

L'alumnat que no hagi superat les proves escrites/orals, produccions individuals i/o les competències transversals haurà de recuperar en els termes indicats pel professorat en cada cas concret. Els equips o

l'alumne que no hagi assolit els objectius mínims que es demanen amb la realització dels treballs, reptes, simulacions..., o que es trobin en algun cas dels que s'han indicat en l'apartat anterior (faltes d'assistència o aprofitament), haurà de presentar les activitats/reptes/dinàmiques (en equip o individual) en els termes indicats pel professorat, per poder superar el mòdul, ja sigui en un període de referència trimestral, en convocatòria ordinària o extraordinària, segons el cas concret.

Recuperació trimestral:

La prova objectiva, activitat o treball de recuperació trimestral tindrà lloc dins el trimestre avaluable o directament en convocatòria ordinària, a criteri del professorat.

Les recuperacions del tercer trimestre es realitzaran directament en la convocatòria ordinària.

Les produccions (en equip o individual) en recuperació trimestral, se superaran amb una qualificació mínima d'un cinc. Les proves escrites/orals i produccions de l'alumnat se superen amb un cinc.

Recuperació ordinària:

Es farà una recuperació parcial o global (a criteri del professorat) corresponent a la convocatòria ordinària. En aquest sentit, s'estarà al cas concret de cada alumne/a que es pugui veure en aquesta situació, i es tindrà en compte els continguts del mòdul que han quedat pendents d'assolir, així com les competències transversals -l'actitud, participació, assistència i comportament...- de l'alumnat afectat. Així, el professorat indicarà els continguts a recuperar en la prova escrita, activitats, casos pràctics i/o treballs adients a dur a terme, segons el seu criteri professional.

Les produccions (en equip o individual) en recuperació ordinària, se superaran amb una qualificació mínima d'un cinc. Les proves escrites/orals i produccions de l'alumnat se superen amb un cinc.

La nota de recuperació ordinària (un trimestre pendent), farà mitjana només amb la nota de l'avaluació no afectada pels continguts de la recuperació. Si l'alumne recupera alguna prova específica, la nota de recuperació (si està superada) substituirà la de la prova inicialment suspesa i farà la mitjana adient.

Recuperació extraordinària:

Pel que fa a la recuperació corresponent a la convocatòria extraordinària, podrà ser parcial o global (a criteri del professorat). En aquest cas, s'estarà al cas concret de cada alumne/a que es pugui veure en aquesta situació, i es tindrà en compte els continguts del mòdul que han quedat pendents d'assolir, així com les competències transversals -l'actitud, participació, assistència i comportament...- de l'alumnat afectat.

Així, el professorat indicarà els continguts a recuperar en la prova escrita, activitats, casos pràctics i/o treballs adients a dur a terme, segons el seu criteri professional.

Les produccions (en equip o individual) en recuperació extraordinària, se superaran amb una qualificació mínima d'un cinc. Les proves escrites/orals i produccions de l'alumnat se superen amb un cinc.

La nota de recuperació extraordinària (un trimestre pendent), farà mitjana només amb la nota de l'avaluació no afectada pels continguts de la recuperació. Si l'alumne recupera alguna prova específica, la nota de recuperació (si està superada) substituirà la de la prova inicialment suspesa i farà la mitjana adient.

Arrodoniment de nota: A partir de tres dècimes de punt, el professorat podrà arrodonir a nota al nombre sencer superior, tot valorant la trajectòria trimestral i de curs de l'alumnat.

14. FORMACIÓ EN CENTRES DE TREBALL

14.1. FCTs de Cures Auxiliars d'Infermeria

Professora: Olivia López

ÍNDEX

1. Objectius.
2. Durada.
3. Requisits d'accés a les pràctiques formatives.
4. Requisits durant les pràctiques formatives.
5. Períodes i jornades de realització.
6. Tipologia dels centres de treball i característiques del sector productiu/serveis.
7. Rotació en diversos centres de treball.
8. Programa formatiu genèric: resultats d'aprenentatge, criteris d'avaluació i competències professionals, personals i socials que s'han d'assolir.
9. Els procediments i sistemes d'avaluació de l'aprenentatge de l'alumne.
10. Criteris de qualificació (especial menció als aspectes actitudinals i procedimentals).
11. Metodologia per al seguiment i periodicitat.
12. Recuperació de les pràctiques.
13. Adaptacions curriculars individuals (no significatives).
14. Materials i recursos.
15. Altres aspectes:
  - Desplaçaments fora del centre de treball
  - Usuaris de l'aplicació informàtica per a la gestió de les pràctiques formatives.
  - Indumentària, seguretat, higiene, riscos, respecte al medi ambient, etc.
  - Protocol d'actuació davant accidents: Assegurança en cas d'accident en les FCTs.
  - Col·laboració amb els professors de FOL
  - Criteris d'assignació de l'alumne a les empreses
  - Mobilitat de l'alumne mitjançant programes europeus
  - Activitats complementàries
  - Visita de presentació prèvia de l'alumne a l'empresa

1. Objectius.

Aquest mòdul professional contribueix a completar les competències i els objectius generals propis del títol, que s'han assolit en el centre educatiu o contribueix a desenvolupar competències característiques difícils d'aconseguir en el centre.

Els objectius específics són:

- Facilitar als alumnes la possibilitat de practicar i trobar-se en un entorn laboral real i conèixer el món laboral i de l'empresa.
- Completar la seva Formació Professional, per tal de capacitar-li per la seva inserció laboral
- Facilitar la possibilitat que les empreses coneguin les aptituds i actituds d'un possible futur treballador.
- Facilitar la inserció i la qualificació professional dins del món del treball dels alumnes del cicle.
- Facilitar el desenvolupament d'estratègies que portin cap a un apropament entre la formació acadèmica i la laboral

2. Durada.

Els alumnes faran 440h de FCT en horari de matí o tarda.

Es computen com a hores efectives de les pràctiques formatives aquelles que l'alumne assisteix a les activitats de tutoria de seguiment i d'avaluació del programa formatiu que es realitzen en el centre educatiu amb periodicitat quinzenal.

La superació de les pràctiques formatives requereix la realització efectiva de la pràctica formativa de totes les hores establertes, exceptuant-ne els casos d'exempció parcial o total.

Possibilitats d'exempció:

Preferiblement, a l'inici de curs, s'ha d'omplir el full corresponent ANNEX 1, malgrat que es pot tramitar a qualsevol moment del CF, adjuntant:

- L'informe de vida laboral de la Seguretat Social.
- Certificat de l'empresa on indiqui les activitats desenvolupades així com el nombre d'hores dedicades a cada activitat.

Tota aquesta documentació s'ha de lliurar al tutor, perquè elabori l'informe corresponent.

Ajornament:

Abans de començar les FCTs, l'alumne podria demanar l'ajornament a un altre període del mateix curs, si d'acord amb la normativa vigent, es donés alguna circumstància que li impedeix realitzar les pràctiques formatives en el període assignat:

- Malaltia prolongada de caràcter físic
- Incompatibilitat amb l'horari de feina
- Obligacions de tipus familiar o personal
- Qualsevol altra circumstància de suficient importància

S'ha d'omplir el full corresponent a l'annex 2, adjuntant la documentació justificativa.

Suspensió per causes no imputables a l'alumne:

Una vegada començades les pràctiques formatives l'alumne podria demanar la suspensió per causes que motiven l'absència prolongada a les activitats programades, que impossibilita la realització completa de les pràctiques en els terminis establerts:

- Malaltia prolongada de caràcter físic.
- Incompatibilitat amb l'horari de feina.

- Obligacions de tipus familiar o personal.
- Qualsevol altra circumstància de suficient importància.

S'ha d'omplir una sol·licitud adjuntant la documentació justificativa.

Si fins al moment de la suspensió, l'alumne ha realitzat un mínim de 100 hores i aquestes han estat valorades positivament a criteri del tutor encarregat del seguiment, les hores realitzades es tindran en compte de cara a una realització complementària posterior.

L'acord de suspensió implica que la convocatòria no s'ha de comptar a efectes del nombre màxim de convocatòries en què pot ser avaluat.

L'alumne serà informat/ada que les hores realitzades únicament es guarden si es completen les pendents dins del curs acadèmic següent al de la suspensió i matriculada en el mateix centre educatiu. L'acord de suspensió i l'informe s'incorpora als documents del procés d'avaluació, mitjançant l'oportuna diligència.

En altres supòsits, com ara, renúncies, avançaments i suspensions per causes imputables als alumnes, es procedirà segons s'especifica al Capítol V Secció 1a de l'article 38 al 57 de l'Ordre de 15 de juny de 2010 (BOIB núm. 95 de 24 juny).

3. Requisits d'accés a les pràctiques formatives.

Iniciaran les FCT els alumnes que tinguin aprovats tots els mòduls del Cicle Cures auxiliars d'infermeria.

Abans de començar les FCT s'ha d'emplenar la fitxa amb tota d'informació necessària per al tutor:

- Nom complet i llinatges.
- Domicili, adreça electrònica.
- Telèfon propi i d'altra persona de contacte.
- Nombre de DNI.
- Nombre i tipus de cobertura sanitària o cartilla de la Seguretat Social per tal de confeccionar els diferents Annexos 4 a l'acord.
- Signatura per part del director del centre educatiu i gerent de l'empresa del corresponent annex 4.
- Signatura per part dels alumnes, el tutor del centre educatiu i el tutor del centre de treball de l'ANNEX 5b (programa formatiu específic).

4. Requisits durant les pràctiques formatives.

Emplenar i presentar al tutor del centre educatiu, en les dates acordades el document "comunicat de l'alumne", fent-hi constar de forma clara les activitats realitzades. El tutor farà les observacions que corresponguin en el document.

Complimentar els altres documents que es considerin oportuns per l'avaluació de les pràctiques.

Qualsevol canvi a l'acord (horaris, períodes, etc.) s'haurà de comunicar al centre per tal de donar-lo de baixa i generar-ne un altre de nou.

Qualsevol incidència (absència per malaltia, retards, etc.), s'haurà de comunicar al tutor d'empresa i al tutor de pràctiques.

5. Períodes i jornades de realització.

En període ordinari:

El període de pràctiques comença a l'inici del curs acadèmic següent. Al mes de setembre.

Atenint-nos a la disponibilitat de places, en aquest període tenen preferència:

- 1r. Els alumnes del grup.
- 2n. Els alumnes amb suspensió en períodes anteriors (al ser de nova implantació, aquest fet no es donarà durant el curs 2024-25).
- 3r. Els alumnes de l'IES Sant Agustí, que han suspès les FCT a altres convocatòries (al ser de nova implantació, aquest fet no es donarà durant el curs 2024-25).
- 4t. Altres alumnes del centre amb les FCTs pendents (ajornaments, alumnes que han deixat un curs en blanc entre els mòduls teòrics i les FCTs, i altres).
- 5é. Els alumnes derivats d'altres centres.

Si no hi ha disponibilitat de places, els alumnes faran les pràctiques al següent període.

Jornada Intensiva: 7 o 8 h/dia sense ultrapassar les 35 o 40 h/setmanals. Com a màxim l'alumne pot realitzar 8 hores diàries de dilluns a divendres, durant el període lectiu del calendari escolar anual.

En circumstàncies especials amb les mesures de flexibilització 17 de setembre de 2024, si fos necessari i en benefici dels alumnes, si demanen fer pràctiques en cap de setmana, dies no lectius o realitzar una jornada de més de 8 hores i /o treball nocturn (en cas de ser major d'edat), informant a l'equip directiu i a Conselleria podria permetre.

Extraordinàriament: Es podran autoritzar altres distribucions i altres períodes. Seguint les instruccions de la resolució 17 de setembre de 2024.

Aquest curs amb les mesures de flexibilització tenim la següent resolució:

Resolució del director general de Formació Professional i Formació Permanent del Professorat de 17 de setembre de 2024 per la qual es dicten les instruccions sobre la realització del mòdul de Formació en Centres de Treball per als centres de la comunitat autònoma de les Illes Balears que durant el curs 2023-2024 imparteixen cicles formatius de formació professional de grau bàsic, de grau mitjà o de grau superior i cursos d'especialització de formació professional del sistema educatiu.

6. Tipologia dels centres de treball i característiques del sector productiu/serveis.

1. **Hospital Can Misses:** centre públic gestionat pel Servei de Salut de les Illes Balears i ubicat a la ciutat d'Eivissa, al barri de Can Misses. És l'hospital de referència de l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera i dona servei a 134.727 targetes sanitàries (dades de maig 2008). La seva funció assistencial correspon a la d'un hospital comarcal, amb certs serveis reforçats, donada la seva insularitat. L'Hospital Can Misses compta amb:
  - 177 llits d'hospitalització
  - 5 quiròfans d'intervencions programades i 1 quiròfan d'urgències
  - 6 llocs a l'hospital de dia oncohematològic
  - 15 llocs a l'hospital de dia psiquiàtric
  - 1 lloc a l'hospital de dia de SIDA
  - 1 lloc a l'hospital de dia quirúrgic
  - 26 llocs d'hemodiàlisi
  - Medicina de Família, Psiquiatria i infermeres comares. Així mateix, la Unitat Docent col·labora en la formació continuada i de pregrau tant de medicina com d'infermeria i té una vocació de desenvolupar investigació clínica i promoure l'ús de l'evidència científica en la presa de decisions per a millorar la salut de la població.

El centre hospitalari acull, des de la seva Unitat Docent, a metges residents en les especialitats de l'Hospital Can Misses compta amb un edifici principal i un annex on es troba les consultes de nefrologia i es realitza l'hemodiàlisi.

- 2. Hospital Residència Assistida Cas Serres.** És un centre depenent del Consell d'Eivissa. Es va inaugurar l'any 1993 i té atorgat el premi d'accessibilitat a centres públics. Les funcions les realitza en coordinació i coparticipació de les administracions i les institucions públiques.

La missió del centre és oferir serveis socio-sanitaris personalitzats donant la millor qualitat de vida a les persones usuàries, proporcionant-les el màxim nivell d'autonomia i autoestima, respectant d'identitat de la persona. L'hospital és un edifici de 4 plantes situat en el barri de Cas Serres: C/ Cosme Vidal Llaser, 27. 07800 Eivissa. Illes Balears. Telèfon: 971392960. Fax: 971392999. E-mail: mjmari@cief.es.

El centre disposa d'un gran jardí exterior i aparcament que es tanquen de 22 h -7 h. Les visites estan permeses al llarg de tot el dia d'11 h a 20 h com horari orientatiu, que es pot ampliar en situacions especials.

- 3. Policlínica Nuestra Señora del Rosario.**
- 4. Sa Residència. Colise.**
- 5. Clínicas dentals de l'illa d'Eivissa, com:** Clínica dental Esther Bustamante, Clínica dental Marta Paura Eivissa, Clínica dental Smiling en Sant Antoni, Clínica dental Fernández, Clínica dental Jesús Peter, etc.

7. Rotació en diversos centres de treball.

Els centres de treball seran Can Misses, Residència assistida de Cas Serres, Policlínica Nuestra Señora del Rosario, Sa Residencia, Clínica dentals i tots aquells amb els que s'arribi un acord de participació. Els alumnes podran rotar dins del mateix centre per diferents Serveis Especials i Unitats d'Hospitalització, tenint en compte el temps mínim necessari per a l'adaptació dels alumnes als diferents llocs de feina. Per tant, la rotació màxima de serveis serà de 3 llocs i el mínim d'hores per lloc ha de ser de 150 hores. Però si han de canviar de centre només podran anar a 2 centres (sempre es tindrà en compte que puguin assolir totes les competències del cicle).

8. Programa formatiu genèric: resultats d'aprenentatge, criteris d'avaluació i competències professionals, personals i socials que s'han d'assolir.

S'adjunta al final cada any i s'ha de revisar la programació per tal d'adequar-la als canvis que es puguin produir en els sectors econòmics corresponents i per tal de considerar els aspectes que s'indiquin en la memòria final de pràctiques formatives.

9. Els procediments i sistemes d'avaluació de l'aprenentatge de l'alumne.

Els alumnes han de complimentar el document "comunicat de l'alumne" (que el tutor els hi lliurarà periòdicament a les reunions de seguiment) de La Conselleria aproximadament cada 15 dies. En aquest, els alumnes reflectiran les activitats realitzades i les hores dedicades a cadascuna d'elles.

Així mateix, el tutor d'empresa emplenarà el document "comunicat del centre de treball" de la Conselleria aproximadament cada 15 dies i la valoració final de l'alumne quan correspongui. Aquí el tutor d'empresa valorarà les activitats realitzades, els procediments i l'actitud de l'alumne.

Aquests documents s'han de presentar al tutor del centre docent (tutor de pràctiques formatives), per fer el seguiment. Els tutors signaran al lloc corresponent.

A més els alumnes presentaran en les condicions i terminis acordats amb el tutor del centre educatiu tots els treballs que els hi demani.

10. Criteris de qualificació (especial menció als aspectes actitudinals i procedimentals).

Criteris actitudinals.

- Demostra capacitat de resolució de problemes (resol els problemes donant resposta amb els recursos disponibles, etc.)
- Demostra capacitat d'organització del treball (gestiona bé el temps, prioritza adequadament, etc.).
- Demostra capacitat de responsabilitat en el treball (compleix amb les tasques que se li assignen, informa de les incidències, reconeix els errors, etc.).
- Demostra capacitat de treball en equip (és respectuós, sap escoltar, dialogar, etc).
- Demostra capacitat d'autonomia (comença a realitzar tasques de forma independent, no necessita supervisió constant, etc.).
- Demostra capacitat d'iniciativa (fa propostes de millora, pren decisions per millorar els processos, etc.).
- Demostra capacitat de relació interpersonal (té habilitat per comunicar-se amb els altres amb un tracte adient, amb atenció i empatia).

Criteris procedimentals.

- Executa la preparació dels materials i processament de la informació de la consulta/unitat en les àrees de la seva competència.
- Aplica els procediments de cures auxiliars d'infermeria al pacient/client.
- Verifica i aplica les condicions sanitàries de l'entorn del pacient/client i del material/instrumental sanitari utilitzat en les diferents unitats/serveis.
- Segueix els procediments de col·laboració en la prestació de cures psíquiques al pacient/client, realitzant, al seu nivell, l'aplicació de tècniques de recolzament psicològic i d'educació sanitària.

Aquests criteris seran avaluats al final del període de pràctiques com a APTE/NO APTE en funció de si s'han assolit o no els objectius de les pràctiques.

11. Metodologia per al seguiment i periodicitat. Planificació i seguiment de les pràctiques formatives:

A L'INICI DE CURS:

Breu presentació del mòdul de FCT als alumnes.

AL DESEMBRE-GENER. DESPRÉS DE LA 1a AVALUACIÓ:

Compartir amb l'alumnat:

- Objectius.

- Condicions per accedir Centres de treball.
- Criteris per a l'adjudicació d'empreses i Unitats d'Infermeria.
- Convocatòries.
- Períodes. Durada. Calendari. Horari.
- Tipus d'exempcions/suspensions/renúncies/ajornaments/avançaments.
- Períodes de sol·licitud i aportació de la documentació.

Desiderata: enregistrar, per ordre de qualificació, les preferències dels alumnes envers les empreses i Unitats d'Infermeria.

Dins del període corresponent, els alumnes que hagin aprovat els mòduls teòrics amb una sola convocatòria/matriculació tindran preferència respecte als que aprovin fent servir dues o més convocatòries/matriculacions. Entre els alumnes aprovats amb el mateix nombre de convocatòries/matriculacions, tindran preferència els que hagin obtingut una mitjana de notes més alta. La mitjana es farà amb les notes finals obtingudes a tots el mòduls teòrics del 1er curs.

APROXIMADAMENT 2 MESOS ABANS DE L'INICI DE LES FCTs:

- Presentació del mòdul FCT als alumnes. Repetir informació donada a l'inici de curs.
- Elaborar un llistat amb les dates dels alumnes: Nom i llinatges, DNI, Domicili, Adreça electrònica, Telèfons personals i de contacte de referència, Centre sanitari de referència, N° assegurança sanitària (SS o assegurança privada).
- Informar als alumnes de les activitats, procediments i actituds a les pràctiques. Obrir debats.
- Enviar als alumnes, per correu electrònic, la informació general. "La meua primera estada a la empresa" <http://www.caib.es/sacmicrofront/archivopub.do?ctrl=MCRST14ZI42551>
- Aconsellar sobre l'empresa i la Unitat d'Infermeria on realitzar les FCT's.
- Informar als alumnes sobre: Indumentària (uniforme i sabates), Regles d'higiene (ungles, cabell, joies, neteja diària d'uniforme), Compliment d'assistència i puntualitat (avisos i justificants mèdics), Període de recuperació cobertura de l'assegurança i protocols d'actuació en cas d'accident durant el període de pràctiques.
- Elaboració de programes formatius específics (ANNEX 5b), un per cada alumne. Lliurar còpia a cada alumne per donar a conèixer el programa.

APROXIMADAMENT 45 DIES ABANS DEL FINAL DE CURS:

- Recollir, si es dóna el cas, la documentació per a les sol·licituds d'exempcions/renúncies/ajornaments.
- Estudiar la documentació presentada i elaborar els informes adients (signar-los per part del tutor, cap de departament i direcció).
- Contactar amb els tutors d'empresa.
  - Donar a conèixer, si cal, els programes formatius específics ANNEXOS 5b i consensuar el seu contingut.
  - Donar a conèixer, si cal, el document "comunicat del centre de treball" i "valoració final de l'alumne".
  - Enviar arxius dels documents per correu electrònic. Resoldre dubtes d'emplenament de dades.
  - Confirmar l'acceptació dels alumnes i períodes d'FCT's. Donar, si cal, la informació sobre l'alumne/a que pugui afectar al desenvolupament de les pràctiques.
  - Acordar amb els tutor d'empresa el calendari de reunions quinzenals. Enviar per correu electrònic als tutors d'empresa: El tríptic FCT empresa als tutors d'empresa. <http://www.caib.es/sacmicrofront/archivopub.do?ctrl=MCRST14ZI42552&id=42552>. Les

dades dels alumnes amb la informació dels períodes i, al cas de Can Misses) també de les unitats d'infermeria pre assignades.

- Còpia del calendari de pràctiques, incloent-hi data d'inici i final, dies lliures, vacances i període de recuperació.
- Informar als alumnes de:
  - L'assegurança i protocol en cas d'accident durant les pràctiques.
  - L'emplenament del "comunicat de l'alumne". Enviar document per correu electrònic o per Classroom.
  - L'elaboració de l'agenda diària d'aprenentatge, recomanacions d'emplenament i condicions de lliurament.
  - Enviar per correu electrònic als alumnes còpia individual del calendari de pràctiques específic de cada alumne, incloent-hi data d'inici i final, tutories al centre educatiu, data de rotació d'Unitat d'Infermeria o empresa, dies lliures, vacances i període de recuperació.
- Si es dona el cas, reflectir al FORCET les exempcions parcials o totals que hi hagi.
- Elaborar els ANNEXOS 4, un per cada grup d'alumnes que coincideixin a una mateixa empresa i a un mateix període.
- Gestionar les signatures dels documents (direcció centre/gestor empresa).
- Elaborar els programes formatius específics ANNEXOS 5b, un per cada alumne.
- Abans de començar les pràctiques formatives, lliurar a la caporalia d'estudis/coordinador d'FCT's i arxivar a la carpeta electrònica específica els següents documents: Acords nous (si n'hi ha) ANNEXOS 4 ANNEXOS 5b (pendent de valoració d'activitats), Llistat amb les dades dels alumnes/empreses i llocs de feina de les FCT's/períodes/nombre d'Annexos i Acords. Calendari de reunions amb els alumnes al centre educatiu i amb els tutors d'empresa a les empreses.

INICI I SEGUIMENT DE LES PRÀCTIQUES FORMATIVES

- Presentació de l'alumnat a les respectives empreses.
- Seguint el calendari acordat, aproximadament cada 15 o 20 dies, es faran les tutories periòdiques amb els alumnes al centre educatiu:
  - Signatura per part dels alumnes dels annexos i documents (annex 5b, autorització consulta de delictes sexuals, declaració responsable de compromís de confidencialitat. Els alumnes enviaran per correu electrònic "el comunicat de l'alumne" que quedarà arxivat a una carpeta electrònica específica. Així mateix, lliuraran a la tutora el comunicat emplenat, imprès i signat. La professora resoldrà dubtes d'emplenament, valorarà el contingut del document i anotarà les observacions/orientacions que cregui necessàries, així com, si es detecten, les circumstàncies que puguin suposar la no superació de les FCT's. Es signarà també per la tutora i quedarà custodiat per ella fins que acabin les pràctiques formatives.
  - Es valoraran les agendes d'aprenentatge dels alumnes, els dubtes i les incidències que puguin haver tingut a les pràctiques. Els alumnes compartiran amb els companys les experiències formatives de més relleu i presentaran els treballs que els hi puguin haver demanat. Si cal, es resoldran dubtes, es proposaran mesures correctores i s'anotaran les incidències detectades.
  - Seguint el calendari acordat, aproximadament cada 15 dies, els alumnes demanaran als tutors d'empresa o supervisors de les Unitats d'Infermeria "el comunicat del centre de treball". Es signarà per l'alumne i també quedarà custodiat per la professora fins que acabin les FCT's.
  - Seguint el calendari acordat, aproximadament cada 15 dies, es faran les reunions periòdiques amb els tutors d'empresa amb l'objectiu de: Informar, si es dona el cas, de

les incidències detectades. Fer informe i establir mesures correctores. Realitzar valoració de les actituds i aptituds dels alumnes. Valorar l'evolució del pla d'activitats.

- Si hi ha activitats que no s'han realitzat, caldria parlar amb l'empresa per introduir mesures correctores. Si s'han realitzat activitats que no s'havien pactat inicialment, modificar el pla d'activitats.

AL FINAL DE LES PRÀCTIQUES FORMATIVES

- Elaboració del l'informe valoratiu (ANNEX 7): Punts 7,8 i 9: Tutora del centre educatiu. Punts 4, 5, 6 i 10: Tutor del centre de treball.
- Valoració de la realització d'activitats (ANNEX 5b) per part del tutor del centre de treball
- Sessió d'avaluació: Tutor FCT's, cap d'estudis i/o coordinador FCT's.
- Elaboració de la Memòria del tutor de pràctiques formatives (ANNEX 6).
- Elaboració de la Memòria econòmica (ANNEX 8)
- Complimentar dades de data de finalització real (pre-estada) al FORCET i la qualificació de l'alumne (fi d'estada).
- Anotar al Xestib la qualificació de l'alumne. L'alumne demanarà a Secretaria el certificat acreditatiu i gestionarà la sol·licitud de la titulació oficial.
- Lliurar a l'alumne els certificats d'assistència. Un per cada empresa on hagin estat. Es troben al FORCET/Pràctiques/Estada. Han d'estar signats i segellats pel director i pel tutor d'empresa.
- Documents signats que s'han de entregar a la caporalia d'estudis en acabar les pràctiques: ANNEX 5b, ANNEX 6, ANNEX 7 i ANNEX 8.
- Nou mesos després d'haver finalitzat les FCT's, enviar per correu electrònic l'enquesta d'inserció laboral als alumnes del darrer curs. Reflectir les dades obtingudes al FORCET (fi d'estada).
- Si hi ha cap alumne amb ANNEX 4 que no hagi fet les pràctiques formatives, s'ha de desactivar aquest alumne/annex al FORCET (pre-estada).

EN QUALSEVOL MOMENT

Si el tutor de pràctiques observa cap incidència amb la realització de les pràctiques, farà servir un full d'incidències. S'han d'anotar quins són les mesures acordades, ja sigui a instàncies de l'empresa o del centre educatiu.

Qualsevol canvi a l'acord (horaris, períodes, etc.) s'haurà de comunicar al centre per tal de donar-lo de baixa i generar-ne un altre de nou.

Qualsevol incidència (absència per malaltia, retards, etc.), s'haurà de comunicar al tutor d'empresa i al tutor de pràctiques per correu electrònic, telèfon o personalment per poder recuperar les hores o dies perduts. En cas d'accident en durant les pràctiques ha de seguir els protocols explicats previament en les reunions i adjunts en aquesta programació.

12. Recuperació de les pràctiques.

Els alumnes qualificats no aptes en el mòdul d'FCT i que no hagin esgotat les possibles convocatòries a les quals tenen dret, repetiran les FCT en els mateixos centres de treball o en altres.

L'alumnat disposa de dues convocatòries per superar el mòdul d'FCT. L'alumnat amb necessitats educatives especials disposarà de quatre convocatòries per superar-lo.

Quan una persona tingui pendent únicament el mòdul d'FCT i hagi esgotat totes les convocatòries a les quals té dret, el procediment per obtenir el títol consisteix a incorporar-se a la vida laboral activa en un camp professional relacionat directament amb el cicle formatiu cursat i un cop hagi treballat com a mínim un any, es matricularà en el mòdul d'FCT i sol·licitarà la correspondència amb la pràctica laboral.

13. Adaptacions curriculars individuals (no significatives).

Adaptació no significativa:

Per fer-les tindrem en compte les característiques del grup classe o característiques de l'alumne individualment i farem modificacions en els diferents elements de la programació sense que afectin els objectius, per respondre a aquestes diferències individuals o grupals i d'aquesta manera poder atendre els diferents interessos, motivacions, capacitats i actituds dels alumnes (individualment o com a grup).

Adaptació curricular significativa:

Article 29. Accés a pràctiques formatives en empreses per l'alumne amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE) que només pot superar uns determinats mòduls

1. L'alumne amb necessitats específiques de suport educatiu, amb l'informe individual corresponent que indiqui que per les seves característiques només pot assolir alguns determinats mòduls i es recomani la matriculació en aquests, no ha de cursar el mòdul Formació en centres de treball, sinó que, prèvia sol·licitud de la persona interessada o el seu representant legal a la direcció del centre educatiu, se li pot concedir l'accés a la realització d'unes pràctiques formatives en centres de treball quan hagi aprovat tots els mòduls matriculats, i renunciï a cursar la resta de mòduls. La concessió a la realització d'aquestes pràctiques formatives s'ha de comunicar, per escrit, a la Direcció General de Formació Professional i Aprenentatge Permanent, amb anterioritat a la seva realització.

2. Aquestes pràctiques formatives en empreses han de tenir com a referent les qualificacions professionals, i han d'estar relacionades amb les unitats de competència associades als mòduls que l'alumne amb necessitats específiques de suport educatiu hagi cursat i superat, i li han de permetre posar en pràctica les competències professionals assolides.

3. El nombre d'hores de les pràctiques formatives que s'han de realitzar ha de ser proporcional a la càrrega horària dels mòduls cursats en el centre educatiu, amb un mínim de 100 hores.

4. El programa formatiu ha de reflectir les activitats de formació corresponents als mòduls matriculats. A l'expedient de l'alumne s'ha d'adjuntar un informe valoratiu de l'empresa i un informe del tutor del centre educatiu.

14. Materials i recursos.

Els annexes de l'FCT que es troben en la web AGORA.

Comunicat de l'alumne: document on l'alumne consigna les activitats que hi realitza aproximadament cada quinze dies.

Comunicat del centre de treball: document on el tutor d'empresa cada quinze dies valora l'actitud de l'alumne, les activitats realitzades i els procediments de desenvolupament utilitzats.

15. Altres aspectes que s'han de determinar:

A- Desplaçaments fora del centre de treball

Els desplaçaments es faran amb el vehicle particular i es realitzaran, en principi, segons el calendari acordat amb els tutors dels centres de treball. Fora de l'agenda establerta es faran també tots els desplaçaments necessaris per atendre les incidències de les FCT's i per adaptar-nos als canvis de disponibilitat dels tutors d'empresa.

B - Activitats complementàries

Durant el curs escolar tenim programades almenys una visita a cada un dels centres on posteriorment desenvoluparan les pràctiques formatives. Xarrades informatives relacionades amb el mòdul de les FCT's.

C - Indumentària, higiene, riscos, seguretat, respecte al medi ambient, etc.

Indumentària – higiene Utilització de calçat adequat, còmode, amb sola de goma, antilliscant (evitar ús d'esclòps sense subjecció al turmell). Utilització de l'uniforme de la Unitat d'Infermeria. Pijama blanc (camisa i pantalons). En quiròfan pijama verd (el facilita l'Hospital). Mantenir una adequada higiene personal, cabell recollit, ungles tallades, netes, sense pintura. No utilitzar polseres, anells, ni altres accessoris en les mans i / o avantbraços. Neteja diària d'uniforme de treball. Canviar d'uniforme i sabates sempre que calgui.

Riscos – Seguretat Complir les mesures de prevenció d'infeccions nosocomials. Utilitzar els recursos i materials indicats als procediments per desenvolupar els activitats. Respectar les vies de circulació i la senyalització existent. Circuits de net i brut per a roba i deixalles. Els emmagatzematges de materials han de ser estables i segurs. Els materials mal emmagatzemats són perillosos i ineficaços. En acabar qualsevol operació deixar ordenat l'àrea de treball, revisar tots els equips de treball. Mantenir el lloc de treball net i ordenat. La brutícia, els vessaments de líquids i materials com papers i cartrons poden originar fàcilment incendis. Inspeccionar el seu lloc de treball al final de la jornada laboral. Si és possible desconnectar els aparells elèctrics que no es necessiti mantenir connectats. En el cas de vessaments o abocaments, s'ha de posar en contacte amb el responsable qui li indicarà els mitjans de protecció necessaris i les pautes d'actuació. Acollir-se a campanyes d'immunització establertes per al personal sotmès a risc. Respectar la prohibició de fumar als centres hospitalaris.

D- Protocol d'actuació davant accidents.

Davant de qualsevol accident s'informarà el més aviat possible als tutors del centre educatiu i de l'empresa, que donaran les indicacions pertinent segons el tipus d'incidència. Fem menció especial per ser un risc específic i freqüent dins de l'assistència sanitària.

Normes de protecció davant exposicions casuals de sang i / o fluids corporals

Tot el personal sanitari i també el personal en pràctiques haurà d'utilitzar de forma rutinària les mesures de protecció adequades per prevenir el contacte de pell i mucoses amb sang i / o fluids corporals de qualsevol pacient. Les mesures de protecció individual són les següents:

- o Guants (ja siguin estèrils o no)
- o Mascaretes o Proteccions oculars
- o Bates o davantals

Les mesures de protecció individual indicades s'utilitzaran tant per realitzar qualsevol tècnica com en la manipulació, el transport i la neteja d'objectes possiblement contaminats per sang i / o fluids corporals. Abans de començar la tasca, s'ha de protegir convenientment qualsevol erosió o ferida per evitar qualsevol possible contacte.

S'haurà d'actuar amb precaució en manipular objectes punxants o tallants per evitar patir ferides. No s'han d'enfundar de nou les agulles ja utilitzades en el caputxó protector, ni es doblaran ni es separaran manualment de les xeringues. Les agulles ja utilitzades, així com els objectes punxants o tallants d'un sol ús, es dipositaran en els corresponents contenidors de seguretat per a l'eliminació de residus de grup III.

Sempre han de rebutjar els guants utilitzats després de cada contacte i sempre que es trenquin o perforin. Qualsevol zona corporal que hagi estat en contacte amb sang i / o fluids corporals s'ha de rentar immediatament a fons, utilitzant la tècnica necessària. Es comunicarà l'accident immediatament i amb rapidesa amb el següent ordre: primerament al supervisor de la Unitat o al tutor de pràctiques en centre de treball i després al tutor del centre educatiu i es seguiran les vies establertes pel centre de treball (Protocols en cas de contacte amb sang i / o fluids corporals).

15. ANNEXES

Tots els documents annexes a omplir que regulen les pràctiques formatives en centres de treball, a les Illes Balears, es troben a: https://www.caib.es/sites/fp/ca/fons_documental/ així com aquells que s'elaborin durant el curs es penjaran a la carpeta de Drive de la família professional Sanitària.